

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun: Ljubljana številka 10,650 in 10,349 za inserate.

Uprava: Kopitarjeva ulica številka 6.

SCLOVENECE

„Naše bodoče delo“

(Misli gasilskega strokovnjaka ob kongresu.)

V kongresnih dneh hočemo pokazati svojo moč in svoje delo. Precej nas je, močna je naša organizacija. Tudi svojega dela se nam ni treba sramovati. Ne smemo pa mirovati — ogromno dela nas še čaka. Tri velike naloge ima gasilstvo: borba s požari, pomoč pri naravnih neizogledih in pomoč pri napadih iz zraka.

Za uspešno borbo proti požaru nam je predvsem potrebno dobro in moderno gasilno orodje, uspešna gasilna sredstva in izvežbanost moštva, predvsem pa poveljnikov. V pogledu orodja smo sicer mnogo na boljšem kot so ostale banovine, kljub temu pa nam še marsikaj manjka. Pri nabavi novih motornih brizgaln moramo upoštevati, če gre za gorale ali ravninske predele: obilje vode ali malo vode. Pretežna večina motornih brizgaln je hribovita, zato potrebujemo brizgalne s sorazmerno visokim pritiskom. Primeren tip motorne brizgalne naj bi oddajal v minuti okrog 500 litrov vode s pritiskom 10 atmosfer. Za potrebe v krajih z malo vode motorne brizgalne seveda ne prihajajo v poštev ali pa le izjemno in to takšne, ki oddajajo majhno količino vode. V zadnjem času se zaradi svoje enostavnosti zelo uveljavljajo brizgalne z motorjem na avtomatsko zračno hlajenje. Ker zlasti na deželi primanjkuje dobrih strojnikov, je zato umestno nabavljati čim enostavnejše stroje. Tudi motorizacija gasilskih vozil še ni v pravem razmahu. Gašenje s peno se v večini obsegu zaradi ogromnih stroškov še ne more uveljaviti, gledati pa moramo na to, da si čim več gasilskih čen nabavi male, prenosne ročne brizgalne z vedrom, ki lahko brizgajo peno ali pa tudi vodo. Več pozornosti bomo morali v bodoče posvečati gasilski opremi. Skrbeti bo treba za novo, moderno opremo, staro pa skrbno pregledovati in negovati. Poglavitje zase so aparati za dihanje s kisikom in nameravamo v bodoče uvesti med našo opremo pet do deset metrov dolge cevi, ki bi se dale pritriliti na masko tam, kjer je sicer cedilo. Če je konec cevi na svežem zraku, gre lahko gasilec z njo in masko opremljen v še tako gost dim. Eno najbolj perečih vprašanj v nekaterih delih naše ožje domovine (n. pr. Suha krajina, Prekmurje itd.) pa je preskrba z vodo. Kjer ni tekoče vode in velikih vodnjakov, v katerih pa ne sme biti gladina vode pregloboko, bi morale občine na vsak način skrbeti za vodne rezervarje. Občine bi morale posvečati tudi več pažnje čiščenju mlak, ker se od blata in vodnih rastlin hitro zamaši sesalna košara.

Naloga gasilcev pa ni le gašenje požarov. Mnogo važnejše je požar preprečiti. Predvsem je tu potreben poduk prebivalstva, da se seznanijo z nevarnostmi ognja in z načinom, kako se ga najlažje obvaruje. Samo v naši banovini uniči letno požar za okoli 25 milijonov narodnega premoženja, v celi naši državi pa nad 100.000.000 dinarjev. Pri tem pa moramo upoštevati, da podatki za kraje, kjer še ni gasilstva, niso točni in so v resnici gotovo precej višji. Koliko požarov povzročijo malomarnost, lahkomišelnost in nevednost, požarov, ki bi jih vsakdo, ki ima le trohico strokovnega pouka, z lahkoto preprečil. Zato bo potrebno v tem oziru še mnogo poduka širšim plastem, za kar je poklicana v prvi vrsti gasilska organizacija.

Poleg borbe s požarom je naloga gasilskih čen tudi pomoč pri raznih nesrečah. Tudi v ta namen je potrebno dvojno: primerno orodje in oprema ter strokovna usposobljenost. Vprava za reševanje pri nesrečah je treba obilo najraznovrstnejših pripomočkov, orodja in opreme. Ker bi bila nabava tudi najpripottejših sredstev za tehnično pomoč za posamezne čete le težko zmogljiva, naj bi Gasilska zajednica sporazumno z župskimi upravami razdelila celo svoje področje na posamezne okoliše in pri razdelitvi upoštevala krajevne, prometne in druge prilike. V vsakem okolišu pa naj bi prevzela ena gasilska četa tehnično pomoč za vse svoje področje. Vso opremo, orodje in ostale pripomočke bi shranjevala na avtomobilu, ki bi bil zgrajen samo za ta namen. Vse investicije te vrste bi se bogato obrestovale že v miru, posebno važne pa bi bile v vojnem času. V krajih, ki so stalno ogroženi od poplav, bi morali uvesti še posebne oddelke za reševanje na vodi z vso potrebno opremo in pripomočki. Imeti bi morali ne samo čolne, reševalne vrvi in pasove, ki pridejo v poštev pri reševanju, ampak tudi vse potrebno za obrambo obrežja in nasipov.

Tretja dolžnost, ki jo predpisuje od nas zakon o organizaciji gasilstva, je zaščita prebivalstva pred napadi iz zraka. Že sedaj, še bolj pa v bodoče, zatojere treba pri vseh nabavah orodja gledati na to, da bo odgovarjalo ne le zahtevam mirnega, ampak predvsem tudi vojnega časa. Le na ta način bo gasilstvo lahko smotno koristilo domovini, kadar bo v nevarnosti pred zračnimi napadi.

Vsa o delo, bodisi na požarišču, bodisi drugod, pa je uspešno le, če so dani vsi predpogoji, in sicer: primerno orodje in oprema, dober in strokovno podkovan poveljnik in izvežbanost ter strokovno usposobljeno moštvo. Zato bo v bodoče ena glavnih nalog gasilske zveze, da omogoči strokovno usposobljenost gasilcev, posebno pa še poveljnikov. Zato tudi ima Gasilska zajednica v načrtu, začeti čim prej stalno gasilsko šolo, kjer se bodo prirejali stalni tečaji za vzgojo poveljnikov, gasilskih častnikov, strojnikov, vodij oddelkov za tehnično pomoč.

Vse te težavne naloge more opraviti le telesno krepak in odporen gasilec. Mnogo panog gasilske službe zahteva sploh le mlajših, močnih ljudi. Prav zato moramo gledati na potreben dotok in posvetiti zadostno skrb vzgoji gasilskega naraščaja. V mladini je moč vsake, posebno pa še gasilske organizacije.

Gasilska organizacija ne sme ostati na sedanjih stopnjah. Moramo se še okrepiti in izpopolniti. Zato naprej, nikoli nazaj! To naj bo vodilno načelo! Domovina pa bo to delo podprla!

Zagrebovska vremenska napoved: Oblačno. Morda krajevne nevihte.

Zemunska vremenska napoved: Delno oblačno v severovzhodnih in vzhodnih krajih, povečini jasno drugod.

Dunajska vremenska napoved: jasno, ponekod lahno oblačno, vroče in krajevne nevihte.

Predsednik vlade v Italiji

Včeraj je obiskal Dragiša Cvetkovič razne socialne ustanove v Trstu
Tržaško ljudstvo je g. Cvetkoviča navdušeno pozdravljalo

Trst, 11. avg. AA. Danes dopoldne ob 9.45 je prispel v Trst na svoji poti s Sušaka proti Ljubljani predsednik vlade Dragiša Cvetkovič v spremstvu svojega osebnega tajnika Anastasijeveča, inšpektorja dela Petronija Josiča, in odvetnika ter komisarja »Vremenac« dr. Danila Gregoriča.

V Trstu so jugoslovanskega predsednika vlade in njegovo spremstvo sprejeli in pozdravili državni podtajnik za korporacije Giulio Cianetti v imenu italijan, vlade, tržaški prefekt Rebra, državni svetnik in inšpektor fašistične stranke Pucetti, zvezni tajnik tržaške pokrajine Grazioli, državni svetnik Richardi, zastopnik poveljnika armije general Alvisi, komisar tržaške mestne občine Marcuzzi, tajnik pokrajinskega sveta industrijskih delavcev Chervi in večje število zastopnikov državnih oblasti, vojske, fašistične stranke in predvsem delavskih in sindikalnih organizacij.

Po krajšem odmoru si je predsednik vlade Dragiša Cvetkovič s svojim spremstvom v družbi državnega podtajnika Cianettija in ostalih italijanskih zastopnikov ogledal celo vrsto ustanov delavskih in sindikalnih organizacij v Trstu in okolici. Tako je obiskal veliki ladjedelnici »San Andrea« in »San Marco« ter se zanimal za naprave in ustanove, ki jih je v teh ladjedelnicah ustanovila za delavce organizacija »Dopolavor«. Za tem je predsednik vlade Dragiša Cvetkovič obiskal ustanovo »Dopolavor« pri kovinarski tovarni »Ilva«, kakor tudi sedež »Dopolavor« organizacije trgovskih nameščencev, ki ima svoje prostore v nekdanjem »Trgovskem klubu« v Trstu.

Dopoldansko ogledovanje socialnih in delavskih ustanov se je končalo z obiskom v »Gaju otroških kolonij« v okolici Trsta. Pri tej priliki so otroci izvajali zelo uspešno svoje vaje pred predsednikom vlade Cvetkovičem.

Kjerkoli se je ministrski predsednik Cvetkovič pojavil, so ga ljudje toplo pozdravljali, pred hotelom, kjer se je nastanil, pa se je zbrala velika množica ljudstva, ki je s simpatijami govorila

o prihodu Dragiša Cvetkoviča v Trst in jugoslovanskega ministrskega predsednika ter njegovo spremstvo navdušeno pozdravljalo.

Opoldne je priredil podtajnik za korporacije Cianetti v prostorih hotela »Savoia« intimno kosilo. Pri tej priliki je Dragiša Cvetkovič izročil Cianettiju visoko odlikovanje reda Sv. Save I. stopnje. Cianetti je imel pri kosilu govor, v katerem se je zahvalil za to visoko čast, ki ga je doletela ter izjavil, da kot član italijanske vlade smatra za svojo prvo dolžnost delati z vsemi silami za prijateljstvo in za čim boljše odnose med Italijo in Jugoslavijo.

Za popoldne je določenih še nekaj obiskov v nekaterih delavskih ustanovah.

Trst, 11. avg. c. Tržaški listi objavljajo vse vesti v zvezi s prihodom našega predsednika vlade v Trst pod zelo velikimi naslovi. »Piccolo« in »Popolo di Trieste« sta objavila vesti o

obisku že v svojih včerajšnjih številkah in sta obenem že objavila slike. Vesti prinašajo sedaj listi pod večkolonskimi naslovi.

Listi posvečajo lepe pozdravne članke jugoslovanskemu predsedniku vlade Dragiši Cvetkoviču. Tako piše »Popolo di Trieste« ob koncu svojega pozdravnega članka:

»Naš Trst, tako zvest Rimu, Trst s silnim prometom in industrijo, Trst, ki ga je fašizem popolnoma prenovil, je pripravljen na vse podjetnosti in je vesel, da lahko sprejme predsednika jugoslovanske vlade in to visoko nad morjem, med bučnimi delavnicami, s svojimi obširnimi pristanišči, ki so odprta proti vsem oceanom, kamor se razteza njegova trgovina in s svojimi številnimi šolami, ki so ponos vsega prebivalstva.

Trst pozdravlja v njem predsednika vlade prijateljskega naroda, ki je v skupnosti koristi in meja videl nov nagib za zmeraj globlje sodelovanje z nami.«

Sličen pozdravni članek je objavil »Piccolo«, ki je tudi objavil sliko našega predsednika vlade.

Ciano – Ribbentrop

Italijansko-nemški posvet v Salzburgu bo trajal do nedelje — Pred odhodom iz Rima je Ciano sprejel angleškega poslanika

Salzburg, 11. avg. b. Italijanski zunanji minister grof Ciano, ki je ob 8 odpotoval iz Rima, je prispel danes ob 11 v Monakovo, ter nadaljeval pot proti Salzburgu, kamor je prispel ob 2.20. Grofu Ciano so priredili pristrčen sprejem. Z njim je prišel tudi nemški veleposlanik v Rimu von Mackensen. Von Ribbentrop je pričakoval grofa Ciano na postaji, odkjer je odšel z njim v hotel »Österreichhof«, kjer so bile za Ciano pripravljene sobe. Popoldne pa sta se sestala grof Ciano in nemški zunanji minister von Ribbentrop v dvorcu »Fuschl«.

rimski uradni krogi kot prirodno posledico iz vedbe skupne akcije osiščnih držav, pri tem se pa poudarja,

da gre sedaj za odločilno stopnjo, kajti trenutno preživlja Evropa hudo krizo, ki postane lahko kritična za nadaljni razvoj mednarodnih odnosov. Pomen tega sestanka je toliko večji, ker se v Salzburgu nahaja sam kancler Hitler.

»Giornale d'Italia« komentira uradno poročilo, v katerem poudarjajo, da bo na sestanku v Salzburgu proučen splošen položaj ter tudi vprašanja, ki bodo imela vpliv na daljni potek skupne politike dveh zaveznikov držav, Italije in Nemčije. Opozarjajo, da je ta sestanek že zdavnaj pripravljen in da predstavlja le prirodno razvojno stopnjo italijansko-nemškega pakta o političnem in vojaškem sodelovanju. Zaradi tega je potreben sestanek grofa Ciano in von Ribbentropa, ker je treba izpolniti razne točke tega pakta, kajti v zadnjem času se je mednarodni položaj zelo spremenil ter je bil sestanek potreben tudi zaradi tega. Potrebno je storiti vse, da se odstranijo vse politične intrige demokratičnih držav, ki hočejo z obkolitvijo prehiteti totalitarne države, čeprav za ceno splošne vojne. Razumljivo je, da se na današnjem sestanku v Salzburgu ne bodo pretresala sama vprašanja, ki se tičejo Evrope, temveč se bodo obravnavali tudi problemi Daljnega vzhoda.

Rim, 11. avg. AA. Reuter. Pred odhodom grofa Ciano v Salzburg, kjer se bo danes sestel z zunanjim ministrom v Ribbentropom, je imel britanski rimski poslanik krajši razgovor z italijanskim zunanjim ministrom.

Angleško mnenje:

»Nasprotujoči si pogledi«
Sestanek Mussolini—Hitler?

London, 11. avg. b. Berlinski dopisnik »News Cronica« je mnenja, da se Italija in Nemčija strinjata v glavnih vprašanjih zunanje politike in pri očitni splošni položi v svetu, vendar pa je mnenja, da bo prišlo do znatnih nasprotujočih si pogledov za primer, če bi nastopila resna možnost vojne zaradi svobodnega mesta Gdaneka. Ako se Ribbentrop in grof Ciano ne bosta sporazumela v Salzburgu, v kar pa berlinski nepristranski opazovalci dvomijo, je zelo verjetno, da bo prišlo do ponovnega sestanka med Mussolinijem in Hitlerjem.

Francija je pojasnila svoje stališče Italiji in Nemčiji že dne 1. junija

London, 11. avg. b. »Daily Telegraph« poroča iz Pariza,

da je že meseca junija prišlo do izmenjave pisem med nemškim zunanjim ministrom von Ribbentropom in francoskim zunanjim ministrom Georgetom Bonnetom o vzhodni Evropi, prav tako pa tudi do razgovora med Bonnetom in nemškim veleposlanikom v Parizu grofom Weltzeckom. Pri tem razgovoru, ki je bil prav tako 1. junija, je Bonnet sporočil, da sta Francija in Anglija pripravljene izpolniti svoje obveznosti napram Poljski. Zlasti je Bonnet poudaril, da ima Poljska sama določiti, kdaj so ogroženi njeni življenjski interesi.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Vojaška pogajanja v Moskvi so se začela

Anglija je sovjetski Rusiji že dala posojilo

Pariz, 11. avgusta. AA. Havas poroča iz Moskve: Člani francoskega in angleškega vojaškega zastopstva so prispeli v Moskvo ob 10.20. Na kolodvoru jih je pozdravilo večje število vplivnih vojaških osebnosti, med katerimi so bili tudi pomočnik poveljnika generalnega štaba Smorodinov, kapetan vojne ladje Alafusov, pomočnik šefa admiralskega štaba, šef protokola Barkov in številne druge ugledne osebnosti. Kakor je znano se bo pomočnik poveljnika generalnega štaba Smorodinov udeležil razgovorov med zastopniki sovjetskega, angleškega in francoskega generalnega štaba. Na postaji so angleško in francosko zastopstvo pozdravili tudi visoki funkcionarji angleškega in francoskega veleposlaništva ter turški vojaški ataše Turkmen.

Angleško posojilo sovjetski Rusiji

London, 11. avg. TG. Polslužbene »Times« odločno zanikajo vesti nekaterih domačih in tujih listov, češ, da je angleška vlada pustila pasti zamisel politične zveze med Anglijo, Francijo in Rusijo in da se bo sedaj zadovoljila samo z vojaškim paktom. List pravi, da noben vojaški pakt ne bo nadomestil politične zveze. Takšna poročila da so zlonamerna in lažljiva. List prikazuje, da se bodo vse težave v ozračju popolne stvarnosti odstranile in bo sporazum dosežen.

Rimske razlage:

Sestanek tem bolj važen, ker je tudi Hitler v Salzburgu

Rim, 11. avg. b. Novi sestanek med italijanskim in nemškim zunanjim ministrom smatrajo

»Daily Express« poroča, da je angleška vlada sovjetski Rusiji že odprla kredit 10 milijonov funtov (dve in pol milijarde din), za nakup raznega orožja, ki ga Rusija potrebuje. Isti list poudarja nadalje, da bo angleška vlada poslala kitajski vladi v Čunkingu posojilo 30 milijonov funtov (7 in pol milijarde din) skrozi roke sovjetske vlade, ker da jih je stvarno obljubila Rusija, a si jih bo Rusija priskrbel pri Angležih.

Listi objavljajo tudi poročila iz Pariza, kjer je imel zunanji minister Bonnet daljše razgovore s sovjetskim poslanikom Suričem. Baje je imel ta sestanek blagodejen vpliv na potek pogajanj v Moskvi in da je francoska vlada sedaj dobro razpoložena. Razume pa se, da se tudi v Parizu skrbno izogibljejo vsakemu prerokovanju glede časa, kdaj bo politični in vojaški sporazum dosežen in podpisan.

Estonski zunanji minister v Moskvi

Pariz, 11. avgusta. AA. Havas. Iz Moskve poročajo, da se je tja pripeljal estonski kmetijski minister, da si ogleda sovjetsko kmetijsko razstavo.

25 bolgarskih poslancev pri Molotovu

Moskva, 11. avgusta. AA. Reuter. Včeraj je komisar za zunanje zadeve Molotov sprejel v Kremlju 25 bolgarskih parlamentarcev, ki so prišli v sovjetsko Rusijo na obisk. Pri sprejemu je bil tudi komisarjev pomočnik Potemkin.

Politični zapiski

Nekatera postranska vprašanja

O sporazumu časopisje v zadnjih dneh ne piše veliko, tako da izgleda, kakor da bi bilo nastopilo nekako politično zatišje, v katerem se morejo najbolj pereča državna vprašanja, katerih se je srbohrvatski sporazum, razpravljati in reševati v miru do popolne dozorelosti in s tem večjo zbratostjo ter temeljitostjo.

Pač pa hrvatski in srbski listi v zvezi s sporazumom razpravljajo druga manj važna vprašanja. Tako na primer beleži Mačkovo glasilo »Hrvatski dnevnik«, ki zadnje dni močno podupira narodne pravice in zahteve Hrvatov, besede narodnega zastopnika samostojne demokratične stranke, ki je z Mačkom tesno zvezana, Sava Kosanoviča, ki v »Novi riječi« piše ob obletnici smrti Stepana Radiča: »Kateri pošteni Srbi, ki ima pred očmi tragični dogodek 1. 1928, sme zameriti Hrvatom, da 1. 1939 zahtevajo večja in močnejša jamstva za svoj obstanek v državi? Kateri pošteni Srbi more biti mnenja, da se z zavlačevanjem rešitve pospešuje rešitev vprašanja? Kateri pošteni Srbi ni čutil v svojem srcu kesanja zaradi smrti Stepana Radiča? To je poduk preteklih let, ki smo jih zapravili: Srbi brez Hrvatov ne morejo veliko, Srbi proti Hrvatom ne morejo ničesar, Srbi s Hrvati morejo vse, kakor je rekel Stepan Radič.«

Poslanec Sava Kosanović je samo pozabil povedati, da je med krivci, da smo zapravili pol desetletja našega državnega življenja v stalnem sporu s Hrvati, v prvi vrsti SDS s svojim pokojnim vodjem Pribečevićem...

Dr. Mačkovo glasilo tudi nadaljuje s polemiko z dopisnikom »Politike«, Božovičem, ki je kakor znano, napisal zelo žaljive potopise za Hrvate iz Dalmacije. Navaja pribečevićsko »Novo riječ«, ki tudi napada Božoviča, kar je seveda tem večje vrednosti, ker je v SDS združena večina Srbov na Hrvatskem. Pravilno pravi ta list, da Hrvati vseh 20 let v Dalmaciji niso imeli nobenega vpliva na oblast, zaradi česar je naravnost zločin, če Božović trdi, da so Srbi v Dalmaciji zapostavljeni. Vemo, da so v Dalmaciji ves čas vladali taki ljudje, kakor so Uroš, Desnica, Urukala, Novaković in njihovi prijatelji, ki so v Dalmaciji papežali po svoji ljubi volji. Ti ljudje so podpirali centralizem s tem, da so v Belgradu ovajali Hrvate, katoliško duhovščino in poštenega hrvatskega dalmatinskega kmeta, češ, da njihovo katoliško mišljenje ogroža srbstvo, pri tem pa so mislili na svoj žep in se obogateli na račun svojega laži-srbsstva in laži-patriotizma.

»Obzore« se v svoji številki od 10. t. m. z vprašanjem sporazuma ne bavi.

Srbski list o izmenjavi narodnih manjšin

»Obzore« prinaša uvodnik o vprašanju izmenjave državljanov na narodnih mejah po zgledu sporazuma, ki sta ga sklenili Italija in Nemčija glede nemškega prebivalstva v južnih Tirolah. Prav za prav je »Obzorje« članek posnetek iz glasila JRZ v Novem Sadu, »Dana«. »Dana« namreč to pogodbo med Nemčijo in Italijo odobrava in v tem oziru polemizira z glasilom naše nemške narodne manjšine »Deutsche Nachrichten«, ki izhajajo v Zagrebu, ker se je namreč ta list postavila na stališče, da taka izmenjava načeloma ni pravilna in pravična ter da so Nemci v Jugoslaviji kot lojalni državljani proti temu.

»Dana« opozarja na to, da sta tudi Jugoslavija in Turčija sklenili sporazum, na podlagi katerega se bo 300.000 Turkov iz Jugoslavije izselilo nazaj v Turčijo. Na ta način bosta obe državi imeli dobiček, kakor ga bosta imeli Italija in Nemčija, ki se, kakor se izve, bavi tudi z mislijo, da bi se izselili v rajh tudi Nemci iz Madžarske in Rumunije. Zato meni »Dana«, da ne bi bilo napačno, če bi se tudi Jugoslavija in Nemčija sporazumeli glede izmenjave drugorodnih državljanov. Slovenec in Hrvat je v rajhu okoli 200.000, dočim je pripadnikov nemške manjšine v Jugoslaviji nekoliko več. Bilo bi v korist obeh državama, če bi se v tem oziru sklenila izmenjava.

Nov nemški voditelj

Kakor smo že včeraj poročali, je bil na obnem zboru nemškega Kulturbunda za Jugoslavijo izvoljen dr. Jožef Janko. Našo sodbo, da dr. Janko predstavlja kompromis med narodno-socialistično strujo in konservativnimi Nemci, potrjuje »Neues Wiener Tagblatt«, ki pravi, da je izvolitev dr. Janka viden znak za zunanji svet, da so različne nemške skupine v Jugoslaviji edine. Kar se tiče osebe dr. Janka, je bil rojen v Banatu in je star 34 let. Visoke šole je napravil v Belgradu in Berlinu ter je bil za doktorja prava promoviran v Inmostu. Sedaj je odvetniški pripravnik v Petrogradu. Dr. Janko je zelo delaven, zlasti med mladino.

Drobne novice

Z ozirom na to, da se govori o izpremembah, ki naj bi se izvršile v vodstvu hrvatskega Narodnega gledališča v Zagrebu, protestira dr. Mačkovo glasilo »Hrvatski dnevnik« odločno proti temu, da nekateri vsiljujejo hrvatskemu narodnemu gledališču za vodjo bivšega ravnatelja drame Tita Strozija. »Hrvatski dnevnik« pravi, da Hrvatje ne uvidevajo potrebe, da bi se menjal sedanjí voditelj hrvatskega narodnega gledališča, če bi pa to bilo treba, bo o tem odločil hrvatski narod sam. — Glasilo Petra Živkovića, Velje Popovića in Jevtića, »Jugopost«, objavlja članek nekega Richarda Simeona (kakšne gore list je neki to?), ki se zavzema za to, da bi Hrvatje sprejeli balkansko miselnost namesto zapadne. O tem nesmislu ni vredno govoriti. — Bivši minister dr. Branko Kaludjerčić je napisal brošuro, v kateri se izraža proti temu, da bi se Bosna in Hercegovina delila ob Drini v hrvatski in srbski del. Brošura nima prav nobene vrednosti, in sicer zaradi pisca samega, ki je bil že v nešteti strankah in je končno uskočil v JRZ, ki pa mu je tudi dala brco. Mož ni bil izvoljen od naroda in zato nima pravice govoriti v imenu srbskega naroda, na katerega se sklicuje, ko razlaga svoje nazore in želje glede Bosne. — Tudi Srbi so se začeli na verskem polju močno gibati v smislu obnove vere in verskega mišljenja. Tako je 9. t. m. bil v Niku ob priliki slave sv. Panteleja veliki cerkveni ljudski zbor, na katerem se je zbralo okoli 10.000 ljudi. — Dr. Mačkovo glasilo »Hrvatski dnevnik« nadaljuje svojo kampanjo proti bivšemu direktorju Pošte hranilnice, intinimnem prijatelju dr. Milana Stojadinovića, Nedeljkoviću.

Belgrad, 11. avgusta. m. V Belgrad sta se vrnila z Bleda zunanji minister dr. Cincar Marković in minister za gospodve in rudnike Ljubomir Pantić.

Kdo zavlačuje v Tokiu

Dve uradni sporočili angleške vlade

Tokio, 11. avg. AA. Havas. Angleško veleposlanstvo je izdalo poročilo, v katerem odločno zanika vesti, ki so se razširile po japonskem časopisu in ki pravi, da Anglija namerava čim dalje zavlačevati angleško-japonsko konferenco. Sporočilo pravi tudi, da so japonski zastopniki potrebovali 15 dni za rešitev predhodnih vprašanj, začeti s dnem, ko so angleški zastopniki prispeli iz Tiencina v Tokio. Pogajanja so prispela v svojem razvoju do one točke — pravi omenjeno sporočilo — za katero so bila potrebna posvetovanja v Londonu. Angleški veleposlanik Craigie je imel zopet konferenco s šefom japonskega zastopstva Katom. Kakor pravi agencija Domei, se je ta razgovor nanašal na vprašanje izročitve ubijalcev Cengiskanga. Polem, ko je Kato konferiral z zunanjim ministrom in njegovim pomočnikom, je zopet prišel na angleško veleposlanstvo. Agencija Domei pravi, da je Kato pri tej priliki opozoril angleškega veleposlanika na sklep japonskih zastopnikov iz Tiencina, da zapuste Tokio, če navodila iz Londona ne bi prispela do pričetka prihodnjega tedna. Pomnil je, da si japonska vlada pridržuje pravico odločiti o tem, ali bi bilo koristno nadaljevati s pogajanj, če bi navodila prispela po odhodu japonskih zastopnikov.

London, 11. avg. AA. Reuter. Kakor poroča Reuterjev diplomatski urednik, je sklenila angleška vlada,

da se ona četvorica Kitajcev iz britanske koncesije v Tiencinu, ki je po trditvah japonskih vojaških oblasti sodelovala pri umoru nekega Japoneca, ne izroči japonskim vojaškim oblastem, pač pa pristojnemu sodišču, v katerem so kitajski sodniki. Angleški pravni strokovnjaki, ki so preučili vse listine, med drugim pravijo, da se iz teh listin vidi, da Japonci sploh ne pripisujejo krivde vsem štirim Kitajcem za sodelovanje pri umoru, pač pa samo dvema. Druga dva Kitajca sta obtožena samo kot člana protizakonite kitajske teroristične organizacije. Ta sklep angleške vlade je bil dostavljen angleškemu veleposlaniku v Tokiu istočasno s drugimi novimi navodili.

Tokio, 11. avg. AA. Reuter. Agencija »Domei« poroča, da je incident pri Svatovu poravnal na prijateljski način. Japonske oblasti so odstranile barikeade okoli angleškega konzulata.

Kitajci pode Japonce

Čunking, 11. avg. AA. Reuter. Po poročilih z bojišč se je japonska vojska v severnem Hopeju začela umikati proti južozahodu. Kitajske čete so bile namreč izvedle krepak protinapad in prižadejale Japoncem velike izgube. Japonske boje črte so popolnoma razdejane.

Ministra dr. Ružič in F. Snoj v Ljubljani

Ljubljana, 11. avgusta. AA. Danes ob 8.20 sta dopotovala v Ljubljano pravosodni minister dr. Viktor Ružič ter minister brez portfelja Franc Snoj. Minister Ružič se je takoj odpeljal na Bled, medtem ko je minister Snoj ostal v Ljubljani, da bo kot predsednik gasilske zveze kraljevine Jugoslavije pregledal vsa dela v zvezi z gasilskim kongresom, ki bo od 13. do 15. avgusta v Ljubljani.

Z Bleda

Bled, 11. avgusta. Snoči se je pripeljal iz Belgrada na Bled minister za gospodve in rudnike Ljubomir Pantić, ki je na Bledu obiskal svojo družino. Čez dobro uro se je zopet vrnil nazaj v Belgrad.

Danes dopoldne se je pripeljal z avtomobilom iz Rogaske Slatine na Bled predsednik JNS Peter Živković, ki je obiskal nekatere svoje prijatelje. Nato se je zopet odpeljal nazaj v Rogaske Slatine.

Danes popoldne pa je prispel na Bled senator in demokratski vrvak dr. Kostić. Dr. Kostić je bil na Bledu vse popoldne, nakar se je odpeljal v Polče, kjer je na oddihu.

Naši zmagoslavni tekmovalci so se vrnili iz Belgije

Ljubljana, 11. avgusta. Nocoj ob pol 9 se je pripeljala z Jesenic z brzovlakom skupina tekmovalcev ZFO z mednarodne tekme v Liegeu. Dopotovali so iz Liegea čez Köln, kjer so se zadržali pol dneva, in naprej čez Monakovo, kjer so se tudi zadržali delj časa. Na Jesenice so prispeli danes popoldne, kjer jim je bil pripravljen pristrčen sprejem. Na kolodvoru jih je pričakala četa slovenskih fantov v krojih in jeseniška godba. Predsednik triglavskega okrožja jim je želel dobrodoščilo in jim čestital k velikemu uspehu v Liegeu, s katerim so ponesele ime naše domovine v tujino. Jeseniška godba je zaigrala državno himno, zatem pa se je za pristrčen sprejem zahvalil vodja tekmovalne vrste inž. Neřima. Med igranjem fantovske himne je vlak odpeljal tekmovalce naprej proti Ljubljani.

Na ljubljanskem kolodvoru so pričakovali tekmovalce, ki so se zares dobro odrezali v hudi mednarodni konkurenci, njihovi prijatelji in tovariši. Težki so bili kovčki, v katerih so prinesli kar šest komadov pokalov, od katerih pripadata dva Zvezi fantovskih odsekov, dva posameznim telovadcem, dva pa posameznim atletom. Poleg tega so prinesli še 27 kolajin, med temi 4 zlate, 15 srebrnih in 4 bronaste. Naši slovenski tekmovalci so v Liegeu povsod vzbujali veliko pozornost in so bili povsod najpriljubnejši sprejeti. Tudi tamkajšnje časopise je posvetilo našim tekmovalcem veliko pozornost in prineslo več slik njihovih skupin. Posebno lep je posnetek slike, ki ga je časopisje prineslo o naši skupini, ko je obiskala spomenik braniteljev Liegea v svetovni vojni, kamor je tudi položila venec z jugoslovansko tribarvnico.

Prav tako je skupina obiskala grobišče srbskih vojakov, ki so padli v svetovni vojni na tamkajšnjem bojišču. Skupina je s potovanjem izredno zadovoljna in ves potek tekem je bil tak, da ga lahko smatramo za enega največjih razvojev naše organizacije.

Uredba o blagajniških zapisih

Belgrad, 11. avg. m. Na podlagi § 113 odst. 1. finančnega zakona za l. 1939-40 je ministrski svet na predlog finančnega ministra predpisal uredbo o izdajanju blagajniških zapisov v finančnem ministertvu. Po tej uredbi se finančni minister pooblašča, da zaradi pozitivne narodnega gospodarstva z izplačevanjem starih državnih obvez, kakor tudi zaradi ojačenja državne blaginje lahko izda v državi blagajniške zapise finančnega ministarstva. Količino izdanih zapisov ne more presegati vsote dve milijardi dinarjev uračunši tudi zapise, ki so bili izdani po uredbah z dne 2. ja.

Grebenšek opisuje svoje življenje

Celje, 11. avg. Grebenšek je pri zaslišanju pripovedoval prav zanimive stvari o svojem življenju. Že v zgodnji mladosti ni bil kaj prida, tako je pripovedoval. Pohajkoval je in kradel. Najprej je bil pekovski vajenec, nato pa je šel k mornarici, kjer je služil do konca l. 1918. Udeležil se je bojev na Koroskem, po vojni pa je sodeloval pri Narodni straži. Kmalu je zašel v elabo družbo, ki ga je popolnoma pokvarila. Začel je popivati, se potepati, kradti in vlamijati ter je bil obsojen na 10 let roba. Pred leti se je vrnil iz Stare Gradisce in pričel svoje staro pustolovsko življenje. Vsega skupaj je prebil v zaporih 17 let. V jetnišnicah se je, kakor pravi, nalezl precej boleznimi, tako da ni bil sposoben za delo. Dobro stike je imel z Žgankovimi v Zalozah pri Polzeli, kamor se je zatekel v svoji bolezni. Žgankovi so mu pomagali, zahtevali pa so od njega, da jim bo pomagal, kadar ozdravi. Zahtevali so, da jim prinaša meso, hladkov, kavo in denar. Zahtevali so vedno več, dokler niso skupno pričeli tola-

vajekega življenja ter skupno kradli, vlamijali in ubijali.

Pri Grebenšku so orožniki našli potrebno vlomilsko orodje. Posebno je značilen Grebenškovo patentni ključ, s katerim je odstranjeval iz notranjosti vrat ključ, če so bila vrata znotraj zaklenjena. Pri njem so našli tudi dolg nož, s katerim je ubil Janšetove v Sečah.

Danes popoldne so orožniki odpeljali Grebenška v Vojnik in še nekatere druge kraje. Zdi se, da bodo jutri vsi roparski umori in vlomi v Savinjski dolini in celjskem okraju pojasnjeni.

Vse priznanje zasluži celjska orožniška četa, ki je z majorjem g. Vindakijevičem in s pomočjo orožnikov Rekarja Franca, Žitnika Jakoba in Marna Franca razjasnila umor v Sečah in Medlogu ter druge številne roparske napade in vlome, ki so dva meseca vznemirjali prebivalstvo celjskega okraja in Savinjske doline.

Nova španska vlada

Madrid, 11. avgusta. AA. Reuter. General Franco je imenoval novo vlado. Njen predsednik je on sam s pravicami, kakršnih ni imel nikoli noben predsednik vlade. V vladi so: zunanji minister polkovnik Beigredier, notranji minister Sumner, vojni minister general Varella, mornariški minister general Moreno, letalski minister general Yague, pravosodni minister Bilbao, finančni minister Laras, minister za industrijo in obrt de la Lastra, kmetijski minister Bellumea, prosvetni minister Martin in gradb. minister Alfonso Bel.

Razen tega so stopili v novo vlado s činom ministra tajnik stranke general Munos Grande in ministra brez portfelja Masas in Camero del Castillo.

Burgos, 11. avgusta. AA. Stefaní. Dosedanji zunanji minister general grof Jordana bo baje imenovan za predsednika španske vlade.

London, 11. avgusta. b. »United Press« poroča: Po mnenju tukajšnjih poučenih krogov je z vstopom novih članov v vlado položaj generala Franca okrepljen. Sumner bo kot najmočnejši zagovornik ovisne politike kot notranji minister še dalje nadziral delovanje vseh političnih strank in smeri. Zaradi svojih demokratskih tendenc je ukinjen važen položaj ministrskega podpredsednika, ki ga je zavzemal monarhist prof. Jordana. Vse je iznenadilo, da je bil general Yague, ki zastopa geslo »Španija špancem«, imenovan za letalskega ministra, medtem ko je italofilski letalski minister general Kindelan odstranjen s svojega položaja.

Lažnjiva poročila o bolezni Mussolinija

Budimpešta, 11. avg. TG. »Pester Lloyd« javlja iz Rima, da je neka ameriška poročevalna agencija nedavno razširila vest, da je Mussolinija prizadela srčna kap. Dopisnik madžarskega lista se je na merodajnem mestu o tej novici informiral in so mu dejali, da je »ta fantastična vest blazna«. Prav tako odločno zavračajo poročilo iste ameriške poročevalne agencije, da so Mussolinija, ki se je nahajal na orožnih vajah v dolini Pada, prenesli v Bologno. Res je nasprotno. Mussolini, ki je bil do sedaj izredno zdrav, kljub velikim naporom ne čuti niti najmanjše utrujenosti. Na merodajnih mestih v Rimu pravijo, da izhajajo takšne očitne laži iz temnih virov in zaledejujete namene, ki so otipljivi. Mnogo politikov je na svetu, ki bi kaj radi slisali, da je Mussolinijevo zdravje zrahljano, ker bi se to ujemalo z njihovimi računi. Merodajni krogi v Rimu pravijo, da naj vsak, kdor dvomi v zdravje Mussolinija, pride k večerni operni predstavi v zdravilišče Caracalla prihodnje eredo.

Človek z jeklenimi pljuči se je oženil

Čikago, 11. avg. AA. Reuter. Fred Snyte, človek z jeklenimi pljuči, se je včeraj poročil s 25 letno Terezo Larkingovo, s katero je že od otroških let velik prijatelj. Fredu je danes 29 let. Kakor je znano, je pred tremi leti zbolel v Šanghaju za otroško paralizo in od tistih dob živi stalno v posebnem aparatu, ki mu umetno dovaja zrak v pljuča. V takšnem stanju je prepotoval že na desetletno milij. Šele pred kratkim se je vrnil z romanja v Lurd. Medene tedne bo Fred Snyte prebil s svojo ženo v posebni avtomobilski prikolici, izdelani nalašč za njegova jeklena pljuča.

Ciano-Ribbentrop

(Nadaljevanje s 1. strani)

Nato je von Ribbentrop poslal Bonnetu pismo, v katerem je sporočil, da določa nemško-francoski prijateljski pakt z dne 6. decembra 1938, da se Francija ne sme več vmešavati v vzhodne evropske zadeve. Francoski zunanji minister Bonnet je to tolmačenje zanikal v posebnem pismu nemškemu zunanjemu ministru von Ribbentropu.

Na dnevnem redu tudi Madžarska

London, 11. avg. b. Večina današnjih listov, med njimi tudi »Times«, je mnenja, da bosta Madžarska in jugovzhodna Evropa tudi predmet današnjih razgovorov v Salzburgu med nemškim zunanjim ministrom von Ribbentropom in grofom Ciano. Berlineki dopisnik »Timesa« pravi, da je pobudo za sestanek v Salzburgu dal Rim, ki se hoče poučiti o bodočih namerah svojega ovisnega prijatelja. Mnenje, da bo Madžarska prišla na vrsto, se tudi raznaša. Kot dokaz za to navaja dopisnik nenaadni obisk grofa Czakija pri Ribbentropu. Na drugi strani pa zastopa »Daily Telegraph« mnenje, da bo italijanski zunanji minister grof Ciano v Salzburgu skušal zmerno vplivati na svojega nemškega tovariša.

Madžari zanikajo, da ni bilo govora o vojaški zvezi z Italijo in Nemčijo

Budimpešta, 11. avg. AA. MTI. V zvezi s sestankom med grofom Csakyjem in v. Ribbentropom v Salzburgu so neki tuji listi pisali, da sta državnikta govorila o sklenitvi vojaškega pakta med Madžarsko in Nemčijo. V uradnih krogih te glasove zavračajo.

Italijansko-nemški sporazum o tisku

Benetke, 11. avg. AA. Izšlo je uradno poročilo, da sta Gobbels in Dietrich nadaljevala z Alflerijem na Dunaju in v Monakovem začete razgovore. Dosežen je sporazum glede tiska, propagande, filma, radia in gledališča in glede nemško-italijanskega sodelovanja sploh, tako da bo to kulturno sodelovanje dobilo zdaj konkretno organizacijsko obliko.

Nemški in italijanski časnikarji, člani društva »Sindacato nazionale di giornalisti« in »Reichsverband der deutschen Presser«, so ustanovili v Benetkah mednarodno zvezo tiska, ki se ji bodo lahko pridružili vsi časnikarji drugih držav, prežetih z istimi idejami.

Odločitev o Gdansk preložena

Angleški listi navajajo 27. avgust in 3. september

Anglija še vedno upa na mirno ureditev spora

London, 11. avg. TG. Sodeč po pisanju angleških listov o pomenu govora, ki ga je snočil imel v Gdansk guverner Forster, kakor tudi po izjavah nekaterih pomembnejših politikov, napetost okrog gdanskega spora ni narasla. Vsi imajo pa občutek, da nevarnost še dolgo ni mimo.

Forster je v svojem govoru povedal, kaj je v Nemčiji iskal in kaj je dobil. Šel je v Nemčijo po diplomatsko pomoč v borbi Gdanska za priključitev k Nemčiji in je dobil ne samo to obljubo, marveč tudi slovesno izjavo nemškega državnega kanclerja, da bo Nemčija vsikdar z vso svojo silo stala ob strani Gdanska, kadar bi se moral boriti za svoje pravice. Ker pa Forster v svojem govoru ni izdal nobenega proglasa, niti ni navedel v podrobnostih vse zahteve, ki jih postavlja Gdansk in njegovo prebivalstvo, računajo v Londonu, da je bil v Berchtesgaden pri Hitlerju določen drugi dan, ko bodo te zahteve objavljene in ko se bo »sprožilo« gdansko vprašanje v vsem svojem obsegu.

»Times« pišejo, da je treba imeti pred očmi dva važna dneva. Prvi takšen dan je 27. avgust, ko bo nemški kancler Hitler v Tannenbergu govoril in bo pri tej priliki izpovedal politiko nemške vlade v vprašanju Gdanska. Drugi takšen dan je 3. september, ko se v Nürnbergu pričena kongres narodno-socialistične stranke, ko bo nemški kancler Hitler spet govoril. Zelo zanimivo pa je, kar »Times« pristavljajo. Ta polslužbeni list sicer zanika poročilo nekaterih listov, da se je angleška vlada ponudila, da posreduje med Poljsko in Gdanskom in da naj bi se v ta namen sestala v Londonu posebna konferenca, vendar pa izrecno dodaja, »da nikakor ni izključeno, da se ne bi dal gdanski spor, v kolikor se tiče Poljske, poravnati okrog konferenčne mize«. Angleška diplomacija je v stalnih stikih s Francijo in je to delovanje v zvezi z prizadevanji, da se spor v Gdansk poravnava, in to tem lažje, ker Forsterjev govor ni zaloputnil nobenih vrat za seboj in so torej možnosti za mirna pogajanja še vedno odprte.

Odmevi Forsterjevega govora

Na Poljskem:

»Brez pomena«

Varšava, 11. avg. AA. Pat. Varšavski politični krogi ne pripisujejo nobenega pomena včerajšnjemu Forsterjevemu govoru, češ da je Forster zasebnik in da nima nobene uradne službe v Gdansk. Forsterjev govor je običajen pojav. Njegov namen je bil, vlti poguma gdanskemu prebivalstvu, ki je zares vznemirjeno ob misli, da bi utegnilo postati predmet in žrtev nepopravljivih dogodkov. V tukajšnjih krogih naglašajo, da ni ta govor prinesel ničesar novega in da je »navijanje starih stvari, stalen predmet nemške propagande«. Kakor se vidi iz Forsterjevega govora, je Nemčiji manj do usode Gdanska, ker ji je mnogo več do splošne spremembe zemljevida Vzhodne Evrope.

Pod vplivom nemškega tiska se je Forster drznil omeniti neki dozdven govor maršala Smigly-Rydz iz leta 1931, govor, ki ga ni Smigly-Rydz, kakor je Poljska uradno zanikala, nikoli govoril. Vse Forsterjevo izjavljanje je prežeto z istim duhom, zato je jasno, kakšen pomen mu gre.

V Londonu:

Nobene nove senzacije

London, 11. avg. AA. Reuter. »News Chronicle« komentira snočnji Forsterjev govor v Gdansk in ugotavlja, da ni govor prinesel nobene senzacije in da ni poslabšal položaja in tudi ne prejudiciral neposredne akcije tistih, ki bi hoteli posredovati zastran Gdanska. Dalje list primerja položaj v Gdansk in položaj Češkoslovaške pred proglasitvijo protektorata.

»Daily Telegraph« meni, da je Forsterjev govor povedal, da bo poslednja beseda glede nemškega stališča do Gdanska rekel Hitler.

V Parizu:

»Ničesar posebnega«

Pariz, 11. avg. AA. Havas. Forsterjev govor je Francija pričakovala z zanimanjem, ker je vedela, da ga je Forster sestavil pod vplivom Hitlerja, pri katerem je bil gdanski guverner pred nekaj dnevi. Vendar govor sam ne pomeni ničesar posebnega. Glavni cilj Forsterjevega govora je bil, kakor vse kaže, da se na Poljsko zvrne odgovornost za sedanji položaj in da se ji predoči nevarnost, ki utegne nastati. Forsterjevi

Kralj Peter II na Triglavu

Šel je skozi Vrata in se vrnil čez Komarčo

Bohinj, 11. avgusta.

Nj. Vel. kralj Peter II. je s svojimi šolskimi tovariši naredil zadnje dni več izletov na naše gore. Po svoji turi na najvišji vrh Kamniških planin, na Grintovec, je sklenil obiskati tudi našega sivga očaka Triglav, kamor se je podal predvčeršnjim.

S svojimi tovariši se je v sredo odpeljal z Bleda najprej v Mojstrano, odkoder je nadaljeval pot peš mimo slikovitega slapa Peričnika v Aljažev dom v Vratih. V Vratih je prišel kralj nekoliko pred poldnevom. V tem planinskemu domu si je nekoliko odpočil in tudi kosil. Po krajšem odmoru je nadaljeval s svojimi tovariši pot na Triglav. Kralj si je kot navdušen turist izbral težjo Tomiškovo pot in po njej prišel naprej do Staničeve koč, odtam pa na Kredarico, kjer je prenočil. Drugi dan zjutraj na vse zgodaj se je s svojo družbo popel na vrh Triglava. Bilo je krasnó vreme in se je kralju nudi diven razgled na vse strani. Kralj je bil silno navdušen nad lepoto naših gor, saj kaj takšnega v hribih še ni doživel kot včeraj na Triglavu.

Kraj grede si je izbral pot mimo sedmerih Triglavskih jezer. Tudi ta pot mu je nad vse ugajala. Nekaj časa se je zdražal v koči pri Triglavskih jezerih. Včeraj zjutraj je kralj s svojimi tovariši odšel iz te koč preko Komarče do slapa Savice, kjer ga je že čakal avtomobil, s katerim se je on in njegova družba odpeljala na Bled v dvorec Suvorov.

Kralj je bil s tem svojim izletom na Triglav izredno zadovoljen. Kljub temu, da je bila njegova pot dolga in naporna, kar nič ni bil utrujen. Ni mogel prehaliti, kako lep je naš gorenjski kot, nad katerim kraljuje stari oče Triglav.

V Italiji:

»Stališče Poljske nevarno«

Rim, 11. avg. AA. Stefani. Italijanski časopisi že v naslovih svojih člankov, posvečenih govoru pokrajinskega voditelja Forsterja, poudarjajo pravice in voljo Nemčije, da se Gdansk priključi nemškemu rajhu. Italijanski listi komentirajo tudi stališče Poljske do Gdanska in trdijo, da to stališče postaja vsak dan bolj nevarno.

Nemški službeni list očita Poljakom, da zahtevajo naj se Nemčija uniči

Berlin, 11. avg. AA. DNB. »Nemška diplomatsko-politična korespondenca« komentira protinemško pisanje poljskih listov in pravi:

Poljski listi so prišli že tako daleč, da merijo s svojim izjavljanjem celo na sam obstoj Nemčije, češ, da se mora Nemčija kakor kakšna Karlagina razdejeti. Poljski listi sicer ne zahtevajo kakor leta 1918 novega ozemlja s podporo drugih držav, vendar to javno govore odgovorne osebnosti, kakor na primer general Sosnowski in polkovnik Vanda, štabni šef tabora narodne unije. In medtem ko Poljaki postavljajo takšne zahteve, se države »mirovne fronte« zavijajo v popoln molk. Če zahteva po žalostnem ne-

Gdynia in Gdansk

K ozadjem sedanjega gdanskega spora

Varšava, v avgustu 1939.

Največ poljskega premoža se izvažajo po morskem poti, ker ga pokupijo tudi največ skandinavske države; tudi ves izvoz v Francijo, Belgijo in Italijo gre po morju, ker je ta pot najcenejša. Vendar pa se nekaj blaga izvažajo v Italijo tudi po železnici.

Zato si sedaj ogledmo kratko, kakšno vlogo igra v poljskem izvozu premoža Gdansk in Gdynia. V letu 1936 je ves poljski izvoz znašal nekaj nad 19 milijonov ton. Po morskem poti so izvozili 82% in sicer skozi pristanišči v Gdansk in Gdyni. Od tega pa je šlo čez Gdynio nekaj nad 6 milijonov ton, skozi pristanišče v Gdansk pa nekaj nad 4 milijone ton, to je za Gdynio 48% in za Gdansk 34%. V letu 1937 se te številke niso mnogo spremenile, nazadovale je nekoliko Gdynia, dočim je ostal Gdansk z večjo tonažo poljskega izvoza v istem odstotnem razmerju.

Iz vsega tega se pač vidi, kako važni sta obe pristanišči za poljski izvoz. Poljski premož je v letih 1936 in 1937 predstavljal 90% vsega dela v pristanišču, v istih letih pa je predstavljal poljski izvoz skozi pristanišče v Gdansk 73% vsega dela tega velikega pristanišča.

Obe pristanišči sta zelo moderno urejeni posebno za izvoz premoža; Gdynia ima za to najmodernejšo napravo. V pristanišču v Gdyni je 12 ogromnih žerjavov za prekladanje premoža. Pristanišče ima silno moderno dvigalno napravo za žerjavi, ki dviga železniške vozove s tira visoko v zrak nad ladje, preobrne voz in tako polni tovorne parnike. V treh minutah lahko dvignejo tak vagon, ga izpraznijo in postavijo nazaj na tračnice na zemlji. Toda to dvigalo vagonov bi lahko dvignilo in izpraznilo 40 vagonov na uro.

Italija je dogradila trdnjavski pas proti Franciji

Rim, 11. avgusta. AA. (Stefani.) Maršal De Bono je poslal Mussoliniju pismo, v katerem pravi, da je končal obhod trdnjaviških utrd na italijanski zahodni meji v smislu dobljenih navodil. Maršal pravi poleg drugega, da je za časa svojega bivanja v tem trdnjavskem pasu mogel ugotoviti, da se ta pas čedalje bolj močno utrjuje in da to utrjevanje ne bi moglo potekati hitreje. Dejal je tudi, da bo ta trdnjavski zid naredil italijansko zahodno mejo neprobno že ob takšnem stanju, kakor vlada sedaj. Preko tega pasu po mnenju maršala De Bona ne bi mogel priti niti najmočnejši sovražnik.

Nova nizozemska vlada

Amsterdam, 11. avg. TG. Vlada, ki jo je sestavil De Geer in ki je v vladi prevzel tudi finančno ministrstvo, je sestavljena večidel od katoličanov in socialističnih demokratov. Katoliška stranka ima še notranje ministrstvo (Boeyen), gospodarsko ministrstvo (dr. Steenberghe), kolonijalno ministrstvo (Jožef Welter). Predsednik vlade sam tudi pripada katoliški stranki. Socialni demokrati imajo prometno in socialno ministrstvo. Křšćanskim strankam pripada zunanji minister van Kleffens. Vojni minister polk. Dijkshorn ne pripada nobeni stranki. Pravosodni minister Gerbandy je deončar, liberalni stranki pa pripada minister prosvete Bolkestein.

uspehu in dokončnem bankrotu ženevskega fantoma, ki naj bi dal Gdansk svoje varstvo, svobodno mesto Gdansk pred tem nevarnim izizvajanjem pomoči od države, od katere ga je odrgala norost zmagovalcev svetovne vojne, je pri vsem tem popolnoma razumljivo, da tujina skuša takšno stališče svobodnega mesta naslikati kot nevarnost. Ko pa Poljska skupaj z državami, ki hočejo Nemčijo obkoliti, naglašajo potrebo po obrambnem napadu, tujina nima poguma, da bi tudi to predstavila kot nevarnost. Toda Nemčija nima potrebe, da bi svojo neodvisnost branila s pomočjo drugih držav, ker je za to sama sposobna.

Diplomatsko delovanje zaradi Gdanska

London, 11. avg. AA. Havas. Poljski poslanik Raczinski, ki se je predsončnim pripeljal v London, je imel včeraj sestanek z lordom Halifaxom. Mislilo je, da grof Raczinski informira lorda Halifaxa o razvoju gdanskega vprašanja in o stališču poljske vlade.

Varšava, 11. avg. AA. Pat. Pomočnik zunanje ministra Arcizevski je sprejel sovjetskega veleposlanika Harokola, za tem pa estonskega poslanika Markusa in nemškega odpravnika poslov.

Varšava, 11. avg. AA. Pat. Zunanji minister Beck je sprejel včeraj angleškega veleposlanika Cunarda, za tem pa francoskega veleposlanika Noela.

Gdansk, 11. avg. e. V Gdansk je Gestapo včeraj zaprla zelo mnogo sumljivih oseb. Zaprla je posebno mnogo poštarjev, mestnih uslužbencev in uradnikov. Povsod je izvedla obširne hišne preiskave.

Pariz, 11. avg. e. Francoski veleposlanik v Berlinu Coulondre, ki je snočil prišel iz Berlina, je bil dopoldne takoj sprejet pri zunanjem ministru Bonnetu. Coulondre se že nočjo vrača nazaj v Berlin. Ta nenadni sestanek je po pisanju listov zelo važen in v zvezi z najnovejšimi dogodki okoli Gdanska.

V pristanišču pa sta tudi dve verižni prekladalnici, ki lahko spravita na tovrne parnike vsaka po 600 ton premoža na uro.

Gdansk ima enake moderne naprave in v tem oziru prav nič ne more zaostajati za Gdynio. Toda Gdynio so v zadnjem času zvezali z ozadjem s celim omrežjem železniških prog, ki lahko dovažajo ves poljski izvoz v zmeraj večjem obsegu neovirano. Zgradili so novo dvotirno progo, ki veže Gdynio s tremi največjimi središči rude na Poljskem. To progo, ki je ponos moderne Poljske, so zgradile francoske družbe in je dolga 543 kilometrov. Zadnji odsek, ki je dolg 100 km, je v aprilu odprl francoski gradbeni minister Anatole de Monzie.

Poleg železnice pa dovažajo premož v obe pristanišči tudi po Vistli. Ta dovoz je odvisen od meteoroloških okoliščin in ga zato letno dovozijo v obe pristanišči od 45.000 do 80.000 ton.

Premog pa odvažajo tuje tovrne ladje, ker Poljska še nima dovolj lastnih tovrnih prometnih družb. V letu 1936 so poljski parniki odvozili samo 10% vsega tovora (uvoza in izvoza) v letu 1937 se je ta odstotek dvignil za eno enoto (11,5%). Iz Gdynie odvažajo poljski tovar največ švedski parniki, iz Gdanska pa nemški tovarni parniki.

Ves poljski premož in njegov izvoz pa je odvisen od tega, če si bo Poljska ohranila svobodno pot do morja. To je obenem življensko vprašanje za vso njeno industrijo in za celotno poljsko narodno gospodarstvo. Proizvodnja premoža na Poljskem je na tretjem mestu v Evropi. Največ ga ima Anglija (190 milijonov ton), Nemčija 181 milijonov ton in Poljska 158 milijonov ton.

Posvet Karel—Ineni v Carigradu

Carigrad, 11. avgusta. AA. Stefani. Predsednik turške republike Izmet Inönü se je snočil odpeljal s posebnim vlakom iz Ankare. V Carigrad prispe danes dopoldne. Poročila iz drugih virov trde, da se bo predsednik turške republike sestal na morju z romunskim kraljem Karlom.

Berlinski nuncij pri papežu

Rim, 11. avg. AA. Reuter. Papeški nuncij v Berlinu mgr. Orsenigo se je pripeljal v Rim. Izvedelo se je, da ga bo sprejel papež, da mu bo poročal o stanju katoliške cerkve v Nemčiji in o mednarodnem položaju v zvezi z diplomatsko aktivnostjo Vatikana.

Gasilci, ne pozabite jutri na Vašo gasilsko številko »Slovenca«!

Rezervirajte jo še danes pri Vam najbližjem prodajalcu naših časopisov. Podjetniki, trgovci itd., naročite oglase še danes do 4 popoldne v naši upravi!

»SLOVENE«

Znamakanjem pecila si prihranite čas, trud in denar!

Če zjutraj pogledate perilo, ki se je ponoči namakalo z žensko hvalo, boste videli, da je pol nesnage ostalo v vodi za namakanje. Brez truda, mnogo hitreje in tudi ceneje boste potem perilo oprali tako, da bo popolnoma čisto.

Skrivnost brezdanje zlobe

Eden najstarejših in obenem najbolj vzpodbudnih prizorov francoske revolucije se je zgodil leta 1792., ko so na povelje konventa sredi nabuhskane sodrge peljali na morišče pod giljotino redovnice karmeličanskega samostana v Parizu s prednico na čelu. Ta dogodek je mojstrsko opisala ena največjih sodobnih nemških pesnic in pisateljic Gertruda Le Fort v enem svojih najlepših romanov.

Karmeličanski red je v katoliški cerkvi eden najstrožjih, ki živi izključno spokorniško življenje v neprestani molitvi, mrtvičenju in poduhovljanju vsakega posameznika kot žrtev Bogu za slabosti, grehe in stranpota sveta, da bi se v krščanskem občestvu po čim intenzivnejši bogoljubnosti in dobrih delih ter posvetitvi enih rešili do izveličanja drugi. Ta misel odkupitve je značilna za karmeličanski red in je imela za višje življenje kristjanov gotovo najblagodejnejše posledice ter je gotovo poviševala tudi življenje vse omikane človeške družbe sploh, naj je s katoliškim cerkvenim občestvom v še tako rahli zvezi. Zato ni čudno, da so se najboljši ljudje evropske družbe konec 18. stoletja žalostno in začudeno spraševali, zakaj je bilo treba preletiti kri nedolžnih redovnic, izbranih iz najbolj zdravih in nprastveno najbolj izobraženih plasti takó preprostega ljudstva kakor višjih stanov Francije tistega časa. Ali je to bilo v skladu s človeškimi pravicami, ki jih je sklenila ustavodajna skupščina iz leta 1789? Menda ne. Ali so bile te ženske, ki so se v svoji čistosti, požrtvovalnosti in duhovni lepoti tako svetlo odražale od breznravnstvenosti svobodomiselnih aristokracije in bogastva pohlepne meščanstva ter podivjane množice, sokrvice revolucije zaradi tega, ker so spadale v hierarhični red katoliške Cerkve? Svobodomislci Taine, Tocqueville in Gaxotte so dokazali, da je bil duhovski stan Francije tistega časa splošno na višku in da so bili prelati, ki so držali s plemstvom, proti ljudstvu izjeme; duhovniki Montesquiou-Fesencac, nadškof Chartra, zlasti pa učeni Maury so v ustavodajni skupščini sijajno zagovarjali demokratično monarhijo, ki naj s temeljitimi socialnimi reformami dokonča delo, ki se je bilo začelo v prid Francije davno, preden je zavladala sodrga pod vodstvom brezverskega jakobinstva. Čemu so torej morale položiti svoje glave pod giljotino karmeličanke, duhovne hčere svete Terezije Avilske, ki spada med največje duhove kulturnega človeštva zapada?

To vprašanje so si stavili tudi te dni mnogi, ki so v reviji »De Rebus Hispaniae« brali oficielo mrtvaško listo žrtve karmeličanskega reda za časa boljševiške strahovlade v Španiji. Ne bomo navajali niti posameznih samostanov, ki so bili poškodovani, oskrnjeni, požgani in razrušeni s svojimi znanstvenimi zbirkami, knjižnicami in umetniškimi zakladi vred. Teh ruševin je na stotine, kakor je na stotine mučenih in ubitih članov tega reda, ki nikoli ni bil zapleten v nobeno politiko, ampak se je odlikoval samo po svoji karitativni, pa tudi po svoji znanstveni delavnosti in se je zapiral v strogo samoto, kjer je v največji samoopovedi daroval svoje življenje za izveličanje drugih. Zakaj so morali umreti v takih grozotah, se sprašujemo, ko niso zakrivali ničesar, kakor samo to, da so živeli visoko in globoko duhovno življenje.

Te žrtve ni zahteval javni blagor, marveč le brezverstvo v vsej svoji peklenski zlobi, ki sovraži vse, kar je božje in kar k Bogu vodi stran od gmote, od tuzemstva in od človeka, ki časti samo sebe in svoje brezbožne utvare. To je z eno besedo mysterium iniquitatis: brezdanja skrivnost sovraštva in zlobe.

ŠPORT

(Glej tudi poročila na 8. strani.)

Peta etapa »Tour de Suisse«

V polnem teku je velika mednarodna kolesarska dirka »Tour de Suisse«. Včeraj so vozači opravili peto etapo. Prvi je prišel na cilj v Luzernu Karl Litschi, zmagovalac »Tour de Suisse« leta 1937. Drugi je bil Edgar Buchwalder, tretji Diggelmann, četrti Maks Bolliger. »Zlati tricota« si je spet priboril Didier, ki vodi v celotnem dosežanju placementu.

V Thunu so dirkači opravili polovico etap, skupno do sedaj 781 km od 1725 kilometrov. Od 79 dirkačev, ki so startali v Zürichu, jih je do sedaj odpadlo 20, namreč 13 inozemcev od 33. ter 7 švicarjev od 44, tako da je zdaj v dirki še 20 inozemcev (5 Belgijcev, 3 Nemci, 2 Francozi, 6 Italijanov in 4 Luksemburžani) ter 39 švicarjev. Domačini, kakor vse kaže, na vseh velikih krožnih dirkah iz leta v leto uspešneje odvajajo tuje, kajti pri vseh letošnjih takih dirkah (razen v »Tour de France«, kjer je zmagal Belgijec Silvere Maes) so zmagali domači dirkači.

Na peti etapi »Tour de Suisse« so dirkači skrajaj vozili zlagoma, pozneje pa so tempo spet povečavali. Dolgo časa pa so se držali tečno skupaj. V Emmentalu pa je prišla in se ločila od ostalih približno 20 dirkačev močna skupina, v kateri je bilo razen Amberg, Wagnerja in Nievergelta vseh dvanajst do sedaj prvoplasiranih dirkačev. Pri stotem kilometru se je že videlo, da je Joseph Wagner za to skupino zaostal za 6 minut ter je teoretično že spet izgubil svoj »zlati tricota«, katerega je po času sodeč, moral predati Didierju. Nakako pri Saignaju v Emmentalu je bila opravljena polovica vseh kilometrov na 1725 kilometrov dolgi dirki »Tour de Suisse«.

Vkreber proti Brünigu so prvič pritisnili Italijani. Mollo je dobil pred Simoninijem peto gorsko nagradno oceno. Zda pa je pričela navzdol divja dirka, v kateri se je še najbolj izkazal Maks Bolliger. Šest švicarjev, trije Italijani in trije Luksemburžani so se dajali na 30 km dolgi progi. Številna množica je pričakovala njihovega prihoda. In spet je prišlo do novega švicarskega zmagovalstva. Kar štirje švicarji so prvi prispeli v Luzern na »Alpenquai«. Litschi, zmagovalac v dirki »Tour de Suisse« leta 1937, je zmagal na »Tour de Suisse« leta 1939 v prvi etapi. Za njim so privozili skozi cilj Edgar Berchwalder, Walter Diggelmann in Maks Bolliger. Didier je privozil z istim časom ter si je spet osvojil »zlati tricota« od svojega rojaka Pierreja Clemensa ter prvega švicarja Roberta Zimmermanna. Placement dirkačev v peti etapi je naslednji:

1. Karl Litschi (Švica) 208 km v 5:23:49, 2. Edgar Buchwalder (Švica) 3. dolžine, 3. Walter Diggelmann (Švica), 4. Max Bolliger (Švica), 5. Matthias Clemens (Luxemburg), 6. Enrico Mollo (Italija), 7. Robert Zimmermann (Švica), 8. Pierre Clemens (Luxemburg), 9. Robert Lang (Švica), 10. Settimio Simonini (Italija), 11. Christoph Didier (Luxemburg), 12. Michele Benente (Italija) vsi isti čas, 13. Paul Egli (Švica) 5:28:03, 14. Bruno Pasquini (Italija) 5:28:16, 15. Walter Groß (Švica) 5:30:00, 16. Edgard De Caluwé (Belgija) isti čas, 17. Camille Beecman (Belgija) 5:30:06, 18. Hans Maag (Švica) 5:31:14, 19. Willi Kern (Švica) 5:31:23, 20. Kurt Stettler (Švica) 5:32:16, 21. Albert Dubuisson (Belgija) 5:35:05, 22. Jean Bolliger (Belgija), 23. Joseph Somers (Belgija), 24. Leo Amberg (Švica), 25. Josef Wagner (Švica), 26. Ernst Nievergelt (Švica), 27. Léon Level (Francija) 28. Hans Langenegger (Švica), 29. Fritz Hartmann (Švica), vsi isti čas, 30. Bruno Besana (Švica) 5:39:40, 31. Karl Wyß (Švica) isti čas, 32. Joh. Meier (Švica) 5:39:56, 33. Karl Heide (Nemčija) 5:40:12, 34. Hans Knecht (Švica) 5:40:30, 35. Willi Oberbeck (Nemčija), 36. Gottlieb Weber (Švica), 37. Walter Wettstein (Švica), 38. Werner Jaisli (Švica), 39. Lothar Sztakatti (Nemčija), 40. W. Buchwalder (Švica) vsi isti čas, 41. Hubert Deltour (Belgija) 5:41:37, 42. Josef Schwander (Švica) 5:46:52, 43. Erw. Speichlinger (Švica) 5:47:07, 44. Auguste Mallet (Francija), 45. Albert Knutti (Švica), isti čas, 46. Secondo Magni (Italija) 5:47:20, 47. Guido Steinmann (Švica), 48. Fritz Wagner (Švica), 49. Hans Martin (Švica), 50. A. Mersch (Luxemburg), isti čas, 51. Werner Wägelin (Švica) 5:48:43, 52. Albert Vicquéry (Švica) 5:48:50, 53. Bernhard Wolfensberger (Švica) 5:51:43, 54. Franz Schaad (Švica) 5:55:07, 55. Numa Cuenoud (Švica) isti čas.

Šele, ko je bila kontrola svoje delo zaključila, je na cilj privozil Rodolfo Soldati (Švica). Na klancu z Brüniga sta padla in se tako hudo potolkla, da sta morala odetopiti Italijan Del Cancia ter Švicar Th. Perret. Odstopil pa je tudi Maestranzi (Švica).

Rezultati v finalu evropskega pasu

Nemčija je v Zagrebu izgubila z 2 : 3 od Jugoslavije letošnji finale v evropski zoni tekmovala za Davison pokal. Ta poraz je prvi neuspeh, ki ga je Nemčija doživela v finalu evropske zone Davisonovega pokala. Nemčija se je doslej pretokla do finala v evropskem pasu šestkrat ter je svoje nasprotnike nadigrala redno. Pri sedmem srečanju pa jo je doletela smola in tako se bo prvič v zgodovini teniškega športa v medzonskem finalu borila Jugoslavija. Dosedanji rezultati v finalu evropskega pasu so bili naslednji:

1923 Francija : Španija 3 : 2
1924 Francija : CSR 5 : 0
1925 Francija : Holandija 4 : 0
1926 Francija : Anglija 5 : 0
1927 Francija : Danska 3 : 2
1928 Italija : CSR 3 : 2
1929 Nemčija : Anglija 3 : 2
1930 Italija : Japonska 3 : 2
1931 Anglija : CSR 4 : 1
1932 Nemčija : Italija 5 : 0
1933 Anglija : Avstralija 3 : 2
1934 Avstralija : CSR 3 : 2
1935 Nemčija : CSR 4 : 1
1936 Nemčija : Jugoslavija 3 : 2
1937 Nemčija : CSR 4 : 1
1938 Nemčija : Jugoslavija 3 : 2
1939 Jugoslavija : Nemčija 3 : 2

Najboljši metalci diska

53,10 Schröder (Nemčija) 1935
53,08 Carpenter (USA) 1936
53,02 Anderson (Švedska) 1935
52,81 Lampert (Nemčija) 1936
52,64 Fox (USA) 1939
52,25 Dunn (USA) 1936
52,10 Levy (USA) 1936
51,73 P. Joesup (USA) 1930
51,53 Wotapek (Nemčija) 1939
51,49 Oberweiger (Italija) 1938
51,48 Berg (Švedska) 1937
51,28 Pety (USA) 1935
51,27 Kotkas (Finska) 1937
51,27 Sorlie (Norveška) 1937
51,26 Zagar (USA) 1939
51,03 E. Krenz (USA) 1930
51,00 Syllas (Grčija) 1939
50,90 Halleck (USA) 1936
50,73 Remeck (Madžarska) 1932
50,71 Winter (Francija) 1932
50,44 Laborde (USA) 1933
50,43 J. Anderson (USA) 1932
50,22 Harris (USA) 1938

Gospodarstvo

Svetovna letina pšenice

Po podatkih mednarodnega agrarnega instituta bo dosegla žetev pšenice na severni poluti 975 milijonov stotov. Četudi bo ta žetev manjša kot pa je bila lanska, ki je bila izredna, bo vendar okrog 13% višja kot pa je znašala povprečje v razdobju 1933—1937 in za 6% višja kakor pa je bilo izredno dobro povprečje v letih 1928—32. Izvzemši lansko leto, ki je bilo rekordno, bo letošnja žetev najvišja v povojnih letih.

V naslednjem navajamo nekaj podatkov glede produkcije pšenice v zadnjih letih. Številke so v milijonih stotov.

	Sever. poluta	Evropa	Sev. Amerika
1939	975	440	320
1938	1073	502	353
1937	915	422	291
1936	829	403	235
1935	868	429	251
1934	831	421	222
1933	886	475	231
1933—1937	885	430	240
1928—1932	918	389	351
1923—1927	829	339	336

Pripominjamo, da v gornjih podatkih niso vpšteevane Rusija, Kitajska, Irak in Iran.

Zaradi letošnje obilne letine seveda izgledi za pšenični trg niso ugodni. Države, ki običajno pšenico uvažajo, so letos tudi imele ugodno letino, njihove potrebe po pšenici pa bodo toliko

manjše, ker so prišle v novo kampanjo še z znatnimi zalogami. Kupna moč daljnega vzhoda pa je oslabljena zaradi razvrednotenja srebrnega denarja. Pod temi okolščinami je vključ padcu cen in vključ temu, da bi bilo zbiranje zalog sedaj ugodno, težko misliti na to, da bi se povpraševanje tekom prihodnjega leta kaj znatneje izboljšalo.

Če letina na južni poluti ne izpade pod povprečjem, je zelo mogoče, da bodo zaloge v državah, ki izvažajo, narasle še čez sedanjo višino.

Zelo malo verjetno je, da bi bil težak položaj svetovnih zalog, ki je zadnje mesece bremenil svetovni pšenični trg, kaj olajšan v l. 1939-40 in mednarodni institut že predvideva, da bodo zaloge prihodnje leto znašale toliko, kolikor znaša enoletno povpraševanje. Trenutno je položaj zelo ugoden za kulturo v Argentini in v Avstraliji, zaradi česar taka napoved ni neulemeljena, čeprav je površina obdelana s pšenico malenkostno zmanjšana.

Konferenca mednarodnega pšeničnega odbora, ki je bila v Londonu, je imela nalogo, da išče sredstva za vpostavitve ravnotežja med povpraševanjem in ponudbo. Toda negativni rezultat te konference, ki so se je udeležili zastopniki štirih velikih izvoznih držav, ne dopušča, da bi bili optimisti glede izgledov za ureditev tega ravnotežja.

Planina obč. Planina; Bročice, Broška polica obč. Stari trg; Strukljeva vas obč. Sv. Vid.

Okraj Novo mesto: Mali Lipovec, Podlipa obč. Ajdovec; Ambrus, Kamni vrh. Prinča vas obč. Ambrus; Armanja vas obč. Dobruče; Dobrava, Dol. vrh, Korito, Občine, Pluska, Vrbovec obč. Dobruče; Sladinja vas obč. Dvor; Malo Lipje, Prevole, Ratje obč. Hinje; Podbukovje, obč. Sela Šumperk; Birčna vas, obč. Šmihel; Praproče, Petanje, Rumanja vas, Vel. Podluben, Vrh pri Ljubnem obč. Šmihel-Stopiče; Dol. polje, Sp. Sušice obč. Toplice; Dol. Podboršt; Stefan vas, Zidani most obč. Trebnje; Mačji dol obč. Velika Loka; Češnjica obč. Zagradec; Marinka vas obč. Zagradec; Dol. Križ, Gor. Križ, Klečec, Pleševica, Prapre, Reber, Vrhovo obč. Žužemberk.

Okraj Radovljica: Planica obč. Ratače. Okraj Šmarje pri Jelšah: Kozje obč. Kozje; Kunšperk, Polje, Sv. Peter pod Sv. gorami, obč. Sv. Peter pod Sv. gorami.

Nemčija bo plačevala naš antimon le do 50% v devizah. Do sedaj so morali Nemci naš antimon, ki smo ga izvozili v Nemčijo, 100%-no plačevati v devizah. Sedaj pa je naša država ugodila želji Nemčije, da se sme antimon deloma plačevati v kliringu. Tako se plačuje trenutno 50% v devizah, ostanek pa v kliringu. Poročajo pa, da bo procent za plačilo v kliringu zvišan, in sicer na 60%.

KINO SLOGA

Na splošno željo predvajamo danes in se jutri

v nedeljo prekrasen film, o katerem govori

danes čela Ljubljana

V glavni vlogi igrata otrok Bobby Breen, ter sloveči baritonist

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

Kot dodatke še napet

kriminalni film

STRUP

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

KINO UNION, tel. 22-21

Borze

Dne 11. avgusta 1939.

Denar

Angleški funt 258.—
Nemški čeki 14.30

Devizni promet je na zagrebški borzi znašal 2.53 milij. din, na beograjski pa 4.89 milij. din. Promet v vrednostnih papirjih na beograjski borzi je znašal 741.000 din.

Ljubljana — Uradni tečaji:

London 1 funt	205.67—208.87
Pariz 100 frankov	116.15—118.45
Newyork 100 dol.	4378.75—4436.75
Zeneva 100 frankov	995.00—1005.00
Milan-Trst 100 lir	231.45—234.55
Praga 100 kron	151.00—152.50
Amsterdam 100 gold.	2344.00—2382.00
Berlin 100 mark	1768.12—1785.88
Bruselj 100 belg	746.25—758.25

Ljubljana — Svoobodno tržišče:

London 1 funt	256.40—259.60
Pariz 100 frankov	144.85—147.15
Newyork 100 dol.	5460.55—5520.55
Zeneva 100 frankov	1239.72—1249.72
Amsterdam 100 gold.	2922.27—2960.24
Bruselj 100 belg	930.34—942.34

Belgrad — Zasebni kliring:

Berlin 1 marka	14.20—14.40
Sofija 100 levov	82 bl.

Zagreb — Zasebni kliring:

Grški boni	32.37 den
----------------------	-----------

Belgrad — Zasebni kliring:

Grški boni	31.95—32.65
Bolgarski čeki	85 den

Curih. Belgrad 10.—, Pariz 11.72625, London 20.7225, Newyork 442.75, Bruselj 75.225, Milan 23.30, Amsterdam 236.80, Berlin 177.70, Stockholm 106.825, Oslo 104.125, Kopenhagen 92.50, Sofija 5.40, Praga 15.175, Varšava 83.40, Budimpešta 87, Atene 3.90, Carigrad 3.60, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.14, Buenos-Aires 102.5.

Vrednostni papirji

Vojna škoda:

Ljubljana 465 —468

Zagreb 464 —466.50

Belgrad 464.25—465

Ljubljana. Drž. papirji: 7% invest. posojilo 100.50—101.50, agrarji 60.50—62, vojna škoda promptna 465—468, begluške obveznice 86.25 do 87.50, dalm. agrarji 82.25—83, 4% severni agrarji 52—53, 8% Blerovo posojilo 101—101.50, 7% Blerovo posojilo 94.25—94.50, 7% posojilo Drž. hip. banke 101—101.50, 7% stab. posojilo 100—101. — Delnice: Narodna banka 7350 den, Trboveljska 174—176.

Očetova pesem

Predstave danes ob 16, 19. in 21. uri
jutri v nedeljo ob 15, 17, 19. in 21. uri

Charles Boyer

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Predstave ob 16., 19. in 21

Tekma jadralnih letal v Mariboru

Zanimivosti z obiska pri tekmovalcih na tezenskem letališču

Pogled na letališče pred začetkom tekmovanja

Maribor, 11. avgusta.

Jadralna letala nad Mariborom so za Mariborčane že vsakdanji pojav. Zadržani leta so postali mariborski jadralci izredno agilni. Ustanovili so si jadralno šolo, ki uživa sloves po vsej državi ter so dosegli jako lepe uspehe. Njihovim prizadevanjem je tudi uspelo, da imamo letos že drugič v Mariboru velike jadralne tekme, katerih se udeležujejo najboljši jadralni letalci iz vse države. Zaradi teh tekem je sedaj nebo nad Mariborom vsak dan od jutra do večera živahno. Neprestano brne motorna letala, sama ali z jadralcem na vrvi, posebno lepo pa je, kadar krožijo nad mestom sami jadralci. Včasih je pet in še več takih letal naenkrat na nebu: plujejo kakor ogromni jastrebi tiho in mirno, izginjajo v oblakih ter se potem spet pojavljajo čisto na drugi strani obzorja.

Zanimivo življenje na tezenskem letališču

Na mirnem letališču na Teznu je sedaj silno živahno. Hangar je ves dan odprt, pred njim so razporejena v dolgi vrsti jadralna letala, pred temi pa motorni aeroplani. Med letali, ki se ves dan dvigajo in pristajajo, hodijo člani komisije in tekmovalci, pa številna mladina, ki je posebno navdušena za sinji jadralni šport ter z veliko vneto pomaga pri startanju in pristajanju ter drugih poslih, ki jih je toliko. Središče vsega tega življenja je v mali hišici ob hangarju, v kateri so poleg meteorološke postaje tesni poslovni prostori mariborske jadralne skupine. V teh prostorih se je vsidralo vodstvo jadralnih tekem, tu brni ves dan telefon, ki prinaša od vseh vetrov vremenska poročila, tu se pišejo vse naredbe in bilteni itd. Zunan pa obkrožajo letališče velike skupine radovednežev, ki prihajajo vsak dan v velikem številu iz mesta gledat zanimive prizore, ki se tu razvijajo.

Letošnjih jadralnih tekmovanj

se udeležujejo štiri skupine s šestimi letali in trinajstimi tekmovalci. Prijav je bilo dosti več, saj se je govorilo o tridesetih tekmovalcih in 20 jadralnih letalih, toda pogoji za nastop so bili zelo težki ter mnoga letala niso odgovarjala, nekatere skupine pa kljub prijavam niso poslane tekmovalcev. Komisija je zelo strogo poslovala glede pripustitve letal k tekmam ter je bilo odklonjeno celo jadralno letalo mariborske skupine »Štajerca«, s katerim so naši letalci pred tekmami že velikokrat leteli. Tekem se udeležuje Akademski jadralni klub v Belgradu z 8 tekmovalci in tremi letali, ljubljanska jadralna skupina z dvema tekmovalcema in 1 letalom ter mariborska skupina s tremi tekmovalci in 2 letaloma. Letala so večinoma nemških tipov Grunau Baby, Röhn-Bussard, le mariborsko letalo je poljske tipe »Komar«, ki se je izborno obneslo. Za dvig jadralnih letal služijo tri motorna letala, dva »Fizirac in en »Henriote«.

Delo na letališču

se začnejo že vsako jutro ob pol sedmih. Tedaj se sestanejo člani komisije, ki sondirajo atmosferske prilike. V zrak izpuste s plinom napolnjen rdeč balon. Napolnijo ga kar na letališču z vodikom. Balonček se dviga s hitrostjo 100 metrov na minuto. Z letališča se ga zasleduje s teletromom ter se na vsakih 100 metrov določi smer in hitrost vetra in končno se določi še višina oblakov. Z va-

seže določene višine. Tam se jadralci odklopijo z vrvi, ki jo motorno letalo vrže pred svojim pristankom na letališče. Letalec se spusti, spet si privzame novega jadralca za rek in tako se starti nadaljuje, dokler niso vsi jadralci v zraku. Motorna letala potem pristanejo ter čakajo na povratek jadralcev. Proti poldnevju življenje na letališču spet za kratek čas zamre, popoldne pa se v istem tempu nadaljuje. Spet se izračunajo vremenske prilike, spet sledi starti in poleti, med 4. in 5. popoldne pa je konec. Letala spravijo v hangar, ogromna vrata na njem se zapro, člani komisije pa se zberejo v pisarni. Izračunajo se doseženi rezultati, ki se objavijo tekmovalcem, prečita se dnevna zapoved za naslednji dan, določi se dežurni funkcionarji. nato sledi žrebanje za startni red, potem pa je zopet slovesen trenutek: pozdrav državni zastavi, ki se slovesno sname. S tem je težko dnevno delo opravljeno, letalci in člani komisije sedejo v avtomobile ter se odpeljejo z letališča v mesto.

Težke naloge jadralcev

Tako se razvija vsak dan življenje na letališču, parkrat v tem času pa ga prekinjajo razburljivi trenutki. Tedaj namreč, kadar so se dvignili tekmovalci v zrak s težkimi nalogami, pri katerih se pričakuje, da bodo padli novi rekordi... Kadar so na dnevnem redu poleti v daljavo, ko izginijo na obzorju jadralna letala eno za drugim, se začne mrzlično pričakovanje, odkod se bo prvi oglasil po svojem pristanku. Vse ugiha, komu se bo posrečil polet v večjo daljavo, in ko končno zapoje telefon ter se jadralec javi, se naglo računajo doseženi rezultati. Jadralec javi po pristanku telefonično kraj in pa razmere, v katerih je pristal. Če je teren ugoden, se poda ponj motorno letalo, ki pristane na bližnjem travniku, si pripne za rep jadralno letalo ter se z njim dvigne v zrak in ga pripelje do letališča, kjer se jadralec sam spusti. Če pa se je letalo pri pristanku morda poškodovalo ali če je teren za pristane motornega letala neprimeren, potem se poda ponj tovorno vozilo. Jadralec med tem časom s pomočjo ustrežljivih rok, ki jih najde povsod med ljudmi na deželi, demontira svoje letalo ter ga pripravi za transport. Vse skupine razpolagajo z avtomobili, h katerim se priklopijo posebni prenosni vozovi za prevoz jadralnega letala. Najlepše so v tem pogledu opremljeni Belgrajčani. Imajo na razpolago luksuzno limuzino novejšje tipe, ogromen transportni voz, njihovi letalci imajo vsi enotne kombinézne, njihova letala so prvostanske kon-

strukcije, na vsak pogled se vidi, da fantom ni treba štediti z denarjem, da so obilo založeni s podporami. Tudi Ljubljanačani so v tem pogledu dobro oskrbljeni, pravi reveži pa so naši mariborski fantje, ki so si morali tako rekoč vse ustvariti z lastnimi rokami. Z največjo umetnostjo so spravili od nekod še star »Ford«, kateremu so sami napravili priklopni voz za prevažanje jadralnih letal. Tudi tako gre, dasi naši fantje nekam z zavistjo gledajo boljše dotirane tovariše iz obeh naših prestolnic...

Srebrni »C« — sanje vseh tekmovalcev

Srebrni »C« je mednarodni znak jadralnih letalcev, ki so dosegli posebno težke naloge: polet v daljavo nad 50 km, polet v višino nad 100 m nad startno točko ter trajnostni polet nad 5 ur. Kdor izpolni te naloge, dobi znak — srebrni »C«. V naši državi je doslej le par jadralcev, ki so si tak znak priborili. Zdi pa se, da bo pri letošnjih mariborskih tekmovaljih dobilo par tekmovalcev ta častni znak, med njimi oba Mariborčana. Naloge, ki jih dobe tekmovalci vsak dan, so različne ter se ravna po vremenskih prilikah. Tekmuje pa se v naslednjih disciplinah: 1. »plafond« — relativna višina; 2. maksimalna daljava po prosti izbiri pilota glede smeri in daljine; 3. daljina s ciljem, ki ga navede pilot; 4. daljinski let s ciljem, ki ga navede vodstvo; 5. prelet cilja s povratkom; 6. vztrajnostni leti nad Pohorjem.

Oprema za jadralne polete

Jadralna letala so na prvi pogled videti enostavna, vendar je njihova konstrukcija prav tako zapletena in natančna, kakor pri motornih letalih. Tudi jadralec ima v svojem letalu cel kup komplikiranih aparatov. Vsako letalo je opremljeno z višinomerom, ki določa višino letala, potem z vario-metrom, ki kaže smer in hitrost vetra, z brzino-metrom, s kompasom, karto in uro, pred poletom pa mu postavi komisija v letalo še zapečaten barograf, ki avtomatično piše vse dosežene rezultate, s pomočjo katerih se potem izračunajo točke. Pred poletom pa si vsak jadralec še pripne padalo, od katerega je v skrajnem primeru odvisna njegova rešitev. Padala — to so drage reči, ki stanejo vsako 12.000 din; vsaki šest mesecev se morajo poslati na pregled v Zagreb, kjer jih spet na novo zloži, da so vedno brezhibna. Mariborska jadralna skupina ima samo eno padalo, najbolje so z njimi oskrbljeni Belgrajčani.

Veliki uspehi celjskih orožnikov

Grebenšek priznal roparske umore v Šeščah in Medlogu ter številne roparske napade po Savinjski dolini

Celje, 11. avgusta.

Letošnjo pomlad so vso Savinjsko dolino, zlasti pa celjski okraj, pretresli grozni roparski umori in roparski napadi ter vlomi in tatvine, ki jih je izvrševala zločinska družba, kateri dolgo časa niso mogli priti na sled. Prebivalstvo je bilo razburjeno, ljudje so hodili na okrajna načelstva po orožne liste ter se tako pripravljali, da branijo svoje življenje pred držnimi vlomilci in tatovi. Roparski napadi in vlomi so se kar vrstili, vmes pa so se odigrale strašne žaloigre, ki so pretresle ljudi, da se s strahom zatekali na orožniške postaje in prosili orožnike, da bi varovali vas. Po dvamesečnem zasledovanju orožnikov, ki so neprestano ponoči in podnevi bili v službi, izmučeni ter trudni, se je posrečilo orožnikom, da so aretirali enega najzloglasnejših in najpogostnejših zločincev, kar jih pomni Savinjska dolina, 40 letnega Alojza Grebenška iz Kavč pri Št. Ilju blizu Velenja. Že včeraj smo poročali, da je Grebenšek močne postave ter so ga morali orožniki vkleniti v verige na nogah in rokah, ko so ga zasliševali.

Aretacija Grebenška

Grebenška so aretirali v planinski koči na Kozjaku, kjer je popival z večjo družbo. Orožnika Bežjak Franc in Alojz Muršec sta ga presenetila v koči in ga odpeljala v Celje. Grebenšek je imel s seboj pištolo, v kateri je bilo 10 nabojev, poleg tega pa je imel 10 rezervnih nabojev v žepu. Gotovo bi se Grebenšek branil, če bi le mogel. Poveljnik celjske orožniške čete g. major Štefan Vindakijevič je takoj začel z zasliševanjem in z njemu lastno spretnostjo in sposobnostjo ter z mirnim psihološkim zasliševanjem tako uplival na Grebenška, da je moral pod silo dokazov priznati nekatere vlome, nato grozna roparska umora v Medlogu in v Šeščah. Grebenšek se je dolgo časa trdovalno branil in vztrajno zanikal vsako krivdo in le poveljniku celjske orožniške čete g. majorju Vindakijeviču gre zahvala, da so vsi ti grozni zločini odkriti in da se je Savinjska dolina odahnila, ko se je posrečilo orožnikom prijeti zloglasno roparsko in vlomilsko tolpo z Grebenškom na čelu.

Obširna preiskava

Ob tej priliki se je tudi pokazalo, kako važna je motorizacija žandarmerije. Major g. Vindakijevič, ki je bil zadnja dva dneva in noči na nogah, da je razčistil številne vlome, ki jih je izvršila ta tolpa, se je še isto noč po aretaciji Grebenška odpeljal v Založ pri Polzeli, kjer je

aretiral brate Zganka Ivana, Andreja in Avgusta. Ti trije so namreč skupno izvršili umore v Medlogu in Šeščah. Vse tri so aretirali in odgnali na orožniško četo v Celje. Pri natančnem zasliševanju Grebenška in Zgankovih se je posrečilo g. majorju Vindakijeviču, da je spravil Grebenška v tako stanje, da je začel priznavati roparske napade, govoriti o svojem življenju in končno priznal dvojna roparska umora v Šeščah in v Medlogu. Drugi dan so ga odpeljali v Medlog, kjer je na licu mesta pokazal, kako je prišel do Oevirkove gostilne, kako se je priplazil v hišo in ustrelil Oevirkovo ženo in moža. Popolnoma znani so tudi sodelavci pri tem umoru, vendar pa je še v interesu preiskave, da o tem ne poročamo. Julčka Terčičeva, služkinja pri Oevirkovih, je še v zaporih okrožnega sodišča ter jo bodo zadržali šele jutri. Orožništvo je aretiralo tudi neke druge, ki so v zvezi s tem umorom. Kakor smo zvedeli, je Grebenšek izvršil ta dvojni roparski umor v Medlogu zato, da bi se polastil 8000 din, za katere je zvedel, da jih imajo v hiši. Morilci so odnesli Oevirkovima le 500 din gotovine, zlato možko uro z verižico, zlato žensko zapestno uro in zlato vratno verižico. Zanimivo je tudi, da je Julčka izjavila, da je imela v hiši shranjenih 200 din, ki so si jih zločinci tudi prilastili. Po tem umoru je Grebenšek zgubil skrivoma čez mejo v Nemčijo in se potikal nekaj časa po Celovcu.

Dvojni roparski umor v Leščah

Ko je Grebenšek videl, da mu gosp. major Vindakijevič dokaže skoraj vsako malenkost, je začel pripovedovati dalje in priznal še dvojni roparski umor v Šeščah pri Št. Pavlu, kjer je s svojimi tovariši ubil 70 letnega Franceta Janšeta in njegovo 78 letno ženo Julijano. Bil je prepričan, da imata, ker sta se vrnila iz Amerike, precej denarja. Odpeljali so ga na kraj, kjer je izvršil grozni umor. Mirno je pripovedoval, kako je prišel usodnega večera do hiše, skušal vlomiti v kuhinjo, nato pa snel šipo na oknu kuhinje ter se splazil in presenetil starca v trdnem spanju. — S seboj je imel težko kladivo, nož in samokres. Najprej je potegnil staro z vso posteljino na tla, jo udaril parkrat po glavi, da so ji izstopili možgani, ji zasadil trikrat nož v vrat in polomil rebra. Drugi morilec se je lotil s težkim kladivom starca in mu zadal smrtno poškodbo s težkim kladivom.

Seveda je bil zelo presenečen, ko je našel v stanki postelji le okrog 4000 din. Ročaj kladiva, s katerim je bil ubit etarček, so našli takoj po umoru pod posteljo. Tudi po tem roparskem umoru

Dva mariborska kandidata za srebrni »C«. Na levi Vojko Humek, na desni Milko Škotič

riometrom se nato izmeri tudi smer in hitrost vetra. Ta instrument dvigne v višave motorni letalec. Istočasno so že prispela iz vseh krajev Slovenije, dalje iz Varaždina in Zagreba ter iz Gradca točna vremenska poročila, ki se potem javljajo ves dan vsako uro. Iz vseh teh poročil se napravi točen meteorološki bilten, na podlagi katerega potem komisija določi dnevne naloge za tekmovalce. Medtem so se zbrali na letališču že tekmovalci in njihovi pomagači, iz hangarja so spravili vsa letala ter jih postavili v vrsto. Točno ob 8. je zbor pilotov. Državna zastava se dvigne na drogu in vsi jo pozdravijo. Nato se dvigne še klubska zastava, znak, da je starti odprt. Letališče naenkrat zaživi, motorna letala poženejo svoje motorje ter se urejajo za start, jadralna letala vežejo na vrvi ter jih pritrjujejo na motorne. Kmalu zabučijo motorji in eno letalo za drugim se s privezanim jadralnim tovaršem dviga v višave, kroži nad letališčem, med mestom in Pohorjem, dokler ne do-

Močni beli
zobje brez
zobnega
kamna!

Sargov

KALODONT

proti zobnemu kamnu

Oblaki — prijatelji jadralcev

Vroči, jasni dnevi jadralcem ne ugajajo. Najraje imajo oblake, pa ne tiste mirne, ki monotonno preprežajo vse obzorje, temveč takšne, ki obetajo hude in drzne nevihte. S temi oblaki so jadralci največji prijatelji, ti jim pripomorejo, da se dvigajo v višave več tisoč metrov, ob nje se prilepijo na sprednji rob, kadar jih drvi vihar z naglo silo po nebesnem svodu. S takimi oblaki so bili doseženi do sedaj še vsi jadralni rekordi na svetu in tudi pri mariborskih tekmovaljih so bili doseženi lepi rezultati ob nevihtah. Tekmovalci imajo zadnje dni srečo, vsak dan se zbira nad mariborsko kotlino nevihta, ki jo jadralci pridno izrabljajo.

Takšno je to zanimivo življenje naših jadralcev, ki ga dobro pozna prav za prav samo naša mladina. Starejši ljudje ne razumejo prav pomena jadralnega letenja, ne vedo, da se z jadranjem vzgajajo najboljši piloti, da je v vseh tehnično naprednih državah zračno jadranje pogoj za vsakega motornega pilota. Mladina pa je ta lepi sinji šport naglo vzljubila; mariborska jadralna skupina ima na stotine mladega naraščaja, ki z največjim zanimanjem spremlja sedanje tekme. Obenem pa so te tekme tudi dobrodošlo propagandno sredstvo, ki bo mariborskim jadralcem pridobilo še novih prijateljev in sodelavcev. Najbolj dobrodošli bi bili med temi pač takšni, ki imajo kaj pod palec in odprto roko, da bi z denarnimi podporami pomagali stremljenju jadralcev. Upamo, da se bodo našli tudi takšni. Naša mladina jim bo ostala trajno hvaležna.

Informacije:

»ITALIA«-Lloyd Triestino
Ljubljana, Miklošičeva cesta 15.

je Grebenšek izginil in se skrival pred oblastjo. Orožniki so našli tudi nož, s katerim je mesaril podvijani morilec Grebenšek, ki je izvršil umor z nekim posebnim sadizmom. Pripovedoval je, kako se je pripravil na ta umor in se previdno prikradel do hiše, gledal skozi okno, ko so molili zvečer rožnivec, šli spat, dokler se ni odločil izvršiti zločin nad staricem.

Ko so orožniki pripeljali morilca na kraj umora, se je zbralo blizu Janšetovih mnogo ljudi. Janšetov sin je v momentu, ko je zagledal morilca, zgrabil nož in skočil proti Grebenšku ter bi ga gotovo ubil in se maščeval nad njim, če ne bi to grožniki preprečili.

Roparski napad v Gorenjem

Nato so Grebenška odpeljali v Gorenje pri Šmartnem ob Paki. O tem roparskem napadu smo obširno poročali ob času dogodka. Tudi tu je Grebenšek pokazal, kako je prišel do hiše, se priplazil skozi streho, raz katero je snel opeko, napadel 75-letno posestnico Zolnerjevo, jo zaviil v rjuho, pretepel služkinjo in mladega dekleta, nato pa pobral okrog 4000 din ter zlatnine in zlata za 2000 din. Starca, kateri je polomil dvoje reber, da je skoraj umrla, je bila zelo vesela, ko je zvedela, da so orožniki aretirali Grebenška. Vkljub temu, da je bilo zasliševanje ob 9 zvečer, se je zbrala v Gorenju pri Zolnerjevih mnogo ljudi, ki so bili kar besni in so hoteli morilca linčati, tako, da so morali rožniki nastopiti in braniti Grebenška.

Grebenšek priznal celo vrsto vlovov

Pri nadaljnjem zasliševanju je Grebenšek priznal številne roparske napade in vlome: Tako je priznal roparski napad na posestnika Tavčarja Martina v Polzeli. Skril se je v njegovi spalnici, nato ga zbudil, se spustil s posestnikom v borbo, ga udaril s topim predmetom po glavi, petkrat nanj streljal, ga zadel v levo rebro, nato mu ukradel šunko in izginil. Bil je toli predrzen, da je vlomil v hišo drugič, takrat pa ga je Tavčar pričakal s sekuro in ga tudi precej ranil. Grebenšek je res izredno predrzen in se ni ustrašil, četudi je bil prebrisan, da bi borba s posestnikom huda. Nato je priznal roparski napad na Onič Heleno v Gatovljah, kjer je maskiran v šofersko kapo in očalami napadel staro ponoči in ji z revolverjem izsilil, da mu je dala najprej 120 din, nato še 900 din. Grozil ji je s pištolo: življenje ali denar. Grebenšek je izvršil roparski napad tudi na Vašl Franciško v Založah pri Polzeli. Tu je vlomil skozi okno, streljal in ukradel 3.500 din. Tudi ta roparski napad je priznal. 21. julija je napadel v Plešivcu pri Velenju Cigerta Martina, streljal nanj z lovsko puško, ga zadel v nogo in zahteval od njega denar. V Podkroju je s pištolo ustrelil v nogo Blagotinska Jakobca in mu vzel denar. Tudi to je priznal.

Zdrave noge!

V razkužilnih sredstvih proti posledicam potenja so navadno strupene snovi (salicil, formalin etc.). — **SANOPED** ne vsebuje strupa pa je nedosajljiv v dobrem učinku. Za uspešno nego nog je neobhodno potrebno. Povzroči lahke boje, ohrani zdrave noge, cele nogavice in čiste čevlje.

Zahtevajte **„SANOPED“** v vseh specialnih trgovinah. Glavna zaloga za Jugoslavijo: drogerija M. Jančigaj, Ljubljana, Krekov trg 10

Droblne novice

Koledar

Sobota, 12. avgusta: Klara, devica. Hilarija, mučenica.
Nedelja, 13. avgusta: 11. pobinkošna nedelja. Janez Berhman, Kasijan, mučenec.

— **Danes bo zapel APZ na Bledu.** Drevi bo zbor naše univerze zapel podoknicni svoji pokroviteljici Nj. Vel. kraljici Mariji v dvorcu »Suvo-borcu«. Ob 21. uri bo na prirediteljski koncert, na katerem bodo izvajane naše najlepše umetne in narodne pesmi. Pripravljeni smo, da bo tudi ta koncert izpadel v stilu vseh dosedanjih koncertov APZ. Za današnji nastop vlada po vsem Bledu in njegovi bližini ter daljnji okolici veliko zanimanja. Predprodaja vstopnic se vrši v trafikah »Park-hotela«. Pohitite s nakupom vstopnic! Cena od 15 do 4 dinarjev.

— **Aljažev klub obvešča obiskovalce Triglav-a,** da bo v nedeljo, 13. avgusta in v torek, dne 15. avgusta sv. maša na Kredarici ob 8. Dalje 13. avgusta v Vratih ob 10, na Veliki planini ob 9, na Kofcah in na Pokljuki ob 10, in to tudi na Marijin praznik 15. avgusta. V Planici pa bo 15. avgusta sv. maša ob 11.

V 20 minutah 3 krožnike dobre goveje juhe iz Slamičevega „Holandskega cmoka“!

— **Otroško okrevališče na Uskovnici.** Uprava ljud. šole na Jesenicah je letos že devetnajstič poslala večje število bolnih otrok na planino Uskovnico, da so se tam v svežem gorskem zraku, v višinskem soncu in ob tečni hrani zdravstveno okrepili. Običajno so se otroci v času letovanja na Uskovnici zredili po 3–5 kg. Da se tako zdravljenje bolnih otrok spravi v pravi tiri, je kupila Protituberkulozna liga na Jesenicah na Uskovnici 2000 m² zemljišča, na katerem bo zgradila okrevališče za bolne otroke iz radovljanske okraja. Okrevališče bo veljalo približno 100.000 din. PTL se je obrnila s prošnjo za sodelovanje na tovarno KID, na obč. upravi Jesenice in Kor. Bela, na Zvezo PT in na vse delavске organizacije. Zeli, da bi se delavci v raznih strok. organizacijah zavezali prispevati v omenjeni namen po 10 din, ker pridejo za zdravljenje na Uskovnico v poštev pred vsem bolni delavski otroci. Započelo delo za bolno dečo naj se srečno konča. Blagoslov naj kraljuje nad idealnim stremiljem!

— **Nevaren požar v Dupljah.** Sinoči, 9. avgusta, precej po večernem angelskem zvonjenju je jelo biti v farni cerkvi plat zvona. Gorelo je pri Be-leju v Sp. Dupljah št. 46. Mali posestnik in sodar Bajželj Tine je prišel ob vse. V hipu je bilo v plamenih gospodarsko poslopje in hiša, ki je bilo oboje povečini leseno in kamor so pravkar spravili veliko slame, ker so prejšnji dan mlatili. Okoli in okoli je bilo pa polno butar. V nevarnosti je bila cela vas, ker je nesel veter zareče ogorke vsepoved. K sreči je nekoliko deževalo in pa brž so prihiteli na pomoč od vseh strani požarne brambice, ki so obvarovale vsaj, da se ogenj ni razširil še na druga poslopja. Zmanjkovalo je pa vode za gašenje. Kdaj dobi vas prepotrebni vodovod? Na toliko krajih izvirajo studenci izpod Udnega gozda, ob potrebi pa nikjer večje množine vode. Kako je nastal ogenj, še niso ugotovili. Živino so rešili.

Igrati s tebe miš
 se prav s slabotnimi
 očmi in slabi življenja.
 Zato raje nosite
 takoj očala od

Ljubljana PASAŽA NEBOTIČNIKA

— **Vodovodna tombola.** Vodovodne zadruge Kover-Podbrezje bo v Koverju v nedeljo, dne 13. avgusta 1939 ob 3. popoldne. Da je tombola preložena, ni resnica.

— **Pri sončenju uporabljajte Tschamba Fil. Kr. dvorni dobavitelj DROGERIJA GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova 5.**

— **Mestnim načelstvom, občinskim upravam, delavcem(kam),** ki so izpolnili 70. leto starosti ter delavcem(kam), ki vsled onemoglosti ne morejo več izvrševati svojega posla. S pravilnikom o zbiranju in uporabljanju podpornega sklada za onemoglost in starost z dne 31. III. 1938 se je ustanovil posebni podporni sklad za onemoglost in starost, iz katerega naj bi dobivale onemoglostne oziroma starostne podpore one osebe, ki zaradi odlaganja izvedbe zavarovanja za onemoglost, starost in smrt doslej niso mogle pridobiti

Kaj pravite?

Ze večkrat ste na tem mestu razmišljali o naši mladini. Res je, naša mladina doci z neverjetno naglico zlu nasproti. Brez onih lepih sanj in čistelega pogleda v bodočnost hiti in doci nekam brez cilja. Uklenjena je med to temne, mrzle zidove, večinoma prepuščena sam sebi. Da, na mestno mladino mislim. Komaj štirinajstletno dekle se že vodi »per arm« po Gradu in Golovcu ter Ročniku; že mlajša je videti, ko se vrača po zadnji kinopredstavi zvečer proti domu. Pa kako so vse naminkane in namazane. Dogaja se, da oče-dela-vec para ves božji dan za borih nekaj dinarjev, da mati streže in riba in pere zehle od zore do mraka. Hčerke in sinovi pa godrnjajo doma, češ da nimajo moderne obleke in hotejo imeti vse po modi. Hčerka se jezi na svojo zgorano mater, ker ji še ni kupila najnovejše obleke, sin se dere na mater, ker mu ne more dati za kavarno, za nogometno tekmo, za izlet »neznano kam«. Ne razumite me napačno; rad bi povedal to, samo to, da je treba nekaj storiti, da se ta razvoj zavrta. Mnogo greke seve tudi stari. Mnogo-krat bi bila potrebna policia in trda beseda, pa se staršem smili njihov lasten otrok. Tako greke stari. Siba novo mabo poje. Koliko naših slavnih mož je okusilo to sredstvo in če bi ga ne, ali bi bili to, kar so postali. Najprej vzgoja v družini! Še le potem se jezimo na šolo, na družbo in tako dalje.

pravice do onemoglostne oziroma starostne rente. Ker je omenjeni pravilnik določil prijavni rok za one, ki so izpolnili zahtevane pogoje do 31. avgusta 1937, samo do 1. julija 1938, ter je bilo mnogo prosilcev odbitih zaradi prepozno vloženih prijav, zato je minister za socialno politiko in narodno zdravje ta prijavni rok s spremembami in dopolnitvami omenjenega pravilnika podaljšal do 1. IX. 1939. Pravico do vložitve prošnje imajo vsi delavci(ke), ki so izpolnili 70. leto starosti ter imajo od 1. VII. 1925 do 31. VIII. 1937 najmanj 500 tednov članstva pri kateremkoli OUZD ali trgovski bolniški blaginji v državi. Enako imajo pravico do vložitve prošnje vsi delavci(ke), ki so izpolnili 21. leto starosti, pa zaradi onemoglosti ne morejo več izvrševati svojega posla ter imajo od 1. VII. 1925 do 31. VIII. 1937 najmanj 250 tednov članstva. OUZD poziva vse one, ki imajo zgoraj omenjene pogoje za starostno oziroma onemoglostno podporo, da najpозnejše do 1. IX. 1939 vlože prošnje ali pa pri najbližji občini. Prošnje, ki bodo vložene po 1. IX. 1939 se ne bodo upoštevale kot pravočasno vložene. Dosedanje že vložene prošnje se obravnavajo ter ni potrebno, da bi se zaradi gorenje poziva prosilci ponovno obračali na urad. Občinske uprave naprošamo, da na krajevno običajni način razglase to objavo. — Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

— **Darežljiv potnik v letalu.** Iz St. Jerneja na Dol na poročajo: Dne 9. t. m. je vrget na Drami z aeroplana Zagreb—Ljubljana nekdo zavitek z din 200 »za reveža«. Mogoče je tudi kje drugo to storil. Letel je zelo nizko kakih 20 m visoko nad zemljo.

— **Tatovi gonilnih jermenov.** Pretekli teden so ukradli tatovi gonilne jermene, po 10–13 m dolge, samo v župniji M. Nazaret (Savinjska dolina) pri štirih posestnikih. Prosimo, da se prodajalci takih jermenov takoj naznanijo orožnikom.

— **Cele nogavice, čiste čevlje, zdrave noge in lahko hojo povzroči SANOPED, prašek za čevlje.** Glavna zaloga: drogerija Jančigaj, Ljubljana, Krekov trg.

— **Iz Legije koroških borcev.** Bivši koroški borec, katerim je bilo usojeno, da so se po velikih bojih pred 20 leti na naši severni meji povrnil na svoje domove, kažejo veliko zanimanje za društvo, ki ima namen, da združi pod svojim okriljem nekdanje borec ter jim pripomore do že davno zasluženega priznanja. Bivši borec iz Koprivnice pri Podsedri in sosednih krajih Niso hoteli zaostati za drugimi kraji, ki že imajo organizirane postojanke koroških borcev. Na svojem ustanovnem občnem zboru so se zbrali v prav lepem številu. Zborovanje je začel inženirski poročnik v p. Danko, ki je v kratkem, toda jedrnatem govoru pokazal dogodke pred 20 leti v pravi luči, orisal zasluge bivših borcev za domovino ter izrazil zahtevo, da bodo borci za svoje storjeno delo tudi nagrajeni z narodnim priznanjem. V imenu glavnega odbora je zbor pozdravil društveni tajnik Franjo Kristan, ki je natanko obrazložil vse dosedanje delo glavnega odbora ter cilje, katere si je postavil in katere bomo dosegli v močni in skupni organizaciji s složnim in požrtvovalnim delom. Članstvo je predstavnik Legije z velikim navdušenjem sprejelo na znanje ter zagotovilo zastopnika glavnega odbora, da bo vedno in povsod na mestu ter tudi v bodoče pripravljeno nesebično delati za napredek svojega naroda in države.

— **Pri zaprtju, motnjah, v prebavi** vzemite zjutraj, še na prazen želodec en kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

— **Kapica dinamitnega naboja** je eksplodirala otroku pod rokami. V četrtek popoldne se je osemletni Franc Pavlič, sin najemnika v Zgornji Pohenci v občini Sromlje pri Brežicah, hudo poškodoval na obeh rokah. Poškodovani se je igral s svojima bratoma pri sosedu, kjer je našel v gospodarskem poslopju lepo svetilkačočo se stvar. Bila je to kapica dinamitnega naboja, kakršne potrebujejo pri razstreljevanju kamenja. Francek se je igrače lotil s kladivom in razbijal po kapici. Nenadoma je kapica s silnim pokom eksplodirala. Francek je obležal s krvavimi rokami. Eksplozija mu je poškodovala vse prste na roki, nekatere pa mu je deloma celo odtrgala. Poškodovan je tudi po glavi, dočim se bratoma ni zgodilo nič hudega. Prepeljali so ga takoj v bolnišnico v Brežicah.

— **Nesreča pri mlatilnici.** Posestniški sin Franc Rous iz Črenovec je pomagal pri mlatilnici. Med delom je bil najbrž premalo previden, ker je začel z desno nogo v boben mlatilnega stroja, ki mu je odtrgal nogo do kolena. Prepeljali so ga v bolnišnico v Mursko Soboto.

— **Lovci pozor!** Zveza lovskih društev v dravski banovini preloži strelske tekme na 2. in 3. septembra 1939. — Odbor.

— **Miza, pogrnjena z lepim prtom,** napravi dober vtis na gosta! Ravnokar je došla velika pošiljka namiznih prtov belih in barvnatih od 20 din naprej F. I. Goritar, Ljubljana, Se. Petra cesta.

— **Društveno potovanje v Dolomite** od 28. do 30. avgusta preko Trsta, Benetk, na Gardsko jezero v Rivo, Bolzano, Cortino d'Ampezzo, k Lago Missurina ter preko Trbiža v Ljubljano. Vožnja in vsa oskrba 950 dinarjev. Prijave do 20. avgusta. Fotovalna pisarna M. Okorn, Ljubljana, Franciškanska ulica, tel. 22-50.

— **Stroj mu je zmečkal prst.** V tovarni motvoza v Grosupljem je stregel stroju za čiščenje konoplje 20letni delavec Ivan Grum, doma iz Stranske vasi pri Grosupljem. Stroj ga je zagrabil za roko in mu zmečkal sredinec desne roke. Prepeljali so ga v bolnišnico v Ljubljano.

Konjske dirke na Čvenu pri Ljutomeru

Ze 64 let prireja Kolo vozačev in jahačev v Ljutomeru konjske dirke na Čvenu; zadnja desetletja pa redno že tradicionalne spomladanske in jesenske dirke. Teh dirk se povečini udeležujejo kmetje-konjerejci, ki vzgajajo ameriško pasmo, takozvano Muropoljsko konjerejo. Je to sicer nekoliko manjši konj s tankimi nogami, a zato zelo hiter in najboljši spsoben za kazaške vožnje, pa tudi za galop, kar dokazujejo naši kmečki fantje, ki so zadnji dve leti začeli na pobudo odbornikov gojiti tudi jahalni sport. V tem smo sicer šele začetniki, a z dobrim in vestnim treningom bomo tudi v tej panogi napredovali. Toda muropoljski konjerejci se ne pečajo le s sportom, ampak uporabljajo svoje konje v kmečkem gospodarstvu. Ti konji orjejo, vozijo gnoj in težke sode, polne rujnega vina iz goric po slabih cestah, ako je treba dirjajo in prekašajo v tekmah po večini druge, ne kmečke konje. Zato so naši konjerejci — kmetje zasloveli s svojimi konji

po vsej državi in Srednji Evropi. Saj prihajajo na Mursko polje konjski kupci iz raznih delov države po konje in s tem dvigajo našega kmeta tudi materialno. Treba pa je še bolj in to z vsemi močmi podpreti našega konjereja, da se mu bodo dale tako prilike, da se gospodarsko dvigne. S prirejanjem vsakoletnih konjskih dirk opravlja Kolo tudi važno tujskoprometno nalogo. Vsako leto prihajajo na te dirke mnogostevilni tuji na Mursko Polje in v Prekmurje. Obiskovalci dirk bodo imeli zopet v nedeljo, 13. in na praznik 15. avgusta priliko, da se prepričajo o velikem napredku kmečke muro-poljske konjereje.

Na zborovanje Slomškove družbe

Dne 22. avgusta t. l. bo na Brezjah redni občni zbor Slomškove družbe. Vabimo že sedaj vse člane in članice, da si pravočasno lahko se uredijo izrabo počitnic, ki že hitijo h koncu. Na letošnjem občnem zboru si želimo in pričakujemo polnoštevilno udeležbo. Iz tega razloga vabimo prav iskreno vse članstvo, najsi so to učitelji-ice ljudskih, meščanskih ali srednjih šol in enako vse člane duhovskega stanu. Zaželjeni pa so tudi naši prijatelji in somišljeniki. Obravnava bomo na zborovanju resne kulturne zadeve, tiče se učiteljev vseh kategorij. Naj bi ne bilo med nami člara, ki bi gledal leno, brezskrbno v bodočnost. Mladina, ki nam je izročena v vzgojo in pouk, je vredna, da ji žrtvujemo tudi dan ali dva počitnic, to je, da se pogovorimo in poiscemo najboljša kulturna pota, po katerih jo hočemo v prihodnjem šolskem letu voditi. Smo katoliški učitelji. Naš vzor nam je katoliški škof Anton Martin Slomšek, čigar ideje bodo živele, dokler bo živel slovenski narod. In kaj je v duši slovenskega naroda, nam kažejo verski kongresi. Letošnji kongres je posebno poudaril edinstvo, ki naj zavladava med katoliško inteligenco. Edinstvo pa je potrebna še prav posebno med vzgojitelji, ki so učitelji, duhovniki in starši. Mi vsi moramo biti na jasnem, kako bomo vodili vzgojo izročene nam mladine ob novodobnih pojavih zmene pedagogije, neke stvarnostne kulture brez vsakega pozitivizma itd. Mi moramo biti čuječi in bedeti, ker sovražnik se skriva in premeteno, da še sam ne veš, kdaj te potegne v zmoč. Spomnimo samo na mladinsko književnost, ki se je silno razširila med našo ljudsko, meščansko in srednje šolsko mladino. Ze ima vsak tretji učenec povprečno svoj mladinski list in ne bo dolgo, ko ga bo imel sleherni učenec. In kdo drugi, če ne učitelj, naj gleda, da bo učenec dobival res le najboljše berivo v roke? Poznam že par slovenskih mladinskih knjig, ki so pisane izredno zanimivo in zajemljivo. Sijajo se med slovenske mladino v tisočih izvodih, dasi je njih misel brezverska in komunistična, pa jo je pisatelj, ki je mojster besede, tako lepo zvil in skril, da je ne vidijo niti najboljši učitelji — kaj šele navadni ljudje! To je en vzrok, da vas vabimo na zborovanje. Drugi vzrok našega vabila pa je ta: Med letom so zborovali že skoraj bi rekli vsi stanovi. Delavcev je bila nabito polna unionska dvorana, kmetov se je zbralo v Celju na tisoče in tisoče, mladinskih tabornov je bilo že vse polno in nad vse pa je bil kongres Kristusa Kralja v Ljubljani. Katoliško učitelstvo se je aktivno in pasivno udeleževalo prav pri vseh. To je bilo prav; prav bi pa ne bilo, ako se ne bi udeležilo zborovanja svoje kulturne organizacije. Tovarishi! Pogled na raznolik razgibanost, ki jo vidimo v narodu, nam kaže, da se narod preraja v Kristusa. Mi učitelji ne ememo ostati za njim, stopimo mu na čelo, na krov! Dne 22. avgusta t. l. vsi na Brezje!

Po državi

• **Tuji gostje na naši rivijeri** trošijo vedno manj. V splitski »Novi dobi« čitamo daljši članek o letošnji turistični sezoni na našem Jadranu. Pri tem prihaja pisec do zaključka, da po številu gostov in nočin letošnja sezona ne bo zaostajala za lansko, pač pa bo finančni efekt sezone slabši, kajti letos gostje, ki so pretežno iz Nemčije, zelo skromno, skoraj skopo trošijo svoj denar. Zelo se pozna izostanek čeških gostov, ki so bili prejšnja leta zelo važna postavka v našem tujskem prometu.

• **Devet kilogramov težkega karpa** je ujel osješki ribič Peter Müller v Dravi. Riba mu je potegnila trnek iz roke, naker se mu je z veliko muko posrečilo, da je vse skupaj potegnil na breg. • **Ali nas bo letos doletela zgodnja zima?** Iz Ivanca na Hrvaškem poročajo, da so te dni opazili jato okrog 40 belih štokelj, ki so se dvignile visoko v zrak, nekaj časa krožile v zraku, nato pa v veliki višini zapule proti jugu. To pomeni, da so štoklje že odletele v svoje zimovališče. Tudi druge ptice selilke, zlasti lastavice, se dvigajo v tropah v zrak ter se pripravljajo, da odlete prezimovat. Z ozirom na to rano selitev ptic mnogi ljudje napovedujejo hladno jesen in zgodnjo zimo.

Prispevajte za osrednji prosvetni »Slovenski dom« v Ljubljani!

• **Tragična smrt osmošolca.** Osmošolec Lazar Zivanovič iz Mitrovice je bil na svatbi, ki je trajala vso noč. Zjutraj je sedel na kolo in se odpeljal proti domu. Sredi Mitrovice pa se je zaletel v oje kmečkega voza, ki mu je privozil nasproti. S trebuchom se je nasadil na oje ter se tako poškodoval, da je nekaj ur zatem izdihnil.

• **»Vampirjač«, ki razbija okna,** iščejo v Zagrebu. Prebivalci stanovanjske hiše Gajeva ul. 46 v Zagrebu so že polnih osem dni v strahu pred neznanim »vampirjem«, ki skoraj neprestano bombardira njihovo hišo s koščicami od sadja, koščki opeke in kamni. Bombardiranje se je začelo pred osmimi dnevi in so prebivalci spočetka mislili, da gre za neokusno šalo, toda ker bombardiranja le ni hotelo biti konec, so poklicali na pomoč policijo. Detektivi in stražniki so obkolili hišo, pregledali in preiskali sosednje hše, toda zaman. To se je zdaj ponavljalo vsak dan in predzniki »vampirja« je dovolil celo to, da je streljal kamenčke in koščice na detektive, ki so ga iskali. Rezultat tega osemdnevnega bombardiranja hiše št. 46 je precej razbitih šip na oknih, na več mestih okrušen zid, predvsem pa nepopisen strah stanovalcev, od katerih se nekateri že pripravljajo, da se bodo izselili. Dosele je policiji še ni posrečilo, da bi iztaknila predrzneža, ki si dovoljuje tako nesramno šalo.

• **Pri mlačvi ga je doletela smrt.** V vasi Mikanovec pri Vinkovcih so pri kmetu Krišanu mlatili. Delavec Šimo Nikšič je imel nalogo, da po končani mlačvi izklopi mlatilnico od traktorja, ki je bil v pogonu. Delavec, ki je ravnal z motorjem, bi ga moral ustaviti, kar pa se mu zaradi nenadne zastoj v mehanizmu ni posrečilo. Kolesa so zgrabila Nikšiča in mu zdrobila lobanjo ter prsni koš, tako da je na mestu izdihnil. Ne-

Ljubljana, 12. avgusta

Radio Ljubljana

Sobota, dne 12. avgusta: 12 V venčku plošče bodo pele le okrogle, le vesele — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 V venček plošče bodo pele le okrogle, le vesele — 14 Napovedi — 17 Otroška ura: a) Selma Lagerlöf: Kako je Niels Holgeron popotoval z divjimi gosmi. — Povest v nadaljevanjih: b) Striček Matiček kramlja in prepeva — 17.50 Pregled sporeda — 18 Harmoniko solo igra g. Stanko Avgust — 18.40 Razvoj in spreminjanje čustev (g. dr. Emil Hrovat) 19 Napovedi, poročila — 19.40 Nac. ura: Vajenci in pomočniki in razvoj naše trgovine in obrta (Trajko Gapič, učitelj) — 20 Poročila o zunanji politiki g. urednik dr. A. Kuhar — 20.30 Prenos simfoničnega koncerta iz Rogaske Slatine: dirig. A. Neffat — 21.30 Za ples (plošče) — 22 Napovedi, poročila 22.15 Vesel zaključek tedna: Peveki koncert gđč. Štefke Korenčanove, na citre spremlja g. Vilko Skok.

Nedelja, 13. avgusta: 8 Kvartet mandolin — 9 Napovedi, poročila — 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve — 9.45 Verski govor (g. dr. Gvido Rant) — 10 Prenos promena koncerta iz Rogaske Slatine. Dirigent: Anton Nefat — 11 Otvoritev gasilek razstave — 11.30 Godbe na pihala (plošče) — 12.10 Milan Stante igra na harmoniko — 13 Napovedi — 13.20 Koncert Radijskega orkestra — 17 Kmetijska ura: O kmečkem socialnem zavarovanju — 17.30 Popolninski koncert Radijskega orkestra — 19 Napovedi, poročila — 19.40 Nac. ura: Predavanje Inspekcije državne obrambe — 20 Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah) — 20.30 Prenos simfoničnega koncerta iz Rogaske Slatine. Dirigent: Anton Neffat — 21.30 Pesmi iz Koroške (plošče) — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Šrnel »Štirje fantje«.

Drugi programi

Sobota, 12. avgusta: Belgrad: 20 Nar. pesmi 21.10 Ork. konc. — Zagreb: 20 Španska gl. — 21 Domača gl. — Praga: 20.30 Nar. konc. — Sofija: 19.30 Ork. konc. — Varšava: — 20 Poljski napavi — 21 Pisan konc. — Budimpešta: 20.10 Vesela gl. 22 Plesna gl. — 23 Ork. konc. — Trst: Milan: 21 Opera. — Rim-Bari: 21 Igra — 22.30 Vok. konc. — Florencia: 20.30 Operetna gl. — Dunaj: 20.15 Vojaški večer. — Königsberg: 20.35 Večer vojaških anekdot. — Lipsko: 20.15 Plesni večer. — Monakovo: 19 Operna gl. — Beromünster: 20.12 Vesel konc. — Strassbourg: 20 Vesela glasba.

Mestna zdravniška dežurna služba

Mestno zdravniško službo bo opravljal od sobote od 8 zvečer do ponedeljka do 8 zjutraj mestni zdravstveni svetnik dr. M. Franta, Poljanska cesta št. 15-11, telefon št. 32-84.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20, in mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Poizvedovanja

Gospa, ki je pozabila 2 ključa na obročju v ponedeljek dopoldne na Vodnikovem trgu, jih dobi nazaj na Opekarski cesti 22.

kemu drugemu delavcu pa je stroj zmečkal desno roko.

• **Bencinski plini so ga umorili.** Brezposelni delavec Suljo Bubalo iz Banjaluke je zlezel na kolodvoru v pravkar izpraznjeni voz s cisterno za bencin. Najbrž je hotel zbrati morebitne ostanke bencina, toda to ga je stalo življenje. Bencinski plini so ga prav hitro omamili, da je padel v nezavest. Ko so ga našli in potegnili iz cisterne, je bilo že prepozno. Takoj, ko so ga prepeljali v bolnišnico, je umrl.

• **Vztrajen ponarejevalec denarja.** V vasi Smilovcu pri Caribrodu so prijeli bivšega župana Sretena Gjorgjeviča, ki je imel v svoji hiši urejeno delavnico, v kateri je ponarejal kovance po 50 din. Gjorgjevič je bil pred leti že v Bolgariji obsojen na daljšo ječo zaradi ponarejanja denarja, pa se mu je posrečilo pobegniti iz zaporov. Tudi v Ameriki, kjer je bil v svojih mladih letih, je prišel v navzkrižje z oblastmi zaradi ponarejanja denarja.

• **Poskušen samomor brezposelnega inženirja.** Brezposelni inženir František Kudrovski v Novem Sadu si je že dolgo časa zamaral praznino, da bi našel kako zaposlenje. Slednjič je obupal in se v sredo zvečer pogнал z mostu princa Tomislava v Donavo. Njegov skok pa so opazili mornarji, ki se jim je posrečilo, da so ga pravočasno potegnili iz vode.

• **Zasaden vlomilec se je obesil iz sramu.** V noči na četrtek je v Bačkem Petrovem selu vlomil 27letni Rada Vujič v stanovanje trgovca Iva Stajčiča. Repot, ki ga je nespretni vlomilec povzročil, pa je zbudil Stajčičevo mater, ki je presenetila vlomilca. Vujičina je odkritje tako osupnilo, da ni rekel niti besedice, nego je molče zapustil hišo. Drugo jutro so ga našli zunaj vasi na nekem drevesu obešenega. Iz sramu in ker ga je grizla vest, je žel prostovoljno v smrt.

Anekdota

Markiz Pontelmar se je nekoč pogovarjal s portugalskim kraljem o moči vladarja. Kralj je menil: »Markiz, če bi vam jaz ukazal, da skočite v morje, bi morali brez obotavljanja to storiti.« Pri teh besedah je markiz vstal, se globoko priklonil kralju in šel proti izhodu.

»Kam pa hočete?« je kralj presenečen zaklical.

»Plavat se grem učiti,« je odvrnil markiz.

Fotografav sin: »Petrček, poglej, tam gre pa negativ.«

LJUBLJANA

Ognjemet na Stadionu

z bogatim in pestrim sporedom bo v ponedeljek ob 9 zvečer privabil številno občinstvo iz Ljubljane in udeležence kongresa, da si ogledajo čudovito lepe izvedbe moderne pyrotehnikke. Vstopnice se dobe v kongresni pisarni, Gospodarska zveza, Tyrševa cesta 29. Sedeži 10 din, stojšča 5 din, za gasilce v kroju 3 din (v predprodaji za gasilce 2 din).

Danes zvečer koncert vojaške godbe

na vrtu grand hotela Union

Za obilen obisk se priporoča
Matija Karba, restavratorec

I Ordinacija v škofjski kapeli. Preteklo nedeljo, dne 6. avgusta je prejel v škofjski kapeli v Ljubljani iz rok prevzvišenega višji red subdijakona g. bogoslovca Babnik Nande. Prihodnjo nedeljo pa mu bo prevzvišeni podelil sveti red dijakonata.

I Nočni promet električne cestne železnice bo zaradi gasilskega kongresa pomnožen tako, da bodo vozovi na vseh progah vozili v ponedeljek, 14. in na praznik 15. t. m. do polnoči vsakih 6 minut, a na šentiviški progi bodo v ponedeljek in v torek, na praznik, vse dan in do polnoči vsi vozovi vozili samo do Ajdovščine.

I V čast udeležencem gasilskega kongresa bo mestna občina ljubljanska z reflektorji razsvetlila več najlepših ljubljanskih spomenikov in zgradb, zlasti bogato bo pa okrašen rotovž in tudi vse razsvetljen. Zvečer v luči reflektorjev se predvsem dvorišče častiljive mestne hiše in stopnišče pokaže v vsej svoji lepoti, saj je vsa notranost rotovža bogato okrašena z redkimi rastlinami. Sicer je rotovško dvorišče poleti odprto vsak dan splošnemu ogledu, ob kongresu bodo pa spet množice obiskovalcev zlasti zvečer obdvojale ta najzlahtnejši dragulj stare baročne Ljubljane.

I Okrasite okna in balkone s cveticami! Ljubljana se od drugih večjih mest razlikuje posebno po tem, da je poleti okrašena s cvetjem kakor nevesta in zlasti tuji hvalijo ljubezen Ljubljancanov do cvetlic. Ker je pa sedaj o počitnicah mnogo stanovanj skoraj praznih, se je moralo tudi mnogo cvetlic umakniti z oken in balkonov na dvorišča, da je naše mesto zgubilo zato precej svoje pisane lepote. Te dni bomo ob gasilskem

— Pri ljudeh, ki jih pogosto nadleguje zapeka, vsled česar imajo vrenje v želodcu in čreveh, pospešuje se temeljito čiščenje celokupnih prebavil s čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zaužit zjutraj na tešče. Z uporabo »Franz-Josefove« grenke vode se naglo odstranja belina z jezika, ki se nakopiči vsled zapeke, obenem se pa doseže tudi boljši tek.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

kongresu imeli v Ljubljani spet polno dragih in odličnih gostov iz naših krajev in iz vse Jugoslavije ter tudi iz raznih držav Evrope. Prijatelji cvetlic naj torej okrase razen z zastavami svoje domove tudi s cvetjem, ki je pač najprikljubnejši in najlepši okras pustega zidova.

I Promenadni koncert godbe Triglavskega pešpolka. V nedeljo, 13. avgusta in na praznik, dne 15. avgusta, priredi vojaška godba 40. pešpolka v Ljubljani promenadni koncert od 11. do 12. v paviljonu v Zvezdi. Velikemu orkestru, ki bo igral izbrane slovanske komade, bo dirigiral višji kapelnik podpolkovnik g. Ferdo Hercog.

I Članstvo okrajnega odbora Združenja vojnih invalidov v Ljubljani pozivamo, da se polnoštevilno udeležijo obnega zbornega Oblasnega UVI v Ljubljani, ki bo v nedeljo, dne 13. t. m. v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti ob 9. dopoldne. — Odbor.

I Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva za Sisko priredi prvo nedeljo v septembru t. l. razstavo sadja, cvetice in zelenjavi v telovadnici ljudske šole v Sp. Siški. Pripravljalni odbor prosi lastnike vrtov v Sp. in Zg. Siški, naj se oglašijo pri naših odbornikih za natančnejša navodila, v kolikor že ni objavljeno v naših razglasnih omnicah.

I V nedeljo vsi v Zg. Siški V nedeljo bo v Zg. Siški velika javna tombola. Priredi jo prostovoljna gasilska četa ob 3 na velikem senčnatem vrtu g. Černeta Josipa poleg gasilskega doma. Zaveš, da smo vam vedno po najboljši volji skušali ustreči, nam daje upanje, da nas boste zopet obiskali. Po tomboli bo ob zvokih vesele glasbe prosta zabava. Po tombolskih tablicah je veliko popravševanje, zato hitite z nakupom, da vam kdo izpred nosa ne odpelje motorno kolo. Kajti med glavnimi dobitki je tudi motorno kolo, poleg tega 5 prvovrstnih Puchovih koles, kompletna kuhinjska oprema itd. Vsi ti dobitki so razdeljeni v izloženem oknu mizarskega mojstra Černeta Avgusta na Vodniški cesti in v trgovini z železnino Koutny Černe & Komp. na Celovski cesti.

I V Stritarjevi ulici štev. 6 v Ljubljani, pri frančiškanskem mostu, se sedaj nahaja optik in urar Fr. P. Zajec, torej ne več na Starem trgu. Samo kvalitetna optika.

Putnikove vesti

Družba Putnik priredi 12. avg. z rednim brzovlakom ob 20.50 izlet iz Belgrada na Bled. Udeleženci izleta iz notranjosti se priključijo v Stari Pazovi, Rumi, Sidu, Vinkovcih, Slav. Brodu in Zagrebu. Povratek z izleta je 15. avg. iz postaje Lesce-Bled. Cena vožnje: Belgrad—Bled—Belgrad 3. razr. 180 din, 2. razr. 270 din. Prijave sprejema Putnik v vseh poslovalnicah.

Družabno potovanje v Nemčijo priredi Putnik od 18. avg. do 1. sept. Udeleženci bodo obiskali Salzburg, München, Stuttgart, Frankfurt, Mainz, Köln, Düsseldorf, Berlin, Leipzig in Nürnberg. Potovanje stane od 3485 din naprej. Prijave sprejema Putnik do 14. avg.

Izlet v Temišvar in Bukarešto od 12.—17. avgusta stane v hotelski oskrbi 690 din, vožnja sama do Temišvara in nazaj 145 din, do Bukarešte in nazaj pa 540 din.

V Ilidži pri Sarajevu so sedaj prenovljeni vsi 4 veliki hoteli, tako da nudijo gostom popolno moderno udobje. Kopališče Ilidža s svojim romantičnim vrelom Bosne je prekrasno moderno letovišče, njena žveplena voda pa je dala zdravje že tisočem bolnikom. Banskega upravnika drinske banovine investira velike vsote za podvig tega zdravilišča. Kmalu bo asfaltiran 4 km dolgi zeleni tunel od kopališča do vrela Bosne, vrelec sam s svojimi 77 izviri pa bo prišel pod upravo kopališča.

I V Ljubljani umrli od 5. do 10. avgusta t. l. Lavrič Marija, 4 dni, hčerka zdravnika, Tavčarjeva ulica 11; Strumbelj Leon, 4 tedne, sin žel. zvančnika, Za vasio 31; Maks Brajer, 20 let, monter, Predovičeva ulica 20; dr. Medzigradski Nikola, 56 let, okrajni načelnik, Velika Kikinda; Lotrič Jožef, 73 let, upokojeni kurjač drž. žel.; Vidovdanska cesta 9; Globevnik Jožef, 78 let, šivilja, Strelška ulica 12; Weingartner Kristina, roj. Zagradišnik, vdova posestnika in orožnika, Vidovdanska c. 9; Stika Alekander, 74 let, delavec, Japljeva ul. 2; Bolte Gasper, 80 let, sodavkar, Igriška ul. 11; Knaps Josip, obč. revež, Vidovdanska c. 9; Sedeu Terezija, roj. Wester, 64 let, vdova upravitelja drž. žel., Knezova ul. 18-II.; Gorjanec Frančiška, roj. Kepa, 67 let, žena čevljarja, Bohoričeva ul. 27, prtlj.; Turk Ana, roj. Tušar, 78 let, vdova trgovca, Prisojna ul. 3.

— V ljubljanski bolnišnici umrli: Zajc Silvester, 8 mesecev, sin stroj. ključavn., Ljivada 9; Glasč Marija, roj. Germek, 43 let, žena dninarja, Črna vaa 105; Reš Frančiška, roj. Znidaršič, 53 let, postrežnica, Reber 17; Schrimpf Edvard, 24 let, gradb. tehnik, Cankarjeva ul. 3; Okanovič Husein, 26 let, delavec, nestalno bivališče; Dečman Anica, 3 mesece, hči delavca, Teharje pri Celju; Kusterle Marija, 63 let, žena rudar. paznika, Boh. Bistrica 19 Radovljici; Logar Marija, 69 let, poljska dninarica, Šentur, okr. Kranj; Zibret Avgust, 33 let, rudniški zidar, Loke 271 pri Trbov-

MARIBOR

Preložitve na cesti Maribor-Fram

Nastopile so velike težave z »Jadransko cesto«

Pred nekaj dnevi smo poročali, da se bodo še letos začela dela za modernizacijo državne ceste Maribor-Fram. Cesta bo dobila asfaltno površino ter bo urejena tako, da bo zadostovala zahtevam modernega avtomobilskega prometa. Veliko pa je zanimanje med prizadetimi interesenti, predvsem med posestniki, ki bodo morali odstopiti zemljo za preložitve in razširjenje ceste, pa tudi med avtomobilisti, kako bo izpeljana trasa in kje bodo največje preložitve. Pogled na načrte nam to nazorno prikaže.

Pravna, ko se je sprožil načrt za modernizacijo te državne ceste, so bili predlogi, naj bi se cesta v skoraj vse dolžini premestila na ugodnejše terene. Takšna ureditev bi bila pač najidealnejša in tudi lahko izvedljiva, naletela pa je na našo običajno oviro — pomanjkanje denarja. Zaradi tega so se morali projektanti že iz začetka odločiti za najcenejšo varianto ter so se morali v glavnem držati sedanje trase. Modernizacija ceste se bo pričela pred mestnim vodovodom na Tenzem, tam, kjer se bo v prihodnosti priključila na njo nova Jadranska cesta. Prva — dasi neznatna preložitve se bo izvršila še pred Betnavskim ribnikom; sedanji ovinek se bo nekoliko izravnal. Druga manjša korektura sledi za Betnavskim ribnikom, potem pa se drži sedanje trase v ravni črti skozi Bohovo. Med Bohovo in Hočami so predvidene le manjše korekture na obeh straneh ceste, tik pred Hočami se izravna sedanji ovinek, nato pa je izpeljana cesta kakor sedanja skozi vas. Večje preložitve so predvidene med Hočami in Slivnico. Ves sedanji velik ovinek, ki ga dela cesta v obliki velikega »S« pred slivniškim ribnikom, bo odpadel, ker se bo cesta kmalu za Hočami preložila na novo smer ter bo potekala od Hoč popolnoma ravno na Slivnico čez njive in

m Služba božja na planinah. Jutri v nedeljo bo sv. maša na sledečih planinskih postojankah: Mariborska koča ob 9, Sv. Arah ob 10, Smolnik ob 9, Uršlja gora ob 9. Na praznik Marijinega vnebovzeta v torek bo služba božja na istih postojankah kakor v nedeljo, razen tega pa pri Koči pod Kopo na Pungartu ob 11. Na Kremžarjevem vrhu bo sv. maša na Rokovo nedeljo, 20. t. m. Opozarjajo se planinci in izletniki, da je vsako nedeljo in praznik pred odhodom jutranjih vlakav sv. maša v mariborski frančiškanski baziliki ob četrt na 5. — Aljažev klub.

m Nepričakovano živahno zanimanje za gasilski kongres v Ljubljani se je pokazalo zlasti v zadnjih dneh. Z velikim navdušenjem se pripravljajo gasilci predvsem za tekme. Močna skupina panonskih narodnih noš iz Maribora bo nastopila v sprevidu v Ljubljani. Iz Maribora in bližnje okolice pride v Ljubljano okoli 400 udeležencev.

m Kaj je danes na Mariborskem tednu. Ob osmih zvečer začetek teniš turnirja za prvenstvo Slovenije na igriščih ISSK Maribora. Turnir traja ves dan do večera. Od 16.30 do 18 in od 20.30 do 22 promenadni koncert na razstavišču.

m Mariborski teden se jutri zaključuje. Širijo se vesti, da je Mariborski teden podaljšan do torka, kar pa ne odgovarja resnici. Mariborski teden se jutri v nedeljo zaključuje. Jutrišnji spored prireditev je zelo pester ter ga bomo objavili v jutrišnjem »Slovenec«.

m Mariborski muzej kupi največjo zbirko metuljev. Na Mariborskem tednu je razstavil upokojeni kapetan g. Novak svojo krasno zbirko metuljev, ki je največja v Sloveniji. Gosp. Novak že veliko let zbira metulje ter se je včasih, ko je služboval v Dalmaciji, pečal s trgovino metuljev in žuželk, katere je razpošiljal po vsem svetu. Njegova zbirka vzbuja na MT upravičeno občudovanje gledalcev. Kakor smo zvedeli, jo bo kupil mariborski muzej, ki bo dobil s tem lepo atrakcijo.

m Učiteljsko se opozarja, da je Pedagoška centrala v Mariboru naprosila bansko upravo v Ljubljani za podaljšanje počitnic do vključno dne 27. avgusta onim učiteljem (icam), ki se udeležijo V. počitniškega pedagoškega tečaja v Mariboru od 21. do 26. avgusta in se izkažejo pri svoji nadrejeni oblasti s potrdilom, ki ga prejmejo ob zaključku tečaja. Predavanje se prične 21. t. m. ob 8. uri v slavnostni dvorani drž. učit. šole. Tečaj obsega 15 aktualnih predavanj. — Prijave se še sprejemajo.

m Žene umirajo. V bolnišnici je umrla v starosti 60 let vdova po polkovniku Olga Blacha; v Kneza Kocelja ulici 20 je ugrabila smrt 89 letno vdovo po poštnem uradniku Tereziji Poseb; v bolnišnici je umrla zasebnica Terezija Kotnik, stara 74 let. Naj počivajo v miru!

m Uspel nastop pevskih zborov v mestnem parku. V okviru Mariborskega tedna je priredila Ipavčeva pevska župa v četrtek zvečer v mestnem parku koncert pevskih zborov, ki je izborno uspel. Nastopili so: Pevsko društvo Bistrica ob Dravi, Kobane iz Kamnice, Poštni rog iz Ma-

ljah; Podobnik Anton, 25 let, delavec, Trzin 126 pri Kamniku; Jakša Franc, 27 let, poljski dninar, Kot pri Črnomlju; Prezelj Milan, 13 let, sin poljskega dninarja, Kranjska gora 86; Kremžar Martin, 55 let, strojevodja drž. žel., Moskerčeva ul. 1; Kovačič Stanko, 2 in pol leti, sin dninarja, Breže 25 pri Ribnici; Jevce Julka, 21 let, Log pri Horjulu; Sajovic Ana, 57 let, pletilja s samost. obrtno, Nunska ul. 3; Olivani Ivana, 61 let, dninarica, Trata nad Škofjo Loko; Tušek Anton, 83 let, poljski dninar, Novi kot 39, obč. Draga, okr. Čabar.

I Za mestne reveže je ga. Poldi Domicelj darovala 100 dinarjev v počastitev pok. ge. Josipine Kraigherjeve, ga. Ana in g. Ivo Sunara s Cankarjevega nabrežja 5 sta pa darovala 100 din v počastenje pok. g. Ivana Škarice v Šibeniku. — Mestno poglavarstvo izreka darovalcem najlepšo zahvalo tudi v imenu podpiranih.

I Popis konj. Ljubljanski posestniki takih konj, ki jih vojaška komisija še ni pregledala, se pozivajo, da te konje najkasneje do petka 18. t. m. prijavijo v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-I. soba št. 3. Kdor bi prijavo opustil, bo najstrožje kaznovan.

I Tatovi so se spravili na umetniške slike. Pred nedavnim so neznanji tatovi obiskali slikarski atelje Riharda Jakopiča na Mirju št. 2. Tat ali tatovi so odnesli šest umetniških slik, ki vse kažejo razne motive potoka Mali graben, Gradašče in pokrajinska nastrojenja iz Mestnega loga. Pet slik je slikanih na platno, ena pa na lepenco. Vse slike so bile brez okvirjev in mojster Jakopič ceni slike na 9000 dinarjev.

MARIBOR

Preložitve na cesti Maribor-Fram

Nastopile so velike težave z »Jadransko cesto«

travnike. V tem sektorju bodo potrebni tudi največji odkupi zemljišč. V Slivnici sami so predvidene tudi večje korekture. Tako se preloži cesta tam, kjer gre v ovinku čez mostiček; ovinek se izravna ter se zgradi nov most. V sami vasi sledi še nekaj malih izravnav, večja korektura pa je predvidena spet nad Holinjo vasio, kjer se preloži cesta deloma na vzhodno stran hiš. Od tu naprej pa bo trasa izpeljana večinoma po sedanji cesti do Frama, kjer se bodo dela zaenkrat zaključila.

Odkup zemljišč bo izvršila posebna komisija banke uprave, ki bo skušala v glavnem doseči sporazum z lastniki, če pa do sporazuma ne bo prišlo, pa se bo uvedlo razlastitveno postopanje.

Od Tezna do Maribora se sedanja Tržaška cesta, ki je tudi že močno razdrpana, ne bo prenovila. Predvidena je nova cestna zveza z dravskim mostom, ki se bo imenovala Jadranska cesta. Ta bo šla za Pokojninskim zavodom v podvozu pod koroško progo ter mimo Magdalenskega parka proti jugu. Cesta bo državna ter bi jo morala graditi država, ta pa je našte sicer odobrila, obenem pa je izdala odlok, da se cesta gradi iz sredstev občinskega kladrinskega fonda. Stroški za cesto so preračunani na 7 milijonov, dasi bo dolga jedva nad 1 km. Predvidena pa so velika zemeljska dela, predvsem pa naprava podvoza pod železniško progo, kar bo gradnja zelo podražila. Mestna občina pa je kladrinski fond angžirala z veemi njegovimi dohodki že za več let naprej z gradnjo nove carinarnice ter dovoznih carinskih cest, pa ga zaradi tega ne more sedaj obremeniti še s posojilom za Jadransko cesto. Mestna občina se je proti odloku priročila ter zahteva sklicanje nove ankete, na kateri naj se določi financiranje gradbe Jadranske ceste.

ribora, Zarja s Pobrežja, Trgovski pevski zbor iz Maribora, Drava iz Maribora, Nanos iz Maribora, Jadrani iz Maribora, ob zaključku pa so nastopili združeni pevski zbor pod vodstvom pevovodje Albina Horvata. Spored, s katerim so posamezni zbori nastopili, je bil zelo pester in zelo zanimiv. Obisk koncerta je bil izobren.

m Tragična smrt mlade učiteljice. V bolnišnici v Sisku je umrla za legarjem mlada učiteljica gospa Nija Cesar roj. Firm iz ugledne Firmove rodbine v Radvanju pri Mariboru, kjer je njen oče šolski vodja, njena mati pa učiteljica. Šele pred tremi meseci se je poročila, ko pa je bivala sedaj pri svojem možu na počitnicah v Capragu pri Sisku, se je okužila z legarjem ter umrla. Naj počiva v miru! Hudo prizadeti Firmovi rodbini naše globoke sožalje.

m Zadnje koeke na novi tlakovani cesti Maribor—Košaki so bile položene včeraj. Cesta je sedaj v glavnem gotova, uredili se bodo še stranske hodniki ter propusti. Ni pa res, da je podlaga tako slaba, da se na cesti že delajo kotanje, kakor so to poročali nekateri časopisi. Valovito površino ceste je povzročil naliv, ki je spral pesek, s katerim je bil tlak pokrit, na posamezne kupe.

m Krznarstvo P. Semko, Gosposka 37, vam nudi sedaj ceneje kožuho in krznarske izdelke.

m Sleparski prodajalec preprog aretiran. Capoeis je poročalo o velikih sleparjih, ki so jih izvršili brezvestni prodajalci bosanskih preprog v Celju. Malo vredne preproge so prodajali za težke tisočake. Mariborska policija je sedaj pretresla prodajalce preprog na Mariborskem tednu ter je enega od tistih, ki so sleparili po Celju, že aretirala, dva njegova tovariša pa še išče.

m S kamenjem so nasokofili hišo. V Košakih se je odigral pri hiši posestnika Novačana Franca razburljiv prizor, ki je ličil na obleganje kakšne trdnjave. K Novačanu je prišel sosed Tomaž Zemljič ter zahteval od njega pol litra jabolčnika, katerega pa mu Novačan ni hotel dati. Zemljič se je razjezil, pa je priključil še svojega sina, ženo in tri druge moške, pa so s kamenjem navalili na Novačana, ki je jedva ubežal v hišo. Pri tem ga je en kamen obhuten zadel. Ko je Novačan potem šel zapirati še glavna vrata na hiši, sta ga zadela še dva kama. Napadalcu so začeli hišo oblegati ter so jo bombardirali s kamenjem, s katerim so pobili vse šipe ter veliko opeke na strehi. Slednjič je Novačan pregnal napadalce s streli iz samokresa, s katerimi je zadel Franca Zemljiča v zapestje, Tomažu Zemljiču pa je prestrlel suknjo. Orožniki so zaradi tega napada prijaviili sodišču 6 oseb.

Slivnica pri Mariboru

V nedeljo 13. avgusta ob 3 popoldne in ob pol 8 zvečer igrajo na slivniškem šolskem odr igralci Prosvetnega društva Slivnica pri Mariboru veliko narodno igro v 4 dejanjih »Grunt in srce«, narodno prosvetnega pisatelja Franceta Klinarja. Na sporedu so tudi narodne in umetne pesmi. Ker je čisti dobiček namenjen izplačilu dolga za oder, vabimo k udeležbi.

Velik dekliški dan

pri Sv. Križu nad Dravogradom v nedeljo, 13. avg.

V soboto zvečer večernice in nato kresovanje. V nedeljo ob 8 obhajila sv. maša, ki jo bo daroval prevz. g. škof dr. Ivan Tomažič, s pridigo in zbornim petjem. Ob 10 zborovanje: 1. Govor domačinke; 2. »Dekle in versko-nravnih prepovedi, govori zastopnica Katoliške akcije; 3. »Naše narodno čustvanje«, govori zastopnica ZDK; 4. Govor g. g. D. Oberžana, škofjskega voditelja dekliškega gibanja. Ob 14 igerski prizori, simbolične vaje, zborna deklamacija »Vseh mater Matice, sklepni govor, nato procesija z Najsvetejšim in večernice.

Verna slovenska dekleta Dravske, Mislinjske, Mežiške in Saleške doline, pa tudi iz daljne okolice, pridite, da skupno pogledimo svoje življenje in ga močno in vesele postavimo v službo Cerkv in svojemu narodu.

Celje

c Veliko pozornost je vzbudil gasilski kongres tudi v Celju. Glede na to, da bo ognjemet na Stadionu v Ljubljani aranžirala tovarna »Pyrote« iz Celja, je prav ta točka za Celjane najbolj privlačna. Dosedaj je prijavljenih okoli 50 udeležencev, upamo, da se bo to število še podvojilo.

c Pod pokroviteljstvom g. bana dr. Marka Natlačen bo v nedeljo, 13. avgusta na Vranskem slovesna blagoslovitev novega Slomškovega doma, združena s proslavo 35 letnice Katoliškega prosvetnega društva in a telovadnim nastopom Sodeluje salezijanska godba iz Rače, Vabljeni!

c Službene novine z 31. julija so prinesle razpis dveh zdravniških mest v Novem Celju.

c Vlom v vinsko klet. V noči od 10. na 11. avgust so neznanji lopovi vliomili v vinski hram g. kapetana Toša v Brengovi pri Sv. Antonu v Slov. goricah. Iz zaklenjene kleti so ukradli okrog 700 l vina, katerega so najbrže odpeljali z vozom. Kljub neposredni bližini hiš ni tatov nihče videl in nihče slišal. Orožništvo je takoj uvedlo vsestransko preiskavo ter je upati, da bodo tatovi kmalu v rokah pravice.

c Fantovski odsek in Dekliški krožek v Celju sporočata vsem, ki se bodo udeležili nedeljskega izleta na Sv. Kunigundo, da bo sv. maša, pri kateri poje Celjski zvon, na Sv. Kunigundo ob 10. Odhod za pešce ob 6 zjutraj izpred Doma, avtobus pa bo v slučaju zadostnih prijav vozil izpred kolodvora ob 8 in ne ob 7, kakor je bilo prvotno javljeno. Prijave za avtobus sprejema podružnica »Slovenec«, Celje.

c Celjski zvon vabi vse pevce in pevke, da se udeležijo nedeljskega izleta na Sv. Kunigundo!

c Nabavna zadruga državnih namestencev v Celju je poklonila Dijaški kuhinji v Celju 100 din namesto cvetja na krsto pokojnega upravnika celjske pošte g. Josipa Savčiča.

c Po evidenci javne borze dela v Celju je bilo 10. avgusta 300 brezposelnih, dočim jih je bilo 31. julija 245. Delo dobi: 6 dekol, 10 kuharic, 12 služkinj, 9 delavcev, 2 hlappa, sobarica in gospodinja.

c Huda avtomobilska nesreča se je dogodila v četrtek zvečer ob 8 v Gosposki ulici. Neki avtomobilist je podrl in povozil 40 letno Kovačič Marijo iz Celja, tako, da je dobila hude poškodbe po glavi, hrbtu in rokah. Avtomobilist je takoj vozilo ustavil, skočil k nesrečnici in jo odpeljal v celjsko bolnišnico, nato pa se sam prijavil na policijo.

c Fabjančič Franc. V Laškem je umrl 51-letni pehotni narednik, vojaški referent na okr. načelstvu v Laškem g. Franc Fabjančič. Pogreb dragoga pokojnika, ki si je v času svojega službovanja dobil v Laškem številu prijateljev, bo danes ob 5 popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Laškem. Naj v miru počiva, svojcem naše iskreno sožalje!

c Vodovod gradi tovarnar Westen na Miklavžev hrib. Občina je gradnjo dovolila le pod pogojem, da bo zgradil tudi javno pipo ob cerkvi sv. Miklaža.

c Sadna sušilnica v Celju. Občinski svet v Celju je sklenil, da postavi sadno sušilnico v Celju na lastnem zemljišču in na občinske stroške, kar je prebivalstvo širše in bližnje okolice vzel z veseljem na znanje in z občutkom, da ima občinska uprava smisel in skrb za eno najvažnejših panog našega domačega gospodarstva. Sadna letina je letos v naših krajih izredno bogata, zlasti tudi na češpljah in hrushkah ter se je bati, da bo ta dar božji uporabljen v škodljive namene za alkohol, ki je itak že preveč upoštevan med narodom; zato bi sušilnica kolikor toliko odvrnila uporabo sadja za alkoholno pijačo in pripomogla k potrebnejšemu in uspešnejšemu preživljanju našega prebivalstva. Ker pa sušilnica še ni končana in se je bati, da ne bo postavljena v doglednem času, je verjetno, da bo šlo naše prirodno bogastvo v velikansko izgubo. Imamo še nekoliko upanja, da bo občinski svet storil vse korake, da se sušilnica postavi v najhitrejšem tempu. Vsi prebivalci imamo pred očmi tudi najnovejšo zakonito naredbo o rezervni hrani vsake občine, v kateri vidimo tudi sušeno sadje, ki zna v hudih časih olajšati marsikomu, tudi sedaj boljše situiranim slojem, življenjski obstoj.

Kamnik

Blizu 600 udeležencev za gasilski kongres ima prijavljenih kamniški okraj. Posebna skupina bo prispevala v Ljubljano v narodnih nošah. Prosto-voljna gasilska četa Vir trenira prav pridno za nastop pri tekmah na Stadionu v Ljubljani. Kamniški okraj bo tudi tokrat s častno udeležbo dokazal svojo vdanost in zvestob gasilski ideji.

Tunjice pri Kamniku

Tukajšnje »Prosvetno društvo« priredi v nedeljo, dne 13. avgusta, tombolo z lepimi dobitki. Sodeluje godba iz Stranj. Ker je čisti dobiček namenjen za gradbo novega prosvetnega doma, ste vsi od blizu in daleč vljudno vabljeni! Izletniki, prihitite ta dan tudi vi v Tunjice, da se poleg drugega naučite tudi lepega razgleda, ki se nudi s hriba sv. Ane.

Kranj

Kino Šmarinski dom. Edino naše kinopodjetje slavi obletnico obstoja v dne 12.—15. avgusta z bogatim sporedom. 12. avgusta ob pol 9 se predvaja film »Tarantela«, 13. avgusta ob 4 popoldne in ob 9 zvečer film »Poročnik indijske brigade«. Filmi se predvaja po znižanih cenah. Ob tem prvem jubileju bo podjetje izredno 15 kinoobiskovalcev s 15 nagradami, in sicer: 10 knjig »Poročnik indijske brigade« in 5 brezplačnih mesečnih vstopnic. Film »Poročnik indijske brigade« se predvaja še ponovno 14. avgusta ob pol 9 zvečer, 15. avgusta ob pol 11 dopoldne in ob 6 zvečer, »Tarantela« pa 13. avg. ob pol 11 dopoldne in ob 6 zvečer ter 15. avg. ob 4 pop. in ob pol 9 zvečer. Priporočamo obisk zanimivih predstav.

KULTURNI OBZORNIK

F. Petre: Poizkus ilirizma pri Slovencih (1835-1849)

Izdala Slovenska matica v Ljubljani 1939.

Splošno kulturno življenje slovenskega izobraženstva je vse od prvih zametkov narodne zavesti, ki se je javila pri njem v začetku druge polovice 18. stoletja, pa prav do naših dni nihal med dvema skrajnostima: med romantičnim zanosom o veličini vseh južnih Slovanov kot naslednikov nekdanjih ilirov in o veličini vseslovenske skupnosti pa med realnim pogledom na slovensko kulturno življenje in na njegove potrebe. Prvi del naših izobražencev je videl rešitev našega naroda samo v veliki številni skupnosti in s tem tudi politični, jezikovni in splošno kulturni skupnosti Slovencev z drugimi slovanskimi narodi, drugi del pa je spoznal kulturno poslanstvo tudi malega naroda, kakor je naš slovenski, pa je zaradi tega vse svoje delo posvetil zgraditvi in čim višjemu podvigu naše kulturne rasti in samobitnosti.

K prvemu tipu naših izobražencev so spadali tudi slovenski ilirci, saj so se pod vplivom Kollárjev idej začeli razgovarjati predvsem o veliki jezikovni skupnosti vsaj južnih Slovanov, pa tudi o politični in kulturni skupnosti vseh Slovanov pod okriljem carske Rusije.

In prav to generacijo slovenskih izobražencev med leti 1835 in 1849 je obdelal Fran Petre v priučni razpravi, ki jo je že prej predložil kot inavguralno disertacijo na naši univerzi za dosego doktorske časti. Ta njegova razprava ima svoj pomen in vrednost predvsem v tem, da je to prvo naše opisno in sintetično delo o slovenskem ilirizmu. Dostojno smo namreč o njem imeli le posamezne odlomke in drobce, raztresene po vseh mogočih časopisih in listih. Vendar pa njegovo delo ni zgolj sinteza različnih posameznih člankov o ilirizmu, ampak nam prinaša tudi mnogotere novosti, zlasti zanimiva dognanja, ki jih je pisec črpal predvsem iz prepisov aktov dunajskega notranjega ministrstva, ki mu jih je nudil pokojni dr. Ivan Prijatelj, deloma pa tudi iz dokumentov, ki še niso bili objavljeni ali pa popolnoma izbrani in so shranjeni v univerzitetnih knjižnicah v Ljubljani in Zagrebu.

Kot rdeča nit se skozi vso Petreovo razpravo vleče poglavje o pesniškem delu Stanka Vraza, pri čemer pa je Petre zajel ne samo vse življenjsko delo Vrazova, ampak tudi opisal Stajersko mlado generacijo ilircv po letu 1830, stike med Zagrebom in Ljubljano, razvoj ilirizma v začetku 40-ih let na Stajerskem, Koroškem in Kranjskem, kako je postala v sredi istega desetletja Ljubljana središče slovenskega ilirstva (semeniščnik iz škofjeloškega okraja, ker so študirali v Karlovcu), stanje slovenskega ilirstva ob letu 1848 in na kratko omenil tudi posledice marčne revolucije ter ilirsko jezikovno nihanje po letu 1848.

S to Petreovo razpravo smo dobili tudi Slovenci strnjen celoten opis vplivov ilirskega vala, ki je takrat zanihal s Hrvatske na slovensko ozemlje. Podobnih sintetičnih razprav imajo Hrvatje o ilirskem gibanju že več, vendar se pričujoča Petreova razprava od njih loči zlasti v tem, da hrvatske mnogo več govore o politični strani zasluga ilirskega vala — in to po pravici —, medtem ko Petreova razprava ne zahaja mnogo na politična tla, ampak obstaja predvsem v literaturi in v splošni kulturni pomembnosti ilirizma za Slovence.

V uvodnih besedah je Petre docela pravilno ocenil pomen ilirstva za Slovence s temile besedami: »Kolikor jo (dobo ilirstva) tehtamo, se ne more izpremeniti sodb, da je pomenil ilirizem za nas krizo. Vendar krizo rasti, preizkušnjo, iz katere je izšel slovenski duh tvornejši, delavnejši, samozavestnejši, morda bolj kot prej izbruh iz bodoče boje in bolj vdan v neizbežnost svoje usode malega naroda.« Iz teh besed, še mnogo bolj pa iz razprave same sledi, da je ilirizem, v kolikor je izpovedoval neke romantične in celo utopistične želje in misli, Prešeren s svojim kro-

gom povsem opravičeno odklonil, da pa je vendarle ilirizem koristil naši literaturi in splošnemu kulturnemu življenju zlasti s tem, da nam je poživil in zelo poglobil zanimanje in delo za slovensko narodno pesem in drugo narodno blago, da nam je izoblikoval iz prejšnjega »kranjskega jezika« splošno slovenski knjižni jezik in da je poživil pravo umetno pesem kot nasprotje prejšnji učen in izumetničeni racionalistični pesmi.

Cepprav je Petreova razprava predvsem le sintetičen opis slovenskega ilirizma, čeprav na mnogih mestih posamezne definicije niso popolne in zato tudi ne docela pravilne (n. pr. tista o romantiki), vendar je razprava odkrila toliko novih stvari in jih tudi popisala v okviru dela za slovenski narodni prered, da moramo biti s tem delom ne samo zadovoljni, ampak tudi hvaležni založnici Slovenski matici, da je omogočila, da smo tudi Slovenci dobili celoten sintetični opis te zanimive dobe iz zgodovine slovenskega literarnega in splošno kulturnega življenja.

Glede na jezikovno čistoto bi pa delu, kakor je takale važna in znamenita razprava, vendarle mogel marsikaj očitati, predvsem to, da se niti ne ravna povsem po sedaj veljavnem Pravopisu in slovničnih pravilih, ampak: ne postavlja pravilno ločil, zlasti vejice, da piše bog z malo začetnico, da rabi glagol obstojati namesto obstajati, da sklanja z ničemer namesto z ničim, da piše vzpodbujati namesto spodbujati ali izpodbijati in podobno.

F. J.

Revije in časopisi

»Gasilec«. Izšla je kongresna številka, ki je za to okolnost tudi primerno opremljena. Pozdravne besede so prispevali predsednik senata dr. Anton Korošec, ban dr. Marko Natlačen in gostitelj kongresa, ljubljanski župan dr. Adlešič. Sledi cela vrsta strokovnih in preglednih člankov, ki podajajo popolno sliko jugoslovanskega gasilstva. Pomemben je članek ministra Franca Snoja, ki je starešina jugoslovanskega gasilstva, o razvoju gasilstva pri Slovencih. Drugi članki, ki so jih napisali strokovnjaki iz vseh krajev Jugoslavije, imajo stalno dokumentarno vrednost.

»Planinski vestnik«. Številka za avgust in september. — Dvojna številka objavlja članek Marjana Cadeža o »Vzrokih postanka in razvoju neviht, Josipa Vandrota o »Kresovanju v gorejskih planinah«, dr. Josipa Šašla o poti čez Ljubelj, dr. Frana Tominka o vprašanju, kako je »SPD postajalo in postaja gospodar na lastni zemlji« (ta članek je treba iz narodno-obrambnih vidikov še posebej podčrtati), Marjana Lipovška o potovanju čez kočevsko in gorsko-kotarsko hribovje na Jadran, dr. A. B. je objavil članek o alpinizmu v nekdanji carski in sedanj sovjetski Rusiji. Sledi bogata vsebina »Obzorja«, društvenih vestí SPD in drugo. Številka objavlja tudi nekaj kratkih fotografskih posnetkov, ki se nanašajo na tvarino objavljenih člankov.

»Bilten«. Izšla je 15.—16. številka tega priznanega protikomunističnega glasila, ki izhaja v Belgradu. Članke, ki obravnavajo predvsem in povzročajo dobo Rusije, so prispevali bivši poslanik dr. Spalajković, zastopnik carske Rusije v Belgradu poslanik Strandman, dr. Milica Bogdanović, Milan Popović, Milan Pavlovič, Markov, Suvorin. Ta list je treba priporočiti vsakomur.

»Ave Marija«, avgust 1939, Lemont Illinois, Amerika, XXXI. letnik. Objavlja pregleden članek o katoliškem socialnem kongresu v Clevelandu ter par lepih verskih spisov od P. Huga. Urednik tega lepega družinskega lista, p. Bernard Ambrožič, je odšel v Slovenijo, kjer se bo navzlj domačih virov, da bo lažje nadaljeval kulturno delo, ki ga tako vestno opravlja med ameriški Slovenci njegova »Ave Marija«.

V neki vasi v Mandžukuo je častniarski fotograf našel to žrelo, ki ga je izkopal bomba z letala. Vaščani začudeno opazujejo veliko jamo, ki je bila izkopana v enem samem hipu.

ŠPORT

Nekaj domačih in tujih športnih novic

Svetovnoznani italijanski centerhalf Monti, dolgoletni igralec večkratnega italijanskega nogometnega prvega Juventusa iz Turina, je prenehal aktivno igrati nogomet ter je postal trener Triestine; v Trstu bo srečal vrsto italijanskih internacionalcev kakor Colanassija, Trevisana, Geigerleja in drugih.

Novosti v nemškem nogometnem športu. V Nemčiji bo že v prihodnji sezoni začela veljati važna novotarija. Klubi, ki bodo imeli enako število točk (važno bo to predvsem za vrh tabele in za »poslavljanje« se kandidata), ne bodo svojih mest zavzemali po dosedanjem, povsod po svetu veljavnem razmerju golov, ampak po efektivni razliki v golih. Po tem takem je razmerje 48:20 (razlika 28 golov) boljše kakor 36:12 (razlika 24 golov), medtem ko bi bilo izračunavanje koeficienta dalo vsekakor boljši rezultat razmerju 36:12.

Deseteroboječ B. Watson je tajnik Joeja Louisa. Pri olimpijskih tekmah leta 1940 bo po vsem videzu zmagal v deseterboju. B. Watson, Ta črnc, ki lahko premaga najboljšo Evropejo v Evropi, gujju Stollenwercku ter Coachu Weiru, da ima fant eno samo strast, kateri pa je treba na vsak način pustiti uzi, sicer bi lahko izgubil formo — neverjetno mnogo namreč spi in na svo moč trdno. In dejansko Batiste prespi ves svoj prosti čas. Tudi kadar se moštvo pelje skozi kako tje mesto, da bi si na hitro roko ogledalo zanimivosti, Joe krepko spi, in njegovi tovariši pravijo, da Joe spi sploh neprestano, razen kadar teče čez zapreke ali skače v višino. Joe Batiste pa teče res naravnost izredno. Vsi gledajo v njem enega najnevarnejših kandidatov za prvo mesto v teku čez zapreke in za skok v višino. Joe je mojster. Na 100 metrov čez zapreke vedno teče 14,4 sekunde, v višino pa je tudi že skočil 2 metra in 4 centimetre. Sicer je z malim zadovoljen, le spanja mora imeti dovolj.

Avstralska teniska zveza je zavrnila prošnjo Jugoslovanske teniske zveze, naj bi bila tekma v medzonskem finalu za Davisov pokal odigrana v Kaliforniji. Medzonski finale bo zdaj odigran v dnech od 24. do 26. avgusta v Bostonu na travnatih igriščih. Naši mušketirji, Punčec, Pallada, Kukuljevič in Mitič so se včeraj popoldne ob petih odpeljali s parnikom »Evropa« iz Hamburga. V Newyorku pa bodo prišli dne 17. avgusta. Kakor vidimo, bodo naši igralci na travnatih igriščih lahko trenirali le nekaj dni, avstralski igralci pa so v Ameriki zdaj že skoraj 4 mesece. Ne glede na to, kako bo končala tekma v Bostonu, bodo naši igralci sodelovali pri tekmovanju za mednarodno prvenstvo Amerike v igri v dvojce, tekma bo v Bostonu. Sodelovali pa bodo tudi pri tekmah za mednarodno prvenstvo Amerike v igri posameznikov. Ta tekma bo v tork v Forest Hills. Nato bosta Punčec in Mitič odšla v Kalifornijo, kamor bosta bržkone odšla tudi Kukuljevič in Pallada. Mitič in Punčec bosta nadaljevala svojo turnejo na Havajske otoke, čez Honkong in Singapur v Indijo ter v Avstralijo. V boju z Avstralci se v glavnem po vsem videzu ne moremo nadejati uspeha, vendar je gotovo, da tako krepko kakor so izgubili Nemci — ne samo, da so izgubili vse igre, 0:5 — osvojili niso povzru niti enega samega seta, ko so lani igrali medzonski finale z Avstralijo, se naši prav gotovo ne bodo odrezali v boju z Avstralijo. Seveda bi vaako tako presenečenje kakor so ga nam prijetno pripravili letošnji Kukuljevičevci »furorji« na mednarodnih tekmah na travnatih igriščih, utegnilo situacijo odločno obrniti nam v prid.

Dne 15. avgusta, na Veliki Šmaran, bodo na Ljubelju v organizaciji MK Ilirije spet prirejene velike mednarodne gorske motoristične dirke. Med mednarodnimi evropskimi terminji je letos prvič postavljena tudi ljubelska dirka. Za to dirko so se prijavili najboljši evropski gorci dirkači ter je pričakovati, da bodo izboljšali dosedaj absolutni rekordi ljubelske proge. Ti rekordi so naslednji: Kategorija 250 ccm Uroš Anton, Zagreb, DKW, 5,25 in 2 petinki; kategorija 350 ccm Hubman Hubert (Velocette), 5,06 in eno petinko; kategorija 500 ccm Denzel Wolfgang, BMW s 5,01(9); kategorija 1000 ccm Denzel Wolfgang, BMW, 5,03 in 4 petinke. Kategorija s prikolico: Abarth Karl JAP, 5,21. Za te dirke vlada pri nas, pa tudi v zamejstvu, ogromno zanimanje ter je pričakovati, da se bo tokrat na Ljubelju zbrala prav rekordna množica gledalcev.

Gospodje v JNZ še ne kažejo volje, kljub temu, da so se hrvaški in slovenski klubi ostro obrnili proti njim ter obsodili njihovo samohotno vladanje in zapovedovanje. Seveda, težko se je odločiti za odstop, ko pa je vladanje združeno s koristmi in ugodnostmi vsake vrste. Zadnji čas je, da oblast to akutno sramotno krizo v našem športu odstrani mimo zaslepljenosti in trdovratnežev na edino pravični način.

Škoda, da letos ne bo mogel pri tekmovanju za ameriško teniško prvenstvo nastopiti ameriški igralec št. 9, G. A. Hunt. Pomorski kadet je, pa je imel seveda vse premalo prilike za trening in za udeležbo pri turnirjih. Hunt je vsekakor najoriginalnejši teniški taktik vseh časov. Takole ravna pri matchu: ob udarcu ne dobi nasprotnik nobene žoge nazaj. Hunt pošlje slednjo žogo v mrežo ali pa v out. Prvi set se konča s 6:0 za nasprotnika. Nasprotnik Huntov ni dobil nobene žoge nazaj in je ves zbehan ob 6:0, ki jih je tako lahko dobil. V drugem setu pa Hunt »planec na svojega zbezanega nasprotnika in dobi set povsem zanesljivo. Nasprotnik je že ves vesel, da se je zdaj vendarle že pričela normalna igra. Toda Hunt se je bil že spet povrnil k taktiki iz prvega seta. Brez izjeme izgubi slednjo žogo, jo pošlje v mrežo ali pa v out — in spet je poražen z 0:6. Od pričetka četrtga seta igra potem s polno paro, da bi dobil poslednja seta in s tem zmago, in nasprotnik, ki je izgubil v večini primerov ravnotežje, postane njegova žrtve. Hunt pa ni dogmatičen in se pogosto »splašic« v prvem setu ter dobi prvi, tretji in peti set. Ta taktika se mu je sijajno obnesla lansko leto pri tekmovanju za ameriško prvenstvo. — Zmagal je nad Riggsom, letošnjim wimbledonskim zmagovalcem. Hunt je premagal Riggsa s čudnim rezultatom 6:2, 0:6, 9:7, 0:6, 6:4. Medtem ko imajo normalni teniški igralci racket, ki je težak 13 in pol do 14 in pol unc, si je dal Hunt svoj racket obrobiti s svinčeno oblogo, tako da ima edinstveno težo 17 unc. Končno odločujoče uspeh in Hunt je s svojimi nenavadnimi triki dosegel že v resnici prav pomembne uspehe. Letos bi bil skoraj gotovo prišel v poštev za postavbo, ki bo v izzivalni rundi zastopala Ameriko v boju za Davisov pokal, vendar je njegova mornariška služba na prvem, tenis pa šele na drugem mestu.

Obiščite VIII. Mariborski teden!

Maeki se nekoliko boji Kusocinskega

Francošni dnevniki »Paris Soir« prinaša razgovor svojega športnega urednika z znamenitim finskim tekačem, svetovnim rekorderjem Taistom Maekijem. Pomenila sta se pri tej priliki tudi o znanem poljskem tekaču Kusocinskem (Poljaki ga pišejo Kusocinski, ne kakor listi po svetu, Kusoczniski) Tole je o Kusocinskem dejal znameniti rekorder:

»Tekač, ki se ga najbolj bojim, je Kusocinski. Kuso je neverjetno ambiciozen in bojevit. Treba bo na olimpiadi biti v največji formi, če se bo hotelo zmagati nad Poljakom. Posebno na ovinkih je nevaren, ker zna tam prav na neverjeten način povečati tempo. To je tekač najvišjega poljskega razreda in se ga bojim bolj kakor svojih rojakov Fincev.« Izjava Taista Maekija je seveda po svetu vzbudila mnogo pozornosti.

Mariborski teden in šport

Nedelja, dne 13. avgusta bo v okviru MT prinesla izredno bogat in pester športni spored. Poleg letalskega mitinga, finalnih iger za teniško prvenstvo Slovenije bo Mariborski plavalni klub dopoldne ob 10 izvedel tekmo na Dravi od Mariborskega otoka do kopalnice Kristijan (3 km), za katero se je prijavila poleg cele vrste mariborskih plavalcev tudi močna ekipa iz Celja, Ljubljane, Zagreba, Ptujia itd.

Popoldne pa se vrši na Mariborskem otoku med mestni dvoboj reprezentanc Zagreba in Maribora. Zagrebčani nastopijo v namočnejsi postavi z znanimi rekorderji inž. Gazzari in Strmac na čelu. Domačini pa bodo ojačeni z nekaterimi odličnimi člani SK Ilirije iz Ljubljane (Pestevšek in Zihert). Odigrala se bo tudi medmestna waterpolo-tekma. Senzacija prireditve pa bodo nedvomno ekshibicijski skoki, pri katerih bo poleg domače garde nastopil eden najboljših skakačev Evrope, dolgoletni državni prvak in olimpijonek, simpatični Branko Zihert, ki bo tudi nekaj časa vodil trening mariborskih talentiranih skakačev. Občinstvu se bo s to prireditvijo nudila prička, prisostvovati nad vse zanimivim plavalnim tekmam, ki naj pokažejo, da je mladi Mariborski plavalni klub v dosedanjem marljivem delovanju dosegel že lepe tehnične in organizatorne uspehe. V nedeljo vse na Mariborski otok! Podprite mariborski plavalni šport!

Vesti športnih zvez, klubov in društev

SK Grafika. V nedeljo igramo v Celju: leti igralci, ki so igrali v Litiji, naj bodo ob 1 na kolu dvoru. — Opremo dvignite danes od 6—7.

Neurje nad srednjo Evropo

V sredo in četrtek so spet nad srednjo Evropo prišla velika neurja, ki so po nekaterih krajih napravila veliko škodo. Tako se je na Slovaškem okrog Rajcega utrgal oblak, nastala je silna nevihta z vrtinci in v nekaj minutah je bila vsa žetev uničena. Vihar je podiral sadna drevesa in razredčil gozdove, naliv pa je oklestil še tisto sadje, ki je še ostalo na kakem redkem drevesu. V dolini Arva je bila žetev še na polju, toda jo je zbil v tla, da ni kaj pobrati. V Visoki Tatři so bili tudi veliki snežni meteži. V gorovju Ciper-Bela je zlaša neka čreda ovac in se prekotatila čez pečine, 40 ovac se je ubilo.

Nad Ostrowo na Poljskem se je razila nevihta, med katero je v neko hišo, v kateri je stanovala samo priletna ženska, treslo in se je hiša vnela. Pet mož je hitelo na pomoč, ko so pa bili v hiši, se je goreče tramovje podrla nanie, eden je ušel živ iz nevarnosti, štirje in ženska pa so obležali mrtvi pod gorečimi razvalinami.

Silne nevihte so se razdijale tudi nad gornjim tokom Donave, v okolici Linza. V dolinah Aurach in Wesenaurach so narastle vode podrla 14 mostov in z mnogih njiv, kjer je dozoreval krompir, odnesle vso prst s krompirjem vred. Vode so pridrle po obeh dolinah s tako naglico, da na kako zavarovanje ni bilo mogoče misliti. V nekaj minutah sta bili obe dolini en sam divji hudournik. Vode so nosile s seboj zemljo, kamenje, drevesa, da so vse te mase razrahljale celo dva betonska mostova, ki jih bo treba temeljito popraviti. Njive po dolini so vse uničene. Vode so na ta način odnesle na tisoče kubičnih metrov lesa. Tudi les za kurjavo, ki so ga prebivalci imeli pripravljenega ob cesti, je šel po vodi. V neko hišo, kjer je v postelji spala 80letna ženska, je vdrila voda, nihče ni mogel priti na pomoč, ženska je v svoji hiši utonila. Na cesti so se na več krajih vsuli plazovi, oblast je morala promet ustaviti. Po hlevih se je v vodi zadušilo več glav živine. Danes je vse prebivalstvo zaposleno samo s čiščenjem svojih hiš, ki so polne peska in blata, kar vse so nanele vode.

Podobna poročila prihajajo tudi iz Švice in južne Bavarske. Tudi tam je deževje sprožilo več plazov, ki so se vdrli na ceste in prekinili promet. Reka Reuss v Švici je na več mestih predrila nasipe in se razila po rodovitnem polju.

V Franciji se je zaradi pogostnih nalivov vdrl cel breg in zgrmel v morje. Zgodilo se je to v bližini svetilnika La Heve pri St. Adresse nedaleč od Le Havre. V noči od torka na sredo se je premaknila 99 m visoka strma stena v širini kakih 200 m, ki ji je deževje razmehtalo podlago, in s silnim trščem zdrčala v morje. S seboj je potegnula tudi kočjo nekega ribiča in njegove žene, ki je stala prav na obrežju. Odželek mornarice iz Le Havre se je vso sredo trudil,

da bi ju našel, pa so morali po brezuspešnem delu vse nadaljnje poskuse opustiti, ker je še vedno nevarno, da se odkusijo nove plasti kamena. Strokovnjaki so izračunali, da je v nekaj sekundah zdrčalo v morje 100.000 kubičnih metrov žive skale.

V severnem delu okraja Schwerin (Nemčija) je toča pobila vse, kar je bilo še na polju. Med nevihto so se spustili čez deželo močni vrtinci, ki so lomili in ruvali dreve. Po polju je bila žetev še v enopiju, kjer se je sušila. Vrtinci so grabili snopje, ga dvigali v zrak in nosili na kilometre daleč. Z vseh električnih in brzojavnih žic vise žitni snopi. Vsa pokrajina je bila več ur brez električnega toka.

Oljska gora v nevarnosti

Angleško kolonialno ministrstvo je te dni objavilo svoje poročilo o stanju v Jeruzalemu, v katerem tudi opozarja, da je svetopisemna Oljska gora v nevarnosti, da popolnoma izgine v novem Jeruzalemu. Gora je večinoma v zasebni lasti in ker se Jeruzalem od leta do leta bolj širi v okolico, bi se moglo zgoditi, da bi lepega dne tudi po Oljski gori zrasle nove stavbe, ki bi jo popolnoma prekrile, ogrozile vrtovi pa bi kristjanom onemogočili obisk tega svetega mesta. Jeruzalemska mestna uprava pa sama nima zakonite moči, da bi preprečila širjenje mesta v to smer. V zvezi s tem poročilo se nekateri bavijo z mislijo, ali ne bi kazalo s kakimi zbirkami odkupiti vso Oljsko goro in še druga sveta mesta, ki so v nevarnosti, da bi pod pritiskom moderne življenja izginila. Ustanova, ki bi to izvedla, bi potem taka mesta proglasila za svoja in »zaščitenac« in nihče bi jih potem ne mogel uporabljati za stavbeni svet.

Berlin ima 4.332.000 prebivalcev

Pri zadnjem ljudskem štetju v Nemčiji dne 17. maja 1939 so v glavnem mestu našli 4.332.000 prebivalcev, in sicer 1.982.000 moških in 2.349.000 žensk. Številke kažejo, da glavno mesto Nemčije po prebivalstvu narašča. Še leta 1925 je Berlin imel 4.024.000 prebivalcev, 16. junija 1933 so jih našli 4.242.000. V naslednjih letih je bilo priseljavanje močnejše kot izseljevanje. Nemška poročila pa tudi omenjajo, da je v letih od 1925—1933 v Berlinu letno 50.000—60.000 ljudi več umrlo kot pa je bilo rojenih. Po teh poročilih se je to stanje v zadnjih letih sicer nekoliko izboljšalo, vendar pa stanje še ni zadovoljivo.

II. JUGOSLOVANSKI GASILSKI KONGRES V LJUBLJANI, OD 13. DO 15. AVGUSTA 1939

Važno za vse udeležence

V ponedeljek, dne 14. avgusta ob 9 zvečer bo velik ognjemet na Stadionu. Iz varnostnih razlogov mora biti polovica Stadiona popolnoma prazna. Vse udeležence prosimo, da se točno držijo navodil in odredb rediteljev. Vhod na Stadion bo iz Tyrševe ceste pri stranskih vratih in Vodovodne ceste. Gledalci naj zavzamejo svoja mesta v zapadni polovici Stadiona, to je v smeri proti glavni tribuni. Občinstvo, ki bo gledalo umetni ogenj izven Stadiona, pa opozarjamo, da naj ne hodi v bližino Stadiona temveč naj se zadrži vsaj 10 m od stadijskega zidovja, ker bodo iz zraka padali utrinki, ogorki in palice rakete.

V torek, dne 15. t. m. na glavni dan gasilekega kongresa, pa opozarjamo vse občinstvo, da hodi izključno na pločniki, da bodo ceste in križišča prosti. Kongresni trg, kjer bo sv. maša in zborovanje je določen za uniformirane gasilce, samarijance, naraščaj. Vse ostalo občinstvo se lahko zbira v parku Zvezde, na Dvorskem trgu, v Gosposki in Vegovi ulici. Tudi Selemburgova ulica, prostor pred numeko cerkvijo in Gradiščem morajo biti popolnoma prazni za dovoz in odvoz avtomobilov.

Za popoldanski nastop na Stadionu bo vhod za udeležence pri vzhodnih s Tyrševe ceste in eicer za sedeže pri stranskih vratih in za stojišča pri srednjih. Vhod iz Vodovodne ceste bodo zaprti ter prosto občinstvo, da ne hodi po Vodovodni cesti, ki je namenjena za pasiranje avtomobilov.

Udeleženci kongresa iz Gorenjske in Kamnika, ki se pripeljejo z vlaki, izstopajo na šišenskem kolodvoru. Vsi ostali udeleženci pa izstopajo na glavnem kolodvoru, leto velja za povratek. Za gorenjski in kamniški vlak se vetopa na šišenskem kolodvoru, za vse ostale vlake vetopajte na glavnem kolodvoru. Proti Mariboru, Zagrebu, Novem mestu in Kočevju pa, pri vzhodu nasproti Resljeve ceste, to je pri carinski pisarni g. Rajko Turka. V vsakem slučaju se držite odredb rediteljev.

Rediteljski odsek. Reditelji iz Gorenjske naj se javijo v glavni rediteljski pisarni v nedeljo, dne 13. avgusta do 9 ure dopoldne. Vsi ostali reditelji pa točno tako, kakor so se prijavili kongresnemu odboru. Vsi reditelji v civilu. Čim se prijavijo, bo vsak reditelj vpisan v seznam in prejme rediteljski trak, kongresno knjižico in kongresni znak ter vsa potrebna navodila.

Tekme, ki bodo jutri v nedeljo, 13. t. m. na Stadionu so javne in se vrše ves dan, t. j. od 8 zjutraj do 6 zvečer. Tekmovali bodo dopoldne samo posamezniki, in sicer v tehle panogah: 1. tek na 400 m z zaprekami, 2. reševanje ponesrečenca po lestvi in 3. spuščanje po vrvi. Tekme so prirejene potrebam gasileke službe in temu primerno bodo tudi zapreke, ki so navadno na požariščih n. pr. plezanje čez plot itd. Zadnjih 100 m z zaprekami bo moral tekmovalac premagati s plinsko maso na obrazu, kar je precej naporno. Reševanje se bo vršilo z lutko, ki bo predstavljal ponesrečenca. Tekmovalci bo moral lutko varno prenesti po lestvi na tla. Spuščanje po vrvi je tekmovalna vaja za samoreševanje gasilca, če je sam v nevarnosti. Vse te tekme so torej vaje za gasileško delo na požariščih. Popoldne tekmujejo roji. Roj je najmanjša gasilska enotica 10 moč, ki še lahko uspešno deluje na požariščih. Nastopilo bo 30 rojev, t. j. 300 gasilcev v polni opremi. Začne se z znakom na poplah (alarm), nato pa preide zbrana moštvo roja v trodelni napad na mesto, kjer bo označeno požarišče. Sledi popravljanje orodja. Tekmovanje roja se zaključuje z metanjem cevnih kolobarjev. Roj lahko doseže največ 1000 točk pri skupni oceni. Vstop k tekam je vsakomur prost, kdor ima kongresno knjižico in znak. Prvi trije roji z največ točkami prejmejo nagrade in eicer 1. 100 m tlačnih cevi s spojkami in diplomo, II. 60 m cevi s spojkami in diplomo, III. 30 m cevi s spojkami in diplomo. Vsak tekmovalac v vseh rojih prejme diplomo. Prvi trije tekmovalci v tekmi posameznikov, ki bodo najbolje ocenjeni, prejmejo posebna darila in diploma. Dipleme prejmejo tudi vsi ostali tekmovalci.

Kongresno zborovanje v uniojski dvorani. V ponedeljek, 14. avgusta t. j. ob 9 prične v veliki dvorani hotela Uniojski kongres, katerega se bodo udeležile vse delegacije ter zastopstva oblasti. Ob tej priliki bodo tudi referati, ki so razvidni iz vabil. Zborovanja v uniojski dvorani se morajo udeležiti od vsake čete vsaj en zastopnik ter vsa župeka uprava, katerih dolžnost bo potem pri raznih sestankih na poljuden način podajati in razglabljati tvarino, ki se bo na kongresu obravnavala.

Izlete bomo v kongresnih dneh, to je 13., 14. in 16. avgusta organizirali na izredno pobudo udeležencev, ki še niso videli naše lepe Gorenjske, zlasti Bled in Bohinj. — **Izlet št. 1.** Avtobus odhaja

iz Ljubljane ob 8 zjutraj, vozi preko Kranja mimo dvorca Brdo in prispe na Bled ob 10 uri dopoldne. Izletniki si ogledajo Bled in Grad, se vozijo po jezeru s čolnom in bodo imeli tudi možnost kapa. Odhod z Bleda ob 7 zvečer.

Izlet št. 2 se vrši ob istem času in po isti poti in prispe na Bled prav tako, ob 10 dopoldne. Tu pa po triurnem postanku odhaja avtobus z Bleda ob 1 popoldne proti Bohinju, kjer bo tudi ogled Bohinja in slapa Savice in vožnja s čolnom po jezeru. Ob 6 zvečer odhaja avtobus iz Bohinja in prispe v Ljubljano, istotako, kakor prvi avtobus ob 9 zvečer. Cena za izlet št. 1 je brez kosila 45 din, s kosilom 65 din; za izlet št. 2 pa brez kosila 65 din, s kosilom pa 85 din. Prijave pošljite kongresnemu odboru Gasilske zajednice v Ljubljani vsaj do 11. avgusta. Zbirališče in odhod bo vsakokrat izpred kongresne pisarne, Ljubljana, Tyrševa cesta 29.

Vaditelji naraščajnikov naj pridejo s svojimi naraščajniki v ponedeljek 14. t. m. ob pol 2 uri na Primorje, kjer se naraščajniki zbirajo. **Gasilski reditelji** sodelujejo v civilu in ne v uniformi. Glede znižane voznine na železnici izredno povdarjamo, da je dovoljena samo četrtinska voznina za člane gasilskih čet, polovična voznina sploh ni dovoljena za nikogar! Zato naj vsak udeleženec gasilekega kongresa, če še ni član čete, poskrbi, da pravočasno pristopi kot podporni član h gasilski četi svojega okoliša, da dobi člansko (četno) legitimacijo. Brez te legitimacije in brez kongresne knjižice ne dobi četrtinske voznine. Torej vsak udeleženec mora imeti polg kongresne knjižice tudi člansko (četno) legitimacijo, da je res član gasilske čete!

Tramvaj v Ljubljani bo vse dni gasilekega kongresa vozil pozno v noč. Vsi udeleženci kongresa imajo, če se izkažejo s kongresno knjižico in znakom znižano voznino na tramvaju in eicer plačajo do 9 ure zvečer samo 1 dinar v vse smeri in na vse daljave, po 9 uri zvečer 2 din v vse smeri in na vse daljave, kjer je tu vračunana še nočna taksa.

Vsi telovadci, ki nastopijo na Stadionu, to so člani, naraščaj in tiste samarijance, ki so se priglasili za nastop v rajal. pohodu, morajo biti v po-

Rako se bodo gasilci 15. avg. vračali iz Ljubljane

1. Udeleženci proge Devica Marija v Polju—Litija odhod iz Ljubljane z rednim vlakom št. 637 ob 18. uri 05 minut.
2. Udeleženci proge Sava—Savski Marof se vračajo iz Ljubljane odhod iz skladišnih tirov ob 19. uri.
3. Udeleženci proge Pražsko—Čakovec in Ormož—Murska Sobota, potujejo s posebnim vlakom odhod iz skladišnih tirov ob 19. uri 40 minut.
4. Udeleženci proge Čakovec—Dolnja Lendava potujejo z rednim vlakom št. 625 odhod iz Ljubljane osebni kol. ob 18. uri 27 min.
5. Udeleženci proge Celje—Dravograd—Meža potujejo s posebnim vlakom, ki odhaja iz skladišnih tirov ob 20. uri 10 min.
6. Udeleženci proge Zidani most—Maribor od potujejo s posebnim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane iz skladišnih tirov ob 20. uri 25 min.
7. Udeleženci proge Bujarci—Novo mesto in udeleženci proge Trebnje na Dol.—St. Janž na Dol. potujejo z rednim vlakom št. 9219 iz Ljubljane osebni kolodvor ob 19. uri 10 min.

Nove slive dozorevajo

Slive že dobivajo pravo, temnomodro barvo, meso se lušči od koščice — kmalu bodo vse dozorele, v veselje otrok in gospodin. Dobro se sveže v tej vročini, dobre suhe pozimi, dobre tudi v marmeladi in komaj še vemo, da se imamo za ta izdaten sad zahvaliti — Kitajcem, ki so jedli slive že 3000 let pred Kristusom, torej nekako pred 5000 leti. Domovina sliv je srednja Kitajska. Tam slive še danes rastejo divje, ki imajo majhne in ne ravno sočne sadove kot naše, ki so že vse precepljene in »kultivirane«. Dolgo dobo je sliva ostala za kitajskim zidom, ostale dežele je niso poznale. V starih indijskih jezikih še ni nobenega izraza za ta sad — znamenje, da ga tudi poznali še niso. Okrog 1. 128 pred Kristusom pa je neki kitajski vojskovodja prodiral s svojimi vojskami prav do Kaspiškega morja. Razvile so se trgovske zveze med tedanjim rimskim cesarstvom in pokrajini dajnje Azije. Med drugimi proizvodi Kitajcev je tudi sliva prišla bliže k Evropi. Naj-

nedeljek, 14. avgusta najkasneje ob pol 2 na zbirališču SK Ljubljana nasproti Stadionu, kjer bodo dobili nadaljnja navodila.

Vse godbe ki bodo sodelovale 15. t. m. pri gasilekem sprevedu, naj se zberejo točno ob pol 8 zjutraj pred Narodnim domom v Tomanovi ulici.

Nabavite si pravočasno, dokler niso še razprodane, srečke gasilske loterije!

Gasilska razstava bo letos na I. drž. realni gimnaziji v Vegovi ulici in bo prekašala znamenitosti in po obsegu vse dotedanje gasileke razstave. Vstop je prost za vse, ki se izkažejo s kongresno knjižico in znakom.

Kongresna knjižica z znakom je za vsakega udeleženca gasilekega kongresa neobhodno potrebna, ker daje v zvezi s člansko (četno) legitimacijo pravico do četrtinske voznine na železnici in še nekatere ugodnosti ter prost vstop k vsem prireditvam gasilekega kongresa razen na prireditve ognjemetov na Stadionu. Za ognjemet je treba kupiti posebno volpenco.

Prostovoljna gasilska četa mesta Skopja priredi v nedeljo, dne 13. avgusta, ob pol 9 zvečer, v dvorani Delavce zbornice v Ljubljani igro »Posledice vojske«, ki se dogaja v letu 1916—1918 v neposredni okolici Skopja. Igralci nastopijo v svojih slikovitih narodnih nošah. Cene: sedeži din 10 in 5 din, stojišča 3 din.

Štramba za vozila in kolesa bo v torek tudi na dvorišču Gospodarske zveze.

Vsi gasilski praporci, ki bodo v ponedeljek, 14. avgusta v Ljubljani, morajo biti najkasneje ob 4 popoldne na igrišču SK Ljubljana (nasproti Stadionu).

Zadnja skušnja za vodnike rajalnega pohoda je v nedeljo, dne 13. avgusta, od 11 naprej. Zbirališče kar na Stadionu kakor dotedaj. Vabila bodo dostavljena vsem vodnikom.

Glavna gasilska kongresna pisarna ima svoje prostore v Gospodarski zvezi, Tyrševa cesta 29/III — telefon 43-41.

V počastitev spomina ranjkih gasilcev ob priliki gasil. kongresa v Ljubljani se bo dne 13. t. m. ob 9 brala ev. maša v cerkvi sv. Florjana za umrle gasilce. Vsem župnikom upravam odrejamo, da pošljejo k sv. maši zadušnici vsaj po enega zastopnika. Po sv. maši se bodo vsi zastopniki župnikov uprav odpravili skupaj s častno četo, osrednjim odborom ter zastopstvom Zveze na pokopališče k sv. Križu, kjer se bomo poklonili spominu našega organizatorja pokojnega tov. Franca Barieta ter našemu neumornemu delavcu pokojnemu tov. Josipu Turku.

8. Udeleženci proge Grosuplje se vračajo s posebnim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane osebni kolodvor ob 19. uri 25 min.
9. Udeleženci proge Grosuplje—Kočevje potujejo s posebnim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane osebni kolodvor ob 19. uri 50 min.
10. Udeleženci proge Kranj—Jesenice, Jesenice—Kranjska gora in Jesenice—Bistrica Boh. Jezero od potujejo iz Ljubljane Šiška s posebnim vlakom ob 18. uri 50 min.
11. Udeleženci proge Ljubljana—Rakek se vračajo iz Ljubljane z rednim vlakom št. 624, ki odhaja ta dan iz Ljubljane ob 18. uri 45 min.
12. Udeleženci proge Ljubljana—Vrhnika potujejo z rednim vlakom št. 8038 z odhodom iz Ljubljane ob 18. uri 37 min.
13. Udeleženci proge Ljubljana—Kamnik se vračajo iz Ljubljane Šiška z rednim vlakom št. 8422 ob 18. uri 43 min in s posebnim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane Šiška ob 19. uri 10 min.
14. Udeleženci proge Kranj—Tržič in Ljubljana—Kranj od potujejo z rednim vlakom št. 918, ki odhaja iz Ljubljane—Šiška ob 19. uri 23 min.

prej eo jo začeli gojiti Perzijci, od njih so se tega hvaležnega posla naučili Rimljani. Rimljani so slivi tudi dali novo ime: perzijsko jabolko. Toda še v dobi rimskih cesarjev je bila sliva tako redka, da so jo poznali le najimennitnejši krogi. Naravoslovci in zgodovinar Plinij pripoveduje, da je v svojem življenju videl samo eno slivo in ta je stala — v našem denarju — okrog 700 din. Danes slive niso več tako drage in menda je vsem prav, da je tako. Teknejo pa nam nič manj kot so pred stoletji Rimljanom, Perzijcem in Kitajcem.

Radovljica

Za gasilski kongres v Ljubljani se pridno zbirajo gorenjske narodne noše. Povsod se sliši razgovor o kongresu in ljudje komaj čakajo poročil iz časopisov, ker jih izredno zanima pomen in obseg tega kongresa, ki kaže gasilstvo v njegovem razmahu in moči. Prijavljenih imamo že 120 udeležencev kongresa.

Pristanek brezmotornega letala

Sv. Lenart pri Vel. Nedelji, 10. avg. Včeraj okrog 3 ure popoldne je v Cvetkovih pristalo brezmotorno letalo, katerega je vodil visokošolec g. Skofič, član »Aeroklub« v Mariboru. V sredo dopoldne so imeli v Mariboru v okviru mariborskega tedna tekme z brezmotornimi letali. Med drugimi je tekmoval tudi g. Skofič. Okrog 9 ure dopoldne se je vzdignil v Mariboru ter je letel nad Dravskim poljem proti Boču. Nad Bočem je izgubil orientacijo ter se je obrnil proti Ptuj in še dalje proti Ormožu. Ko je priletel v Cvetkove, je uvidel, da dalje ne bo mogel. Poiskal je primeren prostor ter je srečno brez vsake poškodbe pristal. Tam se je takoj zbralo dosti ljudi, ki so si ogledovali tega čudnega ptica. Mariborski »Aeroklub«, ki je bil o tem telefonično obveščen, je zvečer poslal po letalo tovorni avtomobil. Z avtomobilom so se pripeljali bratje ter oče od g. Skofiča. Letalo so zložili na avto, ter ga odpeljali v Maribor.

Smrti padec s slive

V četrtek popoldne se je okrog 3 zgodila v Mariji Gorici pri Dobovi huda nesreča, ki je zahtevala življenje 59-letnega Nika Klakočerja, sameškega posestnika in vojnega invalida. Posestnik je na svojem vrtu doma v Mariji Gorici obiral zgodnje slive. Zlezel je na drevo in šel nekoliko predaleč po krhki veji, ki se je pod njegovo težo zlomila. Omahnil je z drevesa in čeprav ni padel globoko, je vendar nesrečno naključje hotelo, da je priletel s trebuhom na ročaj lesenega škafa, ki je stal pod drevesom. Mož je priletel s tako silo na ročaj, da se je ta odlomil. Pri tem si je poškodoval črevesje tako hudo, da mu tudi zdravniki v bolnišnici v Brežicah, kamor so ga prepeljali, niso mogli ohraniti življenja. V hudih bolečinah je v petek zjutraj izdihnil.

Jesenice

Poroči se v Zagorju ob Savi g. Hudrič Gregor, tehnični uradnik pri KID, z gđ. Jožico Hudomal. Vrlemu in značajnemu prosvetarju želimo obilo sreče na novi življenjski poti.

Katoliška akcija deklet in Zveza dekliških krožkov priredita v nedeljo, dne 13. avgusta pri sv. Križu nad Dravogradom dekliški dan. Prireditve je namenjena dekanijam: Stari trg, Skale, Dravograd, Meziška dolina, Vuzenica, Marenberg in nekaterim župijam obeh mariborskih dekanij. Prav posebno velja ta prireditev skupinam KA in dekliškim krožkom.

Požar. V noči od srede na četrtek je pričela goreti veranda gostilne g. Čop Pavla, trgovca in gostilničarja v Lešah pri Prevaljah. Zelo velika nevarnost je bila tudi za gostilno, katere so se že oprijemali plameni. Škoda je precejšnja in ne bo krita z zavarovalnino. Sumi se, da je zažgala zlobna roka.

Kino Krekovega prosvetnega društva predvaja dva prvovrstna filma: v soboto, 12. avg. ob 9 zveč. »Vesela srca«; v nedeljo ob 3 pop. ob vsakem vremenu »Veseli Banditi« in zvečer ob pol 9 »Vesela srca«.

Nesreča pod vozom. Po Cankarjevi cesti je peljal vozni voz, naložen z žaganjem. Hotel je zaviti pri kinu »Radio« na stransko cesto, pa se mu je nenadoma prevrnil voz in žaganje je podelo staro ženko Likovič. V bližini se nahajajo ljudje so hiteli, da so še živa rešili izpod voza. Bila je hudo poškodovana, naložili eo jo na nosilnice in odnesli v bolnico Bratovske skladišnice.

Ptuj

Karambol dveh motociklistov.

Dne 9. avgusta ob 7 zvečer se je peljal z motornim kolesom zobtehnik Reich Rudolf iz Ptuja na lov v Haloze. Ko je privozil do Nove cerkve pri Podlehniku, je pred cerkvijo, ki stoji ob cesti, pazil na to, če morda ne vozi kdo po stranski poti za cerkvijo. Toda na nedežo je ravno v tistem trenutku privozil po stranski poti trgovec Maucič Ludvik iz Nove cerkve. Oba motociklista sta v precejšni brzini trčila skupaj. Oba sta dobila pri trčenju precejšnje poškodbe.

Nesreča pri delu. 19 letni delavec Fišinger Jože uslužbenec pri Ormigu je imel neko opravilo pri dogah v sodarski delavnici. Pri delu pa mu je nenkrat postalo slabo, tako, da je padel na dno in si razbil nos in potolkel po glavi. Prepeljali eo ga v bolnišnico.

Marijin spomenik na minoritskem trgu so že za proslavo 700 letnice minoritskega samostana do konca prenovili. Na zadnje eo namreč popravljali podstavek spomenika. Sedaj so nadomestili staro nemško ploščo z novo — slovensko. Spomenik je sedaj izredno lep in vreden vsega občudovanja. Mislimo, da bi bilo še dobro, če bi tudi spomenik sv. Florjana na Florjanskem trgu ravno tako renovali, saj je že v zelo slabem stanju. Ptujčani pridno popravljajo zunanost svojih hiš, zato je neobhodno potrebno, da se popravijo tudi tiste stvari, ki jih tuji hodijo gledat.

SLEPEC

Detektivska povest

>Kaj ste ukrenili?<
>Obvestil sem vse postaje.<
Jaz sem se začudil.
>Reči hočete, da boste pregledali vse slepce v Londonu?<
>Ne, samo tiste, ki imajo stalno postojanko, pa še med temi samo tiste, ki eo pojavili šele zadnji mesec.< McNab je tako krepko potegnil iz cigarete, da sem videl, kako je rdeči kolobarček zdrsil okoli papirja. >Tri sem že videl. A nobeden od njih ni tisti, ki ga iščem. Toda še več nam jih preostaja.<
To me je na nekaj spomnilo ter mi dalo priložnost za vprašanje.
>Gospod McNab, kako pa ste zvedeli za Kinlocha? Pomnite, vse doslej še nisem ničesar slišal o tem.<
On je molče in skoraj očitajoč gledal name.
>Ali veste, gospod Chance, kako vas Matheson imenuje?< je vprašal.
>Ne.<
>Matheson vam pravi, moj šakal?<
>Grdi nesramnost!<
>Pa je le tako, sinko moj, kajti klavna skaza ste kakor šakal.<
Kakor klavivo po zvonu me je opazil ta nepričakovani udarec, da sem ostal kakor nem. Ko sem z brnelimi slušnimi žilicami sedel na mestu, je McNab potegnil iz žepa svoj zapisnik in vzel iz njega izstrižek iz nekega časopisa.
>Ali vam nisem naročil, naj mi prinesete vse oglase iz 15. januarja, ki se nanašajo na pogrešane ljudi?< me je vprašal. >Kako da ste pregrešene ljudi?< Medtem ko je govoril, je poravnal telefon, pa je položil tisti izstrižek na moje kolen, akočil pokoncu in stopil na drugo stran sofe,

Ko sem površno prebral listek, eem bil sprva za trdno prepričan, da sem ga bil izročil njemu. Listek je imel napis Aleksander David Kinloch, kar mi je pojasnjevalo, zakaj se mi je to ime, ko je McNab prejšnji dan osupnil z njim zdravnik, zdelo nekam znano. A ko sem ga bral dalje, mi je spet upadlo srce, kajti na njem eo bile besede: >Ki eo ga zadnjikrat videli v Ealingu na ponedeljkovo noč dne 15. januarja.< In to so bile besede, ki bi jih nikakor ne mogel pozabiti. Pa sem se le dobro spomnil, da sem bil izročil McNabu neki izstrižek a Kinlochovim imenom. Zdaj sem se šele domislil, kaj je bilo vzrok, da eem prezrl ta oglas glede Kinlocha. Tega oglasa namreč nisem bral dalje od Kinlochovega imena, ker eem se pri tem spomnil, da eem bil svoj čas nekaj takega že dal naprej, pa eem domneval, da je vsebina oglasa ostala nespremenjena.

Ko sem se nehal željno opravičevati, je McNab nejevoljno nekaj zamrmral.

>Na srečo se nisem popolnoma zanesel na vas, pa eem tudi sam gledal v časopise. In zdaj vam bo morda umljivo nekaj, kar eem izlekel včeraj iz Duma. Ko sem videl oglas, ki ste ga bili vi prezrli, eem seveda stalno pazil na pisarno tiste tvrde. In kmalu smo mogli ugotoviti, kdo je tisti pokleni človek, ki se je oglašal ondi čeeže od vseh drugih. Odkritje, da je bil ta eanligški zdravnik, je bilo slučajno naključje. A moglo bi biti tudi samo naključje in nič več, prav tako, kakor bi bilo mogoče biti zgolj naključje, da eo tega Kinlocha zadnjikrat videli v Ealingu v noči ealingškega umora. Kajti človek, ki je sklenil na neki določen dan izginiti, naveden zadnje brčkone ne bi odložil svojega namena samo zato, ker je bil na dan, katerega si je bil izbral za odhod, slučajno izvršen neki umor. In jaz seveda nisem imel sredstev, da bi bil tisto tvrdo, Selwyn Smith, mogel prisiliti, naj bi mi odkrila, kakšne posele je imela bodisi a Kinlochom ali pa z doktorjem Dunnom. Zatorej sem imel samo ugotoviti, prvič, ali so bili Dunnovi

pogostni obiski v tisti pisarni v kakšni zvezi a Kinlochom, in drugič, ali je bil ta Kinloch v kakšni zvezi z umorom. In namerilo se je, da je bila najprej urejena druga točka, vsaj v mojem duhu.<

McNab je vzel iz svojega žepnega zapisnika dva oglasa glede Kinlocha, tistega, ki sem ga bil videl, pa tistega, ki sem ga bil prezrl. Dal ju je meni in rekel:

>Poglejte ju in opazili boste razliko. Če ju berete hkratu, kažeta neko značilnost.<
Aleksander David Kinloch bo zvedel nekaj v svoj prid, če se obrne do...<

Aleksander David Kinloch, ki so ga zadnjikrat videli v Ealingu na ponedeljkovo noč dne 15. januarja. Če je komu mogoče podati kakšno pojasnilo...<

Razlika je bila očitna: drugi oglas je bil mnogo polnejši. Toda McNab je bil videti nestrpen, ko sem mu pokazal na to.

>Značilna razlika je v tem, da je prvi naslovljen neposredno na Kinlocha, drugi pa ne,< je rekel. >Drugi tudi obeta nagrado!<

>No, ni verjetno, da bi mu obetali nagrado za poročanje o samem sebi, pri čemer bi mogel tudi zvedeti nekaj v svoj prid, eem se ugovarjal.<

McNab je proseče uprl pogled v strop.

V prvem se oglaševalci obračajo na Kinlocha samega. Upajo, da bo videl in bral oglas. V drugem pa nič več ne pričakujejo, da ga bo bral. Ali ni popolnoma jasno, da je po objavi prvega oglasa prišlo do njih neko pojasnilo glede Kinlocha? Besede, da eo ga zadnjikrat videli v Ealingu, to dokazujejo. In kaj je še prišlo do njih? Ali nio medtem zvedeli, da se Kinloch bodisi ni naučil brati, ali pa, da iz katerega drugega vzroka ne more brati?<

>Zato, ker je bil slepec?< sem vzkliknil.

>Oh, ta možnost je brčkone dovedla Kinlocha v tesnejši stik z umorom. Če je tako, tedaj je vse govorilo za to, da eem dobil ime slepca, katerega smo iskali. Nato sem se lotil druge točke, ki naj

bi ugotovila, ali so bili Dunnovi obiski pri tvrdki Selwyn & Smith v kakšni zvezi a Kinlochom. To pa ni bilo tako lahko, ker nisem imel prav ničesar za nadaljevanje. Zato eem sprožil strel v temo: mislil sem si, kar velja za devet desetih slepcev na Angleškem, bo v tem trenutku brčkone veljalo tudi glede Kinlocha. da si je namreč nakopal slepoto v svoji vojni službi. Z njegovim polnim imenom eem se napotil k Vojnozapisnemu uradu. Že v pol ure smo izsledili Kinlocha v sedmem bataljonu nekega škotskega polka, v čigar vrstah je bil trikrat ranjen. Tudi sem dobil opombo iz Dunnovega vojnega zapisnika, iz katere je bilo razvidno, da je bil tedaj v Splošni bolnišnici v Boulgnitu. Tu je bila možna stikalna točka med dvema prijateljskima — trikrat ranjenim vojakom in bolniškim zdravnikom. Čeprav je bilo to kaj šibo oporišče, eem le delal dalje na njem ter si nazadnje priskrbel ekupinsko fotografijo, ki je bila posneta v Hamiltonu pred odhodom bataljona na fronto. In včeraj ste videli, kaj je bilo z Dunnom, ko mu je pogled padel na Kinlochov obraz.<

Ostro cingljanje telefona je pretrgalo McNabu besedo in v hipu je imel slušalko na ušesu.

>Da, jaz eem, gospod narednik... Prav, Da, najbolje bi bilo, da bi Howley eam govoril z menoj... Enderby Garden, pravite? Kje je to? Kensington? Malo stran od Campden Hill Rода? Da... ob neki vrtni ograji na severni strani pod vejami nekega drevesa — je prav? Dobro! Pa kdaj ste ga najprej opazili?... Komaj pred tremi tedni — veste za trdno?... Prav! In kako se razlikuje od navadnega slepca?... Oh!... samo od enajstih do ene in od treh do petih četi ondi... Da, to je čudno. Kaj ne?... Ne, hvala, gospod stražnik. Prosim, ne izprašujte ga nič, dokler ne pridem tja.<

McNab je odklopil telefon in se vrnil, maneš si roke.

>Zdi se mi, e je rekel mehko, da bova že čez trideset minut gledala tega Kinlocha.<

Obiskovalci Maribora!

POHIŠTVO!**E. ZELENKA**tovarna pohištva, tapetništvo in vse stanovanjske opreme
MARIBOR, ulica 10. okt. 5

Ob prenovitvi trdnice nam je danes mogoče po izredno nizkih cenah nuditi najnovejše modele spalnic, jedilnic, kaučev, madracov, preprog itd. Obrnite se zaupljivo na nas in prepričate se sami o nizkih cenah in solidni izdelavi. Dobite pa tudi vse na obroke!

mesar. Šolski drevored — podružnica Koruška ul. 5 — telefon 54-10

POZOR! PRVOVRSTNO TELETINO

od samo domačih telet, kakor tudi vse druge prvovrstne vrste mesa in razne mesne izdelke — po najnižji dnevni ceni vedno sveže hrenovke, komad samo Din 1.—, safalade Din 1'50, prvovrstne domače ogerske kg Din 40—, šunkarice kg Din 18—, tirolske kg Din 16—, hrenovke in ekstra kg Din 14—. V svoji lastni hladilnici je vse vrste blago vedno sveže na razpolago. — Za točno postrežbo jamčim in se priporočam za obilen obisk

Franc Jagodic**MALI OGLASI**

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službo dobe

Kolarskega pomočnika

iščem. Nastop takoj. — Josip Kordeš, Sušak.

Dobra šivilja

za krznarsko stroko se sprejme. Wanek, krznarstvo, Sv. Petra c. 9. (b)

Vpeljanega potnika

za perilo za Dalmacijo sprejem. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Potnik« št. 13.282. (b)

Strojne delavce

za čevljarstvo stroko potrebujemo. »Sebra« industrija čevljev, Subotica, p. p. 46. (b)

Avtomehanika

izurjenega varilca in železo-strugarja sprejme takoj večje avtopodjetje. — Ponudbe z referencami na upravo »Slovenca« pod »Avto« št. 13.127. (b)

Hlapca

vajelega poljskega dela, ki se razume tudi na hmelj, takoj sprejme v službo župnišče v Vojniku. (b)

Prirezovalca

verziranega v čevljarstvo stroki, sprejem takoj. V postev pridejo samo izvežbane moči. Cenj. ponudbe na upravo »Slov.« pod »Pomočnik modelir« št. 13.150. (b)

40 letna kuharica

poštena, išče službo pri mirnem gospodu ali duhovniku v Mariboru ali v Ljubljani. Ponudbe na upravo »Slovenca« Maribor pod zn. »Kuharica« št. 1154. (a)

Kurjača

iščemo od 1. oktobra dalje za našo centralno kurjavo. Prednost imajo izučeni ključavničarji s soferskim izpitom. Služba stalna. Pojasnila daje Grajski kino, Maribor. b

Prodamo

Najugodnejši nakup

moških oblek tudi Presker, Sv. Petra c. 14. Ljubljana. (1)

Stara okna in vrata

različnih velikosti, popolnoma ohranjena, in nekaj traverz prodam. Poizve se pri stavbeniku L. Briceljnu, Ilirska ul.

Sveža jajca

zajamčena, zaboji po 720 kosov 425 din. feo, podvoz razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (1)

Denar

Hranilne knjižice

3% obveznice

in druge vrednostne papirje kupuje in plača najbolje

BANČNO. KOM. ZAVOD

Maribor, Aleksandrova 46

Razno

Gumbnice, gumbce, plise, monograme, entel, ažuri fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš

Ljubljana, Františkanska ulica
Vezenje perila, krasna predtiskana žen. roč. dela**Posestva**

Hišo z vrtom

in dobro vpeljeno gostilno, v sredini mesta prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12335.

Stavbne parcele

v bližini kolodvora sent Vid-Vizmarje, z vodovodom in elektriko, prodam pod ugodnimi pogoji in v poljubni velikosti po 20 din in več kv. meter. Pojasnila Vizmarje 59.

Enonadstropna vila

z gospodarskim poslopijem, hlevom za par konj ter čez 20.000 m² stavbnih parcel (okoli vile) naprodaj. — Informacije: Marija Jančar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 27.

Posestvo

oddaljeno 4 ure od Ljubljane, še v dobrem stanju, hiša z velikim skladiščem, hlev za 6 glav živine, z lepim vrtom in njivami naprodaj. Vzame se tudi hranilna knjižica Kmečke posejilnice za 50.000 din. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12.939. (p)

Vnajem

2 prostora

za stavbno pisarno vzajem v najem takoj ali kasneje. Naslov v upravi »Slovenca« št. 12.964.

...dokler ni videla poleg nje Radion bele obleke!

Beline so raznotere, vendar Radion belina je samo ena! Če perete z Radionom se ne more pripetiti, da bi nesnaga zaostala v tkanini, zaradi česar se zdi perilo sivkasto in zanemarjeno. Pri kuhanju v raztopini Radiona se razvija kisik, ki struji skupaj s peno mila skozi perilo, odpravi vso nesnago in perilo postane skoz in skoz čisto. Bleščeča, neprekosljiva Radion belina je dokaz popolne čistote perila.

Schicht^{ov}**RADION**

Ni čistejše beline od Radion beline

Pravljica iz gozda

(88) Vsa radostna je nadaljevala stara ženica pot v spremstvu mladih novih znancev. »Čigava sta?« je radovedno izpraševala ženica. »Inž. Črnoberčeva sva,« je ponosno odgovoril Zlatokljunček. Srečno iznenadeno je viknila ženica in jima je začela pripovedovati:

(89) »Ze od mladih nog sem bila revnih staršev. Nisem imela svojega prostoračka, kamor bi položila trudno glavo. Kako naj bi še vzgojila hčerko, ko še svojega doma nisem imela. Vedela pa sem za inž. Črnoberčeka, da je bogat in premožen in da bi lahko še poleg svojih treh mladičev vzgojil in prehranil mojo hčerko. Nekoč, ko ni bilo nikogar doma, sem se prikradla do njihovega gnezda in položila še tebe, draga Kukica v gnezdo.

Kupimo

Sode ali kadi

od tisoč do osem tisoč litrov kupim. Naslov v upravi »Slov.« št. 13.170.

Glasba

Harmonij

lep, močan, za koncertno dvorano ali kapelo; dalje klavirske vaje in 7 let. pril. ilustriranega »Slovenca« ugodno prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12.919. (g)

Zivali

Lovski pes

leto star, naprodaj. Vprašati kapelnika kavarne »Leon«, Kolodvorska 29.

Pozor! Dolgoletna in poznana trdnica Triglav-Slovenac v Beogradu ima na razpolago: **Palate in hiše za rento, vile** za najem in stavbišča v vseh krajih Beograda. Zato je v interesu vsakega kupca, da se ored nakupom obrne na trdnico **Triglav-Slovenac** v Beogradu, ki da vsakemu kupcu na razpolago avto za ogled stavb brez obveze nakupa G. g., kupci ne pozabite pred nakupom obiskati trdnico**TRIGLAV-SLOVENAC, Hartvigova 3/1.**
Tel. 26728 v Beogradu**Korespondenta ali korespondentko**

veščo nemškega in hrvatskega jezika, obeh stenografij in strojepisa, išče industrijsko podjetje pri Zagrebu. — Ponudbe z navedbo dosedanjega poslovanja in referencami pošljite na upravo »Slovenca« pod št. 13143.

Za „Mariborski teden“

velika razprodaja celotnega letnega blaga, kopalnih kostumov, poletnih oblek, triko bluz, svilenih bluz itd po posebno ugodnih cenah pri Konfekciji „GRETA“, Grajski trg št. 1, Maribor

+

Umrl je po kratki in težki bolezni
moj dragi soprog, gospod**Franjo Fabjančič**peš, nared.-vodnik I. razreda,
voj. referent okraj. načelstva v LaškemPogreb pokojnega bo v soboto, 12. avg.
ob 17 iz hiše žalosti Aškerčeva ul. 94.

Laško, dne 11. avgusta 1939.

Zalujoča soproga Ruža Fabjančič,